

leto **2008**

številka **4**

Kolofon

Poročila leto 2008 (LXII) številka 4
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: p. Tadej Strehovec.
Odgovarja: p. Viktor Papež.
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar.
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek.
Grafična priprava: br. Dragan Vampola.
Filmi: Camera d.o.o., 1000 Ljubljana
Tisk: Tiskarna Artelj, Ljubljana

■ *Iz generalne kurije*

- 3 Čeprav je bil bogat nad vse ...
- 7 Gospod je tako dal meni ...

■ *Iz provincialata*

- 10 Božično voščilo vsem bratom
- 12 Moja pot in obisk bratov v Avstraliji
- 18 Srečanje provincialov v Pragi
- 19 Ob stoletnici smrti p. Ferdinanda Premrurja

■ *Iz tajništva*

- 20 Zapisnik 11. redne seje provincialnega definitorija
- 21 Zapisnik 12. redne seje provincialnega definitorija
- 23 Pridobivanje sredstev iz skladov EU
- 24 Jubileji bratov
- 26 Veselje in zastonjskost našega poklica

■ *Iz življenja province*

- 30 Ljubljana - Vič
- 32 Ljubljana - Šiška
- 33 Samostan Koper
- 36 Kostanjevica v Novi Gorici
- 40 Novo mesto
- 41 Ljubljana- Bežigrad; Brezje
- 42 Ljubljana- Marijino oznanjenje
- 43 Sveta Gora; Merrylands - Sydney
- 45 Iz Francoske Gvajane
- 46 S pozdravom do vas!
- 47 Pozdrav, najlepši in iz vsega srca!
- 48 Medprovincialno srečanje novincev
Naš sobrat je prejel Mediteransko nagrado PEN-a
- 49 Druga stran medalje!; Kamnik
- 50 Slovesne zaobljube br. Dragana
- 51 Danes nam je rojen

■ *Raznoterosti*

- 52 Balantičev večer v Kamniku
- 54 Barbaričeva knjiga o Međugorju
- 58 Bolan (alkoholik) sem bil in ...
- 59 Krščanstvo in Islam
- 62 Misli ob srečanju
- 65 V letu apostola Pavla
- 67 Pavlov nahrbtnik
- 70 Kako se ogrožamo
- 71 Romanje ministrantov na Poljsko
- 72 Razmišljam- ugotavljam
- 74 Koledar in ura
- 75 Delo - zemlja - življenje

■ *In naj molijo za rajne*

- 77 + p. Franci Pivec

■ *Iz časopisnih listov*

- 86

■ *Naslovník province*

- 103

„Čeprav je bil bogat nad vse, je vendar hotel na svetu izbrati uboštvo“ (2 FPKr 5)

Dragi bratje in sestre:

Božič je, za sv. očeta Frančiška praznik vseh praznikov (2 Čel 199). Božič je: končno je Bog postavil svoj šotor med nami, ko se je za vedno poročil s človeštvom (prim. Jn 1,14). Božič je: „ko je nastopila polnost časa“, sta se Božja vsemogočnost in gospostvo razodeli v otroku (prim. Gal 4,4). „Veselimo se in radujmo“ v Gospodu (prim. Raz 19,7). Praznujemo: Beseda je postala meso. Upravičeno je sveta noč. Na ta dan, ki ga je naredil Gospod (prim. Ps 117,24), naj iz srca in z ustnic vsakega brata in sestre privre pesem veselja, ker je Mogočni, katerega ime je sveto, za nas storil velike reči in Gospodova slava prebiva v naši deželi (prim. Ps 85,10).

V tem času milosti, bratje in sestre, glejmo na Ubožca, da bi se od njega naučili sprejemati skrivnost učlovečenja in rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa.

„In Beseda je postala meso“ (Jn 1,14)

Božji Sin je postal meso. Sprejel je našo človeško naravo v njeni slabotnosti in krhkosti. Božji načrt se je končno uresničil v človeku; viden je in otipljiv (prim. 1 Jn 1,1-3). Učlovečena Beseda ni mit, je oseba, ki se je popolnoma vključila v človeško zgodovino, ko je sprejela naše meso. Stari shodni šotor, ki je bil prebivališče Boga med Izraelci v času njihovega romanja skozi puščavo (2

J. Kastner in J. Kleinart: Jaslice sv. Frančiška, freska, 1896-1897, samostan Ljubljana-center

Mz 33,7-10), je bil dokončno zamenjan. Božji šotor, kraj, kjer on biva med ljudmi, je odslej oseba, „meso“, in se imenuje „Emanuel [...], Bog z nami“ (prim. Mt 1,23).

Preroki so napovedovali dneve jeze (prim. Iz 34,2), sodbe (Iz 3,13), maščevanja (prim. Jer 5,9) in kazni (prim. Iz 26,21). Lahko bi rekli, da je Bog izgubil potrpljenje, in zdelo se je, da človeku ni ostalo drugega, kot da se skrije v prah (prim. Iz 2,10). In ko je bilo videti, da je vsega konec, je Bog prevzel pobudo: „Kajti dete nam je rojeno, sin nam je dan“ (Iz 9,5), in to je „Sin Najvišjega“, ki mu je ime Jezus, Odrešenik (prim. Lk 1,31-32). To je veliko presenečenje božiča: na dan, ko bi morali dati

obračun o samih sebi, „sta se pojavili dobrota in človekoljubnost Boga, našega odrešenika“ (Tit 3,4). Tukaj je tudi oznanilo, razlog božičnega veselja (prim. Lk 2,10): „Z večno ljubeznijo te ljubim“ (Jer 31,3); spet si postal nekdo, ker te nekdo ljubi!

Na določeni točki svojega življenja je Frančišek odkril globok pomen učlovečenja Besede: Bog tako ljubi človeštvo, da pošlje Sina. Odtlej je bila ta skrivnost ljubezni zanj motiv stalne kontemplacije, ker ga ni nehala čuditi in istočasno navduševati: „Najvišji Oče nam je iz nebes po svojem svetem angelu Gabrijelu oznanil, da bo njegova Beseda, tako zelo vzvišena, tako sveta in tako veličastna, prišla v

telo Device Marije. Iz Marijinega telesa si je privzela resnično meso naše človeškosti in krhkosti. Čeprav je bil bogat nad vse, je vendar hotel na svetu zase in za preblaženo Devico, svojo mater, izbrati uboštvo“ (2 FPKr 4-5). Učlovečenje je skrivnost ljubezni, skrajnega uboštva in človeške krhkosti – to skrivnost obhajamo v teh božičnih dneh.

hoji za Jezusom: „Njegova najvišja težnja, njegova prevladujoča želja, njegova najtrdnjša volja je bila vedno in popolnoma spolnjevati sveti evangelij in z vso čuječnostjo, vso vnetostjo, vsem zagonom duše in srca posnemati učenje in zgled našega Gospoda Jezusa Kristusa. Stalno je premišljeval Gospodove besede in ni nikdar izgubil izpred

„Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo“ (Lk 2,10)

Evangeljska poročila poudarjajo radost in veselje, ki ju Gospodovo učlovečenje prinaša s seboj. Prva, ki se je veselila, je bila Marija, ko je prejela oznanilo angela Gabrijela. Njen Magnifikat izraža veselje vseh anawim. Janez Krstnik se ob njegovi navzočnosti zgane od veselja, čeprav je še vedno v telesu svoje matere (prim. Lk 1,44). Učlovečenje je razlog veselja za vse ljudstvo (prim. Lk 2,10).

Arhiv

Po učlovečenju je Božji Sin, ne da bi to nehal biti, sprejel vse naše slabosti, razen greha, in on, ki je bil neizmerno bogat, je za nas postal ubog in služabnik (prim. Flp 2,5-8), da bi nas odrešil s svojim trpljenjem in smrtjo: „Zahvaljujemo se ti, ker si nas po svojem Sinu ustvaril in po svoji sveti „ljubezni, s katero si nas ljubil“ (prim. Jn 17,26), dal, da se je sam pravi Bog in pravi človek rodil iz slavne in preblažene ter svete vedno device Marije; in si hotel nas, jetnike, odkupiti z njegovim križem, krvjo in smrtjo“ (FNPVod 23,3). V tem je najgloblji razlog, zakaj je Frančišek božič ljubil bolj kot druge praznike. V tem je edini razlog, ki opravičuje naše praznovanje božiča: Oče nas je hotel odrešiti in odkupiti, zato nam je poslal Sina.

Vendar se Frančišek ne ustavi pri občudovanju, ampak je kontemplacija te skrivnosti sestopa in ponižanja odločilna pri njegovi

oči njegovih del. Predvsem pa si je tako globoko vtisnil v spomin ponižnost učlovečenja in ljubezen trpljenja, da mu je le s težavo uspelo misliti na kaj drugega“ (1 Čel 84). Da bi se Bese-da predstavila ljudem, je izbrala kénosis, ponižanje, izpraznitev, odpoved. Pot, ki vodi Boga k ljudem, se začne v Betlehemu in se konča na Kalvariji, začne se v jasilih in konča na križu. Frančišek je to zelo dobro razumel. Odtlej ni nobene poti, po kateri bi človek lahko komuniciral z Bogom, nobenega načina za krščansko in frančiškansko obhajanje božiča, ki ne bi bil izpraznitev samega sebe, sprejem majhnosti kot konkretne oblike, ki določa naše služenje (prim. Gospod nam govori po poti, = Ggp, 28) in logike daru kot sposobnosti, da izstopimo iz samih sebe in gremo na proti drugemu, drugačnemu, kot zastonski dar drugim, tako kot se Bog nenehno daje nam (prim. Ggp 22).

Tudi Frančišek je „neizrekljivo skrbnostjo obhajal rojstvo Deteta Jezusa“ (2 Čel 199). „Zato je hotel, da bi se na ta dan vsak kristjan veselil v Gospodu“ (OP 114). „To je dan, ki ga je naredil Gospod, veselimo se ga in se radujmo“ (FMbGt ps 15). Božič je bil torej za Frančiška dan veselja. Vendar pa krščansko veselje, božično veselje ni takšno, kakršno je veselje sveta, ki si domišlja, da bo veselje našel v kopičenju užitkov, v zabavi, v darilih, v trošenju... Božično veselje izvira iz občudovanja in zahvaljevanja za sestop Božjega Sina, ki je sprejel krhkost in ponižnost našega mesa; ki je skupaj s preblaženo Devico, svojo Materjo, na tem svetu izbral uboštvo (prim. 2 FPKr 4-5). Zato po Frančišku pravo veselje dosežemo tako, da kot Jezus hodimo po poti odpovedi in polne podaritve. Ker je uboštvo zveličavna in odrešilna pot, po kateri je hodil Jezus, da je prišel do nas, obhajanje božiča prinaša drugačno veselje: veselje uboštv. V tem je vir prave božične radosti: da se čutimo tako ubogi, da potrebujemo nekoga, ki nas odreši in našo nerodovitnost naredi rodovitno, kakor je bila rodovitna nerodovitnost Elkaná in Ane (prim. 1 Sam 1,1-20). Samo na ta način bomo tudi mi sinovi Božje milosti, Božji sinovi, kot so to bili Izak, Samson in Samuel (prim. Jn 1,12).

Ta način Frančiškovega razumevanja božiča nas mora voditi k globokemu preverjanju, kako živimo ta pomemben bogoslužni čas, kajti lahko se zgodi, da je naše praznovanje božiča nekoliko dvoumno. Skupaj z vrednotami kot so spodbujanje družinskih srečanj, večja pripravljenost za medsebojno podelitev in za spravo, poživitev vesoljnega bratstva, lepa bogoslužna slavlja in prenašanje pomembnih vidikov vere na otroke preko jaslic, se srečujemo s potrošništvom in zapravljanjem, ki se ne menita za večino človeštva, ki živi samo z nujno potrebnim ali pa niti s tem ne, in ki se tudi ne menita za ekološko škodo, ki jo potroš-

makniti, če gremo tja, kjer je On. Emanuel, Bog-z-nami je Bog, ki se da iskati in se pusti najti samotistim, ki znajo biti ubogi. Dovolite mi vprašanje, ki ga najprej zastavljam samemu sebi: in če bi nas nekdo prosil, naj mu pripovedujemo o svojem božiču, a da pustimo ob strani darila, jedilnik in voščilnice...? Če bi odvzeli vse to, bi nam ostalo kaj novega, kar bi lahko povedali? Božič je lahko tudi primeren čas za poslušanje svarila sv. Pavla, naj se ne prilagajamo miselnosti tega sveta (prim. Rim 12,2) in praznik živimo tako, da se bo pokazalo „pre-roško znamenje, ki razkrinkava lažne vrednote našega časa“ (GK 67).

štva, govori o njegovi izključenosti in ranljivosti. Pri tem uporablja izraze kot so „neudobje novorojenca“ (1 Čel 84), „ubogi kralj“ (1 Čel 86), „majhno mesto“ (1 Čel 86), jaslice, seno, vol in osel...

V Grecciu se skupaj s Frančiškom naučimo gledati, razumeti in čutiti na drugačen način. Od nas, ki smo navajeni gledati na to, kar izstopa, kar daje ugled, se zahteva, da v tem, kar je v našem življenju majhno in skrito, kar je preprosto, ubogo in ponižno, odkrijemo skrivnostno Božjo navzočnost in se ji pustimo oživit. Povabljeni smo, da se temu otroku približamo z nežnostjo in uboštvom, ne z agresivnostjo in objestnostjo. Za srečanje s komaj rojenim ni drugega načina, kot da postanemo preprosti in majhni kot Marija, Jožef in pastirji.

Greccio in Betlehem sta klic k zvestobi bistveni razsežnosti našega načina življenja: majhnosti. Generalne konstitucije nam pravijo: „Da bi pristneje posnemali Odrašenikovo izničenje in ga jasneje razodevali, naj si bratje izberejo življenje in položaj majhnih v družbi in živijo vedno med njimi kot manjši“ (GK 66,1; prim. GK 97,1). Greccio in Betlehem sta klic, naj „evangelij živimo kot manjši med majhnimi“ (Ggp 33). Greccio in Betlehem nas kličeta, naj pri opazovanju dogodkov in razumevanju resničnosti izhajamo od ubogih (prim. GK 97,2) in se učimo od njih (prim. GK 93,1), saj jim bomo samo ta ta način lahko zares služili.

„Hotel je, naj na ta dan bogati nasitijo reveže in berače“ (2 Čel 200)

Drug pomemben vidik pripovedi o Frančiškovem božiču je veselje zaradi zgodovinskega izraza dinamike Božjega daru človeštvu.

V Betlehemu naletimo na logiko daru (prim. Ggp 19-25). V Jezusu „sta se pojavili dobrota in

Arhiv

ništvo povzroča. Morda je v tem osnovna napaka našega praznovanja: obhajamo svoj božič in ne Njegovega. Morda smo božič zmaličili. Če je tako, potem moramo spet pridobiti frančiškanski način obhajanja božiča.

Božič je gibanje, je hotenje po zapustitvi udobnih mest. Božič živimo le, če se pustimo pre-

„Tam se blešči evangelijska preprostost, se hvali uboštvu in se priporoča ponižnost“ (1 Čel 85)

Pripoved o jaslicah, ki jih je Frančišek na božični dan naredil v Grecciu, opisuje Jezusa v skrivnosti njegove ponižnosti in ubo-

človekoljubnost Boga“ (Tit 3,4). V Jezusu se je namreč „razodela Božja milost, ki rešuje vse ljudi“ (Tit 2,11). Spričo tega izrednega Božjega daru človeštvu privre začudenje, zahvala in hvalnice, pa tudi odgovor, ki izhaja iz logi-

ti solidarnostne in velikodušne odločitve za delitev z drugimi; dejavno sodelovati s Solidarnostnim skladom, ki je bil odprt na Generalni kuriji, da bi se soočili z nujnimi potrebami tako znotraj kot zunaj reda.

in sestram, s katerimi živimo; srečanje z Bogom v preprostih in majhnih stvareh življenja; delitev življenjskih razmer z najmanjšimi v družbi, tako da jim služimo in jim vračamo svoje dobrine. Vse to bo nedvomno najboljši način

Blaž Farčnik: Sv. Frančišek postavi jaslice, freska, 1930-1934 samostan Ljubljana-Šiška

ke daru. Če nam je Bog dal vse in je dal samega sebe v svojem Sinu, smo tudi mi povabljeni, da začnemo vračati, da se popolnoma damo Njemu (prim. FNPVod 17-17), istočasno pa se „zastonjsko darujemo drugim, podobno kot Bog nenehoma podarja samega sebe“ (Ggp 22).

Na ta način mora praznovanje božiča v nas aktivirati uresničevanje nekaterih sredstev, ki smo si jih zastavili v projektu Milost začetkov za leti 2008-2009; skrbeti, da bo vsako bratstvo določilo konkretne oblike razlastitve in vračanja naših dobrin ubogim, ki o naši učitelji in gospodarji; v vsakem krajevnem bratstvu preveriti prostore in skušati naredi-

Zaključek

Bratje in sestre: letošnji božič je zavil v temen plašč gospodarske krize. To stanje, ki je za mnoge težko, nas ne sme pustiti brezbržnih. Ko smo na kratko preleteli Frančiškovo izkustvo, vas vabim, da pri obhajanju letošnjega božiča izhajate iz majhnosti, z veseljem živite v tem našem svetu, v katerem je na pretek ubožstva in v katerem nas izziva propadanje stvarstva. Gre za to, da živimo vrednote, ki nam jih je posredoval sv. Frančišek: veselo sprejemanje besede; hvaležnost za vse dobrine, ki jih prejemo od Boga, najprej pa za dar njegovega Sina (prim. FOpom 1,17); bližina in služenje bratom

za obhajanje velike novice o Božji ljubezni, ki se je razodela v Jezusu Kristusu, rojenem v Betlehemu, in najboljše pričevanje, ki ga o tem dobrem in velikem veselju lahko damo našemu svetu, ki ga močno potrebuje.

Vsem vam, dragi moji bratje in sestre, želim preprosto, veselo in solidarno praznovanje Gospodovega rojstva. Naj njegov Duh v nas ohranja živo zavzetost za Boga in za človeštvo v letu 2009. SREČEN BOŽIČ!

*br. José Rodríguez Carballo
generalni minister*

Gospod je tako dal meni...

Dragi bratje,

Letos se vam v spominu smrti našega očeta in brata sv. Frančiška pridružujemo tako, da skupaj z vami ponovno beremo Oporoko, povzetek njegovega življenja in njegove evangeljske poklicanosti.

V tem besedilu Frančišek ponovno prehodi svoje življenje v luči pobude Najvišjega. V njem prepoznamo karizmatično obliko naše osebne in skupnostne poti v hoji za, ki jo moramo živeti danes, v življenjskem in kritičnem soočenju z našim časom.

V tem pismu, ki je zadnje v našem služenju v generalnem definitoriju, zaključujemo pot, ki nas je spodbudila, da smo prehodili prednostne naloge reda s trajno in začetno formacijo manjšega brata, učenca, ki sledi stopinjam svojega Gospoda in Učitelja, ker ga je osvojila njegova oseba in njegova beseda. Kakor opozarja novi dokument o trajni formaciji, ki je bil nedavno objavljen, nas vse v različnih obdobjih in življenjskih razmerah stalno zadeva pot formacije. Življenjska pomembnost tega področja za našo sedanost in zato tudi za prihodnost našega življenja je očitna.

V našem času bi radi poživili privlačnost, s katero sta Jezus Kristus in Frančiškovo življenje delovala na vse nas. Zavedamo se, da brez te globoke privlačnosti, ki vzbuja in oblikuje naše, danes tako nestalne želje, ni veljavne vzgojne ponudbe. Brez vsakdanjega varovanja osebnega prijateljstva z Gospodom bo vsaka vzgojna pot zašla v navado in razočaranje.

*J. Kleinart, Lipovšek, B. Farčnik:
Sv. Frančišek in sv. Anton
Padovanski, freska, okoli 1913,
samostan Ljubljana-Vič*

Skupaj torej prehodimo odlomke, ki jih najdemo v Oporoki.

Gospod je dal meni, bratu Frančišku, da sem začel delati pokoro

Sv. Frančišek nam pripoveduje zgodbo posebne ljubezni, ki ga je osvojila in očarala: pred vsako njegovo namero je nek nepričakovan in presenetljiv dogodek posegel v njegovo življenje. Naša in njegova poklicanost potaplja svoje korenine v skrivnost ljubezni, ki nas prehiteva in nas spremlja, tako da nas osvoji in spet od

znotraj pretrse tisto otopenost, ki jo je zaporedje dni, ki niso vedno lahki in jasni, ustvarilo v nas.

Ob tem dogodku se vname pot spreobrnjenja, na kateri na prvem mestu ni toliko naš napor, kot želja samega Boga, da bi nas srečal in nas ljubil. Spreobrnjenje se začne z odkritjem Boga kot Očeta, ki ljubi življenje vsake svoje stvari in ji je blizu. Frančišek oznanja „materinsko“ nežnost obličja Jezusovega Očeta: potem postane mogoče, da na formacijo vse od začetka frančiškanskega življenja gledamo kot na pot spreobrnjenja. Čutimo nujno potrebo, da čas začetne vzgoje ponudimo kot čas postopnega in istočasno zahtevnega uvajanja v spreobrnjeno življenje. Frančiškov „delati pokoro“ začena življenje, ki je odgovor na Očetovo usmiljenje. Verjamemo, da je v ta celosten odgovor še vedno mogoče uvesti tistega, ki trka na naša vrata, kakor tudi ta odgovor smelo in odločno predložiti bratom, ki so v različnih obdobjih življenja ter v različnih družbenih in kulturnih razmerah, v katerih živijo. Ta odgovor se hrani preko duha svete molitve in pobožnosti, po katerem je naše srce lahko obrnjeno h Gospodu, oči pa široko odprte v svet in krivično trpljenje velikega dela človeštva.

Gospod me je sam pripeljal med gobavce in bil sem usmiljen z njimi

Spreobrnjenje je sad Božje pobude, ki nas doseže preko srečanja z drugim, ki se ga ne bojimo več kot sovražnika, ampak ga odkri-

jemo kot bližnjega. Frančiškova odločitev, da bo prve brate oblikoval v bolnišnicah za gobavce, ni naključna. Hotel jim je dati doživeti, skorajda občutiti tisto muko, ki jo je sam doživljal med sladkostjo in grenkobo. Mar on sam ni bil osvojen prav v tistem trenutku, v katerem je občutil gnus, in se je na ta način odprl novemu srečanju z Gospodom Jezusom, ki se skrivnostno istoveti z ubogim, zavrženim, gobavcem?

Pogosto ponavljamo, da je naša vzgojna ponudba preveč teoretična, ter da sta mesto naše formacije resničen svet in bratstvo. Vprašajmo se torej, koliko smo tudi z različnimi odločitvami in oblikami blizu ubogim našega časa, ki so pogosto sad nasilja globalizacije in njenega poenotenega trga? Ali smo pripravljeni hoditi z njimi in živeti z njimi kot manjši? Naše vzgojne poti namreč pogosto predstavljajo nek privilegij in položaj, ki je v nevarnosti, da nas oddalji od resničnega življenja mnogih naših sodobnikov.

Vprašati se moramo, če se prepoznamo v formaciji, v kateri ni pogumnih odločitev, ki bi naše vzgojne poti približale gobavcem našega časa. Ali lahko vzgajamo v zaprtosti zavarovanih prostorov, v katere se najmanjši bojijo vstopiti?

Gospod mi je dal tako vero v cerkvah in v duhovnike

Pot spreobrnjenja sv. Frančiška nam kaže, da učenci postanemo tako, da hodimo v tisti večji skupnosti učencev, ki je Cerkev. Potopljen v živo skrivnost Božjega ljudstva, ki roma v času, je Ubožec srečal Gospoda Jezusa v gobavcih, v evangeliju, v bratih in v stvarstvu.

Priznavamo, da naša formacija ne more drugače, kot da je pozorna na življenje in na pot Cerkve, ki se za nas ponavzočuje v konkretnosti tolikih krajevnih Cerkva, v katerih živimo in ozna- njamo evangelij. Manjši brat v

svoji poklicanosti in poslanstvu raste v Cerkvi, s Cerkvijo in v službi njenega poslanstva. Zdi se nam pomembno, da na to spomnimo tik pred osemstoto obletnico, odkar je gospod papež sprejel evangelijski načrt sv. Frančiška in njegovih bratov.

Vzgajati se v občestvu Cerkve za nas pomeni: poglobiti poslušanje Božje besede, ki jo je Frančišek povsod častil in zbiral. Poklicani smo k oznanjevanju evangelija, ki ga poslušamo tudi preko dobre intelektualne formacije za poslanstvo, ki bo vedno bolj odprto srečanju z današnjim svetom in dialogu z njim. Poslušanje Besede dosega vrhunec v obhajanju zakramentalnih znamenj, v katerih se sam vstali Gospod po-

navzočuje v svoji Cerkvi in deluje za odrešenje sveta.

Gospod mi je dal brate

Ali bi sv. Frančišek lahko živel evangelij brez daru bratov, ki so bili skupaj z njim učenci edinega Učitelja? Dar bratov ni nekaj obrobne ali zgolj v službi daru evangelijske poklicanosti, ampak ji notranje pripada. Naše bratstvo se tako razodeva kot teološki prostor, v katerem Gospodova navzočnost in delovanje postaneta prosojna v kakovosti naših medsebojnih odnosov, v odprtosti za druge in v podrejenosti vsem.

Ali naše vzgojne poti upoštevajo posebno skrb, ki jo danes od nas

J. Kleinart, Lipovšek, B. Farčnik: Poveljani in svetniki, freska, okoli 1913, samostan Ljubljana-Vič

zahteva naše bratstvo? Ne moremo vzgajati tako, da bi svojo poklicanost živeli kot monade. Zato nam prihaja naproti tudi pripomoček načrta življenja na svojih različnih ravneh: osebni, krajevni in provincialni. Vedno bolj je nujno, da od začetne vzgoje naprej spremljamo brate na poteh rasti in ozdravljanja, vse do zadnjih globin zgodovine vsakega posameznika, njegovega čustvenega sveta in njegovih odločitev. Prav tako je nujno spremljati brate na podobnih poteh sprave s samim seboj in spreminjanja, da bi lahko živeli dobro, lepo in srečno življenje, ki je naznanilo in predokus Božjega kraljestva. To je tudi pot trajne formacije, da bi živeli bolj človeške in bolj zrele odnose.

Sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija. In jaz sem dal na kratko in preprosto zapisati in gospod papež mi je potrdil

V kratke in jedrnate besede sv. Frančišek zgosti svoj evangelijski uvid, ki ga je tako preblisnil in osvojil, da se je izoblikoval v načrt življenja, ki ga je bilo treba predstaviti Cerkvi, da bi ga lahko javno živel. Ne gre za zasebni načrt, ampak za možnost, v kateri lahko mnogi, tukaj in sedaj, prepoznajo zase dejanski Božji klic k življenju po evangeliju v pokorščini, brez lastnine in v čistosti. Skoraj je pred nami obhajanje osemstoletnice preproste Frančiškove geste, ko je prišel pred gospoda papeža in prosil za potrditev svojega načina življenja. Od tedaj so se mnogi bratje prepoznali v njem in v njem našli pot, da so v različnih časih živeli kot Jezusovi učenci. Spomin na tisti dan in na tolike zgodbe, ki so mu sledile, je danes za nas živ in celo prispeva k temu, da začrtamo obrise obličja našega bratstva v tem, tako posebnem in za vse nas tako izzivalnem času.

Naše vzgojne poti živijo iz tega živega spomina, da bi evangelijska poklicanost manjših bratov postala možna tudi danes, v spremembi časov, ki od nas zahteva, da živimo v resničnosti nenehne spremembe. Evangelij se ne spreminja, prav tako pa je res, da časi, kraji in kulture niso popolnoma ravnodušni do njegovega sprejemanja v življenju. Zato se nam dolžnost vzgoje danes zdi tako zapletena in istočasno tako navdušujoča.

Obhajanje milosti začetkov lahko v nas sprosti milost prihodnosti, če ne bomo pobegnili klicu, naj daru svoje poklicanosti ne vračamo v zaprtosti naših samostanov, ki so pogosto prazni, ampak v velikem samostanu sveta, ki je edini, ki nam resnično pripada in v katerem se moramo počutiti kot doma.

Gospod mi je razodel pozdrav, ki naj ga izrekamo: „Gospod naj ti da mir!“

Sv. Frančišek je kot srčiko svojega poslanstva prepoznal označevanje miru, ki se istoveti s Kristusom: „On je naš mir!“ (Ef 2,14). V resnici gre za višek poti njegovega poklica in poslanstva. V svetu, ki ga globoko parajo delitve in napetosti vseh vrst, verjamemo v evangelijsko utopijo bratstva manjših, zlasti po gestah vzajemne gostoljubnosti in odpuščanja. Tako bomo lahko hodili skozi naš čas in oznanjali evangelij iz svojih ran in uboštv, ki smo jih začeli zdraviti v tej delavnici upanja in sprave, ki je lahko naše bratsko življenje. Tudi mi: grešniki, ki jim je bilo odpuščeno!

Vzgajati se za mir pomeni: naučiti se obvladovati konflikte, sprejemati nenasilen način življenja, naučiti se umetnosti iskrenega in vedrega dialoga v medsebojnem upoštevanju in spoštovanju. Skupaj se bomo oblikovali, da bomo v okoljih, v katerih živimo, kot zares potrpežljivi in navdu-

šeni delavci za mir postali kvas sprave, tudi v razmerah pat pozicij in preprek za mirno sožitje in za spoštovanje pravic vsakega človeka in predvsem za tolike uboge.

Dragi bratje, te besede vam izročamo z zaupanjem, da bo pot spreobrnjenja in spremembe, ki nam jo sv. Frančišek pripoveduje v svoji poslednji volji, za nas, ki se zahvaljujemo Najvišjemu za dar poklicanosti, da kot učenci Jezusa Kristusa živimo življenje manjših bratov, postala spremeljevalka na poti.

Zlasti vas prosimo, da z nenehno in zaupno molitvijo spremljate pripravo na obhajanje bližnjega generalnega kapitlja, da bo to čas milosti na naši poti spreobrnjenja in vračanja daru, ki smo ga prejeli od Gospoda v dobro sveta.

Rim, 17. septembra 2008

Praznik vtisnjenja
ran sv. Frančišku.

Prot. št. 099154

Vaši bratje v
generalnem definitoriju:

Br. José Rodríguez Carballo ofm
(generalni minister)

Br. Francesco Bravi, ofm
(generalni vikar)

Br. Amaral Bernard Amaral, ofm
(generalni definitor)

Br. Ambrogio Van Si Nguyen, ofm
(generalni definitor)

Br. Finian McGinn, ofm
(generalni definitor)

Br. Jakab Várnai, ofm
(generalni definitor)

Br. Miguel J. Vallecillo Martín, ofm
(generalni definitor)

Br. Mario Favretto, ofm
(generalni definitor)

Br. Šime Samac, ofm
(generalni definitor)

Br. Luis Gerardo Cabrera Herrera, ofm
(generalni definitor)

Br. Juan Ignacio Muro Aréchiga, ofm
(generalni definitor)

Br. Ernest K. Siekierka ofm
(generalni tajnik)

Božično voščilo vsem bratom

Dragi bratje, to božično voščilo pišem v luči lepih in nepozabnih vtisov in srečanj z ljudmi in našimi brati, ki živijo in delujejo na peti celini pod Južnim križem v Avstraliji. Hvaležen sem pp. Valerijanu Jenku, Cirilu Božiču, Janezu Tretjaku in Darku Žnidaršiču za povabilo in seveda tudi za dobro pripravljen obisk in frančiškansko pozornost, ki sem jo bil v obilni meri deležen na vsakem koraku skupaj z koprskim škofom msgr. Metodrom Pirihom. Naši bratje opravljajo v Avstraliji zelo pomembno pastoralno delo v duhovni in kulturni blagor naših rojakov, ki so iz najrazličnejših vzrokov zapustili svojo domovino in našli v Avstraliji svojo novo domovino, si s pridnim in poštenim delom zgradili lepe domove, ter kljub oddaljenosti od domovine, ohranili ljubezen do materinega jezika, kulture, naših lepih navad in običajev ter vero v Boga, vse to tudi po zaslugi naših bratov. Rojaki jih imajo radi in jih zelo spoštujejo, predvsem pa potrebujejo; nešteto krat so mi izrazili prošnjo, naj jih ne zapustimo. Slovenci v Avstraliji imajo za seboj bogato in uspešno preteklost, ki se lahko vidi na vsakem koraku, seveda pa je, realno gledano, pod vprašajem njihova prihodnost: generacija rojakov se hitro stara, mladi pa so se preusmerili drugam in marsikdo izmed njih ne zna več slovensko.

Mesta in cerkve v Avstraliji so že kazale praznični božični videz; ponekod so že postavili jaslice, trgovine pa so ponujale vsemogoča in vabljiva božična in novoletna

Tomaz Fantoni: sv. Frančišek obhaja božič, freska, 1888, samostan Nazarje

darila. Ob vsem tem me je spremljal poseben občutek različnosti v edinosti; iste praznike obhajamo v tako različnih okoljih in pogojih: pri nas običajno spremlja advent in božične praznike sneg in mraz, kratki dnevi in dolgi večeri, v Avstraliji pa je v tem času poletje, z močnim soncem in vročino in dolgimi dnevi. Božja Beseda svoje učlovečenje nadaljuje v vsaki kulturi, okolju in družbi ter na tako različnih koncih sveta.

Za božične praznike vam ne bi mogel napisati lepših misli, kot jih je zapisal naš generalni minister p. Jose R. Carballo v svojem binkoštnem pismu letos z naslovom: *»Berači smisla, ki jih vodi Beseda.«* Iz tega pisma, ki ste ga v prevodu dobili vsi, povzamem nekaj misli in jih »spreminjam« v dar za božične praznike vsakemu izmed vas.

Jezus Kristus, Beseda je postala meso in ko je nastopila polnost časov, si je iz naročja svete in slavne Device Marije, privzela resnično meso naše človeškosti in krhkosti in se naselila med nami. V učlovečenju je »Očetova beseda« postala človek, človek Jezus Kristus in naš Bog je v Jezusu postal dialog. Učlovečena Beseda izgovorjena v Jezusu je zadnja Božja beseda človeštvu: »Velikokrat in na veliko načinov je Bog nekoč govoril očetom po prerokih, v teh dneh poslednjega časa pa nam je spregovoril po Sinu (Heb 1,1s).

Odkar se je Beseda učlovečila ima svoje središče v Jezusu Kristusu. Ta Beseda ni neka stvar niti neka knjiga, ampak živa oseba, Jezus Kristus, ki je navzoč pod pajčolanom besed Svetega pisma, kakor je navzoč pod pajčolanom kruha in vina (BR 21). Učlovečena Beseda nam razodeva vse, kar lahko spoznamo o Bogu. Vse Božje pismo sestavlja eno samo knjigo in ta knjiga je Kristus, ker vse Sveto pismo govori o Kristusu in ima v Kristusu svojo dovršitev. Bližati se Besedi pomeni bližati se Kristusu, ki nam govori, kadar beremo Sveto

pismo. Zato poznati Sveto pismo pomeni poznati Krustusa, kot je zapisal sv. Hieronim.

Za Frančiška so zapisane svete besede vidno znamenje Kristusove resnične, dejanske in oživljajoče navzočnosti, kot sta to evharistični kruh in vino. *Zanj sta tako Beseda kot evharistija nadaljevanje učlovečenja.* Sprejeti vase Besedo, pomeni sprejeti Življenje. »Trdno se vsi zavedajmo«, pravi sv. Frančišek, »da se nihče ne more zveličati, razen po svetih besedah in po krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa. Zaradi tega«, nadaljuje sv. Frančišek, »opominjam vse svoje brate in

Dragi bratje, Frančišek in Klara in z njima toliko naših bratov in sester v osemstoletni zgodovini našega reda so dokazali, da je Božje beseda živa in učinkovita, če jo utelesimo v vsakdanjem življenju, če ji v bogoslužju damo absolutno prednost in napovemo vojno bogoslužni enoličnosti, če jo pojasnjuje in razlaga predvsem naše življenje. Nujno je, da svoje življenje beremo iz Besede, Besedo pa iz svojega življenja. Tudi Frančišek in Klara sta nam zapustila otipljiv način življenja iz Besede.

Dragi bratje, za božične praznike želim vsakemu bratu v pro-

Janez Wolf, sv. Francisek v nebeški slavi, freska, 1882 samostan Ljubljana-Center

jih spodbujam, naj - kolikor le morejo - častijo napisane Božje besede, kjerkoli jih najdejo, saj častijo v teh besedah Gospoda samega, ki je te besede govoril. V našem odnosu do Svetega pisma in v spoštovanju do Božje besede kažemo svoj izraz naše globoke vere do Božje besede. Božja beseda ima moč, da našo duhovno naveličanost spremeni v evangeljsko novost, našo utrujenost v pogum in upanje, našo sprijaznjenost z usodo v prodornost in smelost, naš redovniški relativizem v veselo služenje Bogu in ljudem, naše strahove in negotovosti v svobodo, za katero nas je odrešil Kristus.

vinci, pa tudi tistim, ki živijo izven domovine, ubogim sestram klarisam v Nazarjah in Dolnicah pri Ljubljani, bratom in sestram FSR, našim posinovljenkam in posinovljencem, da UČLOVEČENA BESEDA POSTANE SVETILKA VAŠIM KORAKOM IN LUČ NA VAŠI POTI V NOVO LETO 2009.

Ljubljana, na praznik
Brezmadežne 2008

*p. Viktor Papež,
prov.minister*

Moja pot in obisk bratov frančiškanov v Avstraliji (3.11. - 26.11.2008)

Naši bratje, ki živijo in delajo na celini pod Južnim križem, p. Valerijan Jenko, p. mag. Ciril Božič, p. Janez Tretjak in p. Darko Žnidaršič, so me že večkrat povabili, naj jih obiščem in se osebno seznanim z njihovim življenjem in pastoralnim delom, ki ga opravljajo v dobro naših rojakov v Avstraliji. Kljub osebnim pomislekom, mi je provincialni definitorij priporočil, naj se odločim za ta obisk v mesecu novembru, ko vsi trije pastoralni centri obhajajo jubilejne slovesnosti: Sydney 40 let blagoslovitve cerkve sv. Rafaela; Melbourne 35 let, Adelaida srebrni jubilej, to je 25 let, in cerkva vseh svetnikov v Figtreeu prav tako 25 let blagoslovitve.

Za te jubilejne slovesnosti so bratje povabili tudi koprškega škofa msgr. Metoda Piriha, ki je bil v Avstraliji že pred 18. leti kot škof, ki je bil odgovoren za naše zdomce in izseljence. Njemu je bilo že marsikaj znanega, zame pa je bilo vse novo in zato toliko bolj zanimivo. Bratom v Avstraliji, posebno še p. Cirilu, ki je do potankosti pripravil ta obisk, se iskreno zahvaljujem za povabilo in za vso bratsko pozornost ter frančiškansko gostoljubnost, ki sem jo bil deležen na vsakem koraku. Prav tako se zahvaljujem rojakom za ljubeznivo pozornost, ki so mi jo izkazovali na najrazličnejše načine. Posebno zahvalo izrekam tistim skupinam in posameznikom, ki so me spremljali na poti po Avstraliji, mi pokazali znamenitosti njihove nove domovine in me povabili v svoje prijazne in lepo urejene

domove na kosila ali večerje. Naši bratje lepo in uspešno delujejo na treh stalnih pastoralnih središčih, občasno pa obiskujejo rojake, raztresene po vsej Avstraliji. Njihova pot se ne meri v urah vožnje, temveč v stotinah in tisočih kilometrih vožnje z avtomobilom ali letalom. Ta dolga potovanja so naporna in zahtevna, a jim prinesejo tudi veliko osebnega zadovoljstva in blagoslova. So zares v polnem pomenu besede duhovni pastirji za ljudi, ki jih poznajo in tudi oni poznajo svoje duhovne pastirje.

S škofom msgr. Metodom Pirihom sva z letalom dne 3.11.2008 zvečer poletela iz Ljubljane v Zurich, kjer so zgradili zelo moderno letališče. Posebni podzemni vlak vozi potnike po letališču ob prijetni alpski glasbi. Ob 21.30 sem imel polet za Singapur „Singapore airlines“-boeing 777-

300ER. Ta letalska družba je v svetu zelo cenjena po točnosti, varnosti, gostoljubnosti. Vso pot je bila temna noč. Po dvanajsturnem letu sem pristal v Singapuru ob 16.50 po lokalnem času. Na modernem letališču sem čutil vročino, vlago, mimogrede pa sem slišal tudi slovensko govornico dveh deklet. Na letališču sem za let za Sydney moral čakati šest ur, kar je bilo dobro, da sem se nekoliko sprehodil, naprezal oči v bogatih trgovinah, ki ponujajo vse mogoče, in kjer je veliko kitajske „šare“. Ob 00.30 sem imel polet singapurske letalske družbe za Sydney, kjer sem pristal ob 10.30 po lokalnem času. Nisem si predstavljal, da je Avstralija tako velika. Na letališču so čakali p. Valerijan, p. Darko, častni gen. konzul g. Adolf Brežnik in manjša skupina ljudi. Gospa v narodni noši je izročila lep slovenski šopek. V naši hiši v Sydneyu so

gospodinje pripravile dobro slovensko kosilo. Ob 19h pa je bila v cerkvi običajna maša, pri kateri je bilo približno 20 ljudi. Tu je ministrantov malo, so pa zvesti v svoji službi pri oltarju. Trije ministranti, Maltežani po rodu, so se naučili vseh molitev v slovenščini. V četrtek, 6.11. smo imeli ob 10h sv. mašo, h kateri je prišlo okrog 60 ljudi. Pri maši sem spregovoril in blagoslovil kip sv. Družine. Kosilo smo imeli v avstralskem klubu blizu cerkve; popoldan pa smo obiskali hrvaško katoliško misijo. Imajo veliko cerkev in dom za ostarele. Okna v cerkvi predstavljajo znamenite osebnosti hrvaške narodne in cerkvene zgodovine.

Hrvaško misijo v Sydneyu opravljajo frančiškani Zagrebške province. Zvečer smo se dobili s p. Valerijanom in p. Darkom in se dolgo pogovarjali o njunem delu in življenju. Imajo zelo dobro urejen arhiv in urejene knjige, krstov, porok in pogrebcev. Veliko pozornosti namenjata bolnikom in ostarelim, ki jih je vedno več. Z avstralsko provinco, ta nas zastopa pred državo, lepo sodelujeta in vzdržujeta stike. Hiša in cerkev sta lepo oskrbovani in urejeni. Posebno domačnost daje cerkvi podoba Marije Pomagaj z Brezij. Lastništvo hiše in drugih nepremičnin je urejeno. Naj povem še to, da smo vse molitveno bogoslužje opravili skupaj.

V nedeljo, 9.11., smo slovesno praznovali 35. letnico blagoslovitve cerkve Sv. Rafaela. Stirje mladi so prejeli tudi zakrament sv. birme. Med mašo je pel mešani zbor, bilo pa je tudi nekaj ljudskega petja. Birmanci, njihova katehistinja je iz Filipinov, botri in drugi verniki so lepo sodelovali pri bogoslužju. Ker je bilo zelo vroče (35 Celzija) so v cerkvi z vso zmogljivostjo delovale hladilne naprave. Po slovesnosti smo imeli v dvorani poleg cerkve skupno kosilo. Velika in urejena dvorana je bila polna, gospodinje pa so pripravile okusno kosilo za vse. Taka kosila so še posebno primerna za medsebojno druženje ljudi in za pogovor, saj se mnogi vidijo in srečajo le v cerkvi. Popoldan smo se odpeljali v Wollongong, ki leži 80 km južno od Sydneya in ima ca 200.000 prebivalcev, največ Italijanov, Grkov in Makedoncev. Wollongong pomeni: med hribi in morjem. V okolici živi okoli 150-200 slovenskih družin. Slovenska skupnost „Planica“ je zelo dejavna. Leta 1982. je od anglikancev kupila cerkev, poleg nje pa so sezidali dvorano. Cerkev je posvečena vsem svetnikom in je letos obhajala srebrni jubilej blagoslovitve. Vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu imajo sv. mašo, ki jo darujeta naša patra iz Sydneya. Planica je edini klub v Avstraliji, ki ima svojo cerkev – cerkev je namreč last kluba. Cerkev krasita dve lepi podobi: Marije Pomagaj z Brezij in sv. Frančišek Asiški. Imajo pevski zbor. Po slavnosti v cerkvi je bila v dvorani akademija in slovesna večerja. Akademijo je lepo pripravil g. Andrew, ki igra na harmonij, se rad obleče v narodno nošo in govori lepo „avstralsko slovenščino“.

V ponedeljek, 10.11., je prišel po nas s svojim avtomobilom častni generalni konzul v Avstraliji g. Alfred Brežnik in nas za ves dan popeljal na ogled velemesta: najprej z avtomobilom, potem z ladjo in tudi peš. Povzpeli smo se na stolpnico, ki je najvišja v mestu, ogledali smo si mogočno katedralo v angleškem gotskem

slogu, popoldan pa smo se zape-
ljali k morju, kjer je bilo že veli-
ko kopalcev. Dan smo zaključili
z večerjo v posebni restavraciji.
Naslednji dan nas je obiskal av-
stralski provincial p. Pavel Smith
in pohvalil sodelovanje z našimi
brati v Avstraliji. Prihodnje leto,
ko bo generalni kapitelj v Assi-
siju, sem ga povabil, naj obiše
Slovenijo. Zelo dobro pozna na-
šega p. Bernarda. Popoldan smo
obiskali nadškofijski ordinari-
at v Parramatti, kamor spada
naša postojanka in se srečali z
gen. vikarjem g. R. Mcquchinu.
Katedrala je posvečena sv. Patri-
ku. Stari del cerkve je namenjen
vsakdanjemu bogoslužju in mo-
litvi; v njej je tudi studenec žive
vode – krstilnica; k stari cerkvi je
prizidana velika, moderna nova
katedrala, ki je izredno akustič-
na, po sredini cerkve pa je raz-
porejen v vrsti: ambon, mogočni
oltar iz kitajskega marmorja, se-
deži za celebranta, veliki križ, ki
obvladuje pogled iz vse cerkve.
Ta dan smo si ogledali tudi tipi-
čen avstralski živalski vrt.

V sredo, 12. 11., sva odletela s
škofom v Melbourne. Na leta-
lišču ob 13.45 naju je pričakal
p. Ciril z večjo skupino ljudi in
lepimi šopki, predsednik in pod-
predsednica slovenskega kluba

Jadran. Spotoma smo se ustavili
na slovenskem pokopališču in
molili na grobu p. Bazilija, ki je
avstralskim Slovencem tako re-
koč daroval vse svoje življenje,
moči, delo, zdravje in ljubezen.
V klubu Jadran smo se okrepčali
in na vrtu smo g. škof, p. Ciril
in jaz posadili tri drevesa v spo-
min na obisk „škofa in papeža,
česar še klub ni doživel. Zvečer,
po maši ob 19 h, smo imeli sreča-
nje s pevskim zborom. Naslednji
dan, 13.11., je bil zelo poln. Po
skupni molitvi in maši smo se s
p. Cirilom odpeljali na obisk po-

licijske akademije za Victorijo.
Stavba je velika, saj je bila nekoč
škofijsko semenišče, sedaj je pa
v njem policijska akademija in
policijska šola. V veliki akustič-
ni cerkvi imajo slovesnosti in
prisege. Ker je p. Ciril policijski
kaplan, smo bili zelo sprejeti in
vođeni tako rekoč po vseh pros-
torih: učilnice, bazeni, pokriti
poligon za streljanje; postregli so
nam s kosilom. Disciplina je zelo
stroga. Obiskali smo katedralo, v
kateri pa so že imeli jaslice, ker
so pripravljali snemanje božič-
nega festivala. Med potjo smo se
ustavili pri treh bolnikih in bili
na večerji pri neki družini sku-
paj z njenimi prijatelji.

Med mašo, v petek ob 10h, sem
imel pridigo in blagoslovil kip Sv.
Družine za novo slovensko kape-
lo na Ta Pinu na Bacchus Mars-
hu. V domu matere Romane smo
obiskali bolnike, ostarele in pri
njih imeli kosilo. Popoldan je pri-
šel iz Lemonta p. Metod Ogorevc,
ki je služboval v Melbournu in
Sydneyu, in p. Valerijan, zvečer
je prišel na večerjo nadškof, ve-
lik prijatelj p. Cirila. Za spomin
sem mu izročil panjsko končnico
z božičnim motivom. Zahvalil se
je za p. Cirila, ki zelo lepo dela in
skrbi za vernike. Nadškofu veli-
ko pomeni navzočnost naše slo-
venske skupnosti; nadškof Denis
Harx nas je v pogovoru seznanil
s stanjem v svoji nadškofiji.

Sobota, 15.11. 08., je bila za slovensko skupnost posebno velik praznik. S tremi avtobusi, drugi pa z osebnimi avtomobili, smo poromali v Ta Pinu na Bacchus Marshu. Na griču nastaja novo

V nedeljo, 16.11., sem uro pred sv. mašo ob 10. uri spovedoval, nato pa je bilo slavnostno somaševanje. Med mašo sta dva fanta prejela zakrament sv. birme. Cerkev je bila lepo okrašena, bogoslužje

silo za približno 200 ljudi in akademija z naslovom «Tu je naš dom, tu smo doma». Ob tej priliki sem spregovoril s daljšim nagovorom. Poleg lepo oskrbovane cerkve je velika hiša, v kateri stanuje p. Ciril in ima svoj sedež knjižnica, revija Misli, pisarna, kuhinja, pevska soba, manjša dvorana, del hiše pa je namenjen stanovalcem najemnikom. Hiša je last škofije. P. Ciril ima zelo pregledno in skrbno evidenco vsega, kar se tiče nepremičnin, najemnin in vodenja ekonomskih zadev, ter drugih matičnih knjig. Ker ima zelo razvejeno pastoralno delo, ga to utruja, zlasti še po težki operaciji glave. Ljudje z njim dobro sodelujejo, ga imajo radi. Ljudem sem priporočil, naj ga nekoliko „pazijo“ če ga hočejo imeti v svoji sredi.

Naslednji dan smo si ogledali mesto Melbourne, radijsko hišo, slovenske oddaje, zvečer pa smo imeli sestanek z zaupniki Doma matere Romane in sestanek s pastoralnim svetom. Neposredno sva s škofom bila seznanjena z življenjskimi problemi, z domom matere Romane, ki sprejme 30 ljudi, med njimi je 16 Slovenk oziroma Slovencev. Pastoralni svet je dejaven na mnogih področjih in v veliko oporo p. Cirilu.

Birmanci in ministratje s škofom Pirihom in p. provincialom dr. Papežem

romarsko marijansko svetišče. V baraki, cerkve še niso sezidali, smo imeli lepo oblikovano bogoslužje. Nato smo se v slovesni procesiji podali k tipični slovenski kapeli, ki so jo sezidali s prostovoljnim delom naši rojaki iz Melbourne. Naj povem, da je po griču, na katerem bo stala velika romarska cerkev, že sedaj okoli 10 kapelic, v značilnih slovenskih različnih narodov. Posebno vidno izstopa slovenska, z majhnim zvonikom. P. Ciril je blagoslovil mozaik Marije Pomagaj na pročelju, jaz pa sem imel čast, da sem kapelico odklenil, škof jo je blagoslovil, vanjo smo postavili kip Sv. Družine, ki sem ga dan prej blagoslovil v cerkvi. Slavnost smo zaključili s petimi litanijami. Ljudi je bilo res veliko, verjetno okoli 400, nekateri so z letalom prišli tudi 2000 km daleč. Vreme nam je bilo naklonjeno. Na poti nazaj domov smo se ustavili v slovenskem klubu Ivana Cankarja, kjer smo imeli kosilo. Ob teh priliki sva imela s škofom za lokalni avstralski radio krajši intervju.

pripravljeno zgledno. Ker je cerkev sv. bratov Cirila in Metoda majhna, je bila nabito polna, in še zunaj so stali. Tudi tukaj krasi cerkev lepa podoba Marije Pomagaj. Po maši je bilo v dvorani pod cerkvijo ko-

V novi katedrali sv. Patrika v Parramatti, 11.11.2008, z nami je generalni vikar Robert McGuckin

Torek, 18.11., je bil namenjen obisku bolnih, župnijske cerkve in župnika. V sredo je p. Ciril imel pogreb, pozno popoldne pa naju je odpeljal na letališče, od koder sva ob 17h imela polet v Adelaide. Na letališču v Adelaidi naju je pričakal p. Janez s skupino ljudi. Ljudje v narodni noši so nama izročili šopke. Spotoma smo se

upokojecev, ki ga vodijo malteške sestre, kamor hodi p. Janez večkrat maševat. V tem domu je tudi ena Slovenka. Odpeljali smo se v vinorodne predele Adelaide, kjer smo občudovali plantaže lepo urejenih vinogradov, ki so obdani z belimi, rdečimi ali roza vrtnicami. Pogled na tako urejene vinograde je zares enkraten.

maši pa smo imeli skupno kosilo v dvorani. Pri maši je bil navzoč in na kratko spregovoril avstralski pravosodni minister, ki je bil že nekajkrat v Sloveniji, je prijatelj slovenske skupnosti v Adelaidi. Čeprav anglikanec, pride večkrat k slovenski maši in sicer vedno s kolesom!

V ponedeljek, 23.11., sva s škofom poletela v Sydney. Naslednji dan je bilo somaševanje in prisotnih okrog 60 ljudi. Po maši smo imeli skupno kosilo v dvorani in se prijazno poslovili drug od drugega. V sredo, 26.11., ob 8. 15 h pa sva s škofom poletela iz Sydneya preko Singapurja in Frankfurta v Ljubljano.

Škof Metod Pirih
z Jožico Modrijančič

ustavili na radiu, kjer sva imela oba intervju, ki ga je radio neposredno prenašal. V četrtek smo si ogledali nemško mesto Hahndorf in imeli večerjo pri lokalnem škofu. Naslednji dan smo obiskali bolnike in imeli ob 10h sv. mašo v cerkvi Sv. Družine. Navzočih je bilo okoli 40 ljudi. Slovenska skupnost v Adelaidi je majhna; pozna se, da dolgo niso imeli svojega duhovnika. Po maši smo v dvorani imeli srečanje, večerjo pa smo imeli pri družini Rant. V soboto smo maševali v domu

Nedelja 23. 11.2008 je bila za adelaidsko slovensko skupnost velika slovesnost, - srebrni jubilej blagoslovitve cerkve, ki jo je sezidal p. Janez, blagoslovil pa nadškof dr. Alojzij Šuštar. Cerkev je bila lepo okrašena. Somaševali so: p. Dar-ko, p. Metod, avstralski frančiškan in jaz. Ljudi je bilo precej več kot običajno, tudi nekaj mladih in otrok. Po maši je bila v cerkvi kratka akademija, pri kateri je g. Legiša Ivan predstavil svojo novo pesniško zbirko. Izkupiček je bil namenjen semenišču v Vipavi. Po

Veliko lepega, sva doživela, slišala in videla. Naši bratje v Avstraliji dobro delajo in lepo sodelujejo z ljudmi. Vsaka skupnost ima svoje značilnosti, potrebe in probleme. Bratom se lepo zahvaljujem za njihovo frančiškansko gostoljubnost, ki sva jo bila s škofom Metodom deležna v tako obilni meri in vsak trenutek. Polno lepih spominov sva se vrnila domov, v sredo 26.11. ob polnoči.

P. Viktor Papež
provincialni minister

Nagovor odpravnikov diplomatskih poslov v Avstraliji

Drage rojakinje, spoštovani rojaki, Slovenke in Slovenci, spoštovana gosta iz Slovenije; msgr. Pirih, dr. Papež in spoštovana pp. Darko in Valerijan.

Naj vam najprej vsem, v imenu RS in v svojem imenu, iskreno čestitam ob današnjem okroglem (35-em) jubileju slovenskega misijona Sv. Rafaela tu v Merrylandsu.

*Srečanje z avstralskim provincialom
p. Paulom Smithom v Merrylandsu*

35 let, ki jih danes skupaj obeležujemo, je lepa doba. Govorimo pravzaprav o več kot tretjini stoletja. In ves ta čas – vseh teh 35 let – je misijon v Merrylandsu poleg svoje osnovne vloge (širjenja vere med tukajšnjimi Slovenkami in Slovenci), igral tudi izjemno pomembno vlogo pri ohranjanju slovenske identitete, kulture in jezika v Sydneyu, v zvezni državi NSW, pa tudi drugod po Avstraliji.

To vlogo predano opravlja še danes in brez kančka dvoma lahko zatrdimo, da predstavlja misijon Sv. Rafaela dejansko enega najpomembnejših dejavnikov ohranjanja Slovenstva v Avstraliji.

Obenem pa lahko s posebnim zadovoljstvom ugotovimo, da je letošnji november za slovensko skupnost v Avstraliji, prav poseben

mesec. Ker ta mesec, poleg misijona Sv. Rafaela, okrogle obletnice obhajajo tudi misijon Sv. Cirila in Metoda v Kew, misijon Sv. Družine v Hindmarshu, slovenska cerkev v Woolongoungu, slovensko društvo Tivoli v Newcastlu in tudi slovensko društvo v Perthu.

Omenjene obletnice (pa tudi vse tiste, ki bodo v prihodnjih letih še prišle), služijo kot potrditev trdoživosti slovenske skupnosti v Avstraliji. Naj služijo pa tudi kot vzpodbuda naši skupni zavezanosti k ohranjanju oz. Nadaljnji krepitvi Slovenstva v Avstraliji.

Spoštovane Slovenke in Slovenci, naj se ob koncu slovenskemu misijonu Sv. Rafael še enkrat zahvalim za vso dosedanje prizadevanost pri ohranjanju Slovenstva v Avstraliji in mu zaželim obilo uspeha v prihodnje.

To zahvalo in dobre želje RS pa z veseljem potrjujem tudi s Priznanjem in zahvalo Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu slovenskemu misijonu Sv. Rafael ob 35-letnici obstoja in delovanja za neprecenljiv prispevek k ohranjanju slovenske identitete, kulture in jezika ter nesebično pomoč Slovenkam in Slovincem v Avstraliji.

*Gregor Kozovinc
odpravnik diplomatskih poslov
v Avstraliji*

Komemoracijski govor ob 25. obletnici slovenske cerkve v slovenskem verskem središču v Adelaide

*(23. novembra 2008 v West
Hindmaršu v Južni Avstraliji)*

*Spoštovani gospod škof,
spoštovani vsi prisotni!*

Korenine te cerkve so izseljenci iz Evrope, ki so se začeli naseljevati v Avstraliji po drugi svetovni vojni. Prvi slovenski naseljenci so bili mladi moške, močni in polni upanja, da si bodo ustvarili novo življenje v deželi, popolnoma drugačni od domovine. Kmalu so za njimi prišli tudi pastori, polni zaupanja v vero. Takoj so po svojem prihodu so začeli iskati priložnost za gradnjo cerkve, kjer bi imeli mašo v materinem jeziku, garantiranemu v avstralski konstituciji. Pater Bazilij Valentin, ki je ustanovil v Kew v Melbournu je enkrat mesečno obiskoval Adelaide in imel slovensko mašo v Sacred Heart cerkvi na Port road in je tudi požrtvovalno obiskoval slovenske družine, ki so bile naseljene med Melbournom in Adelaide. Pater Bazilij je med Slovenci v Adelaide zasejal idejo, da bi si Slovenci zgradili svojo cerkev zato so leta 1972 kupili zemljo v Hindmaršu. Imenovali so jo Slovensko družinsko versko središče.

Leta 1975 je na slovensko skupnost iz nebes posijalo sonce in dobili so slovenskega duhovnika, ki je bil pripravljen razbremeniti patra Bazilija in se naseliti tukaj v Adelaide.

Pater Filip Ferjan je prišel iz Amerike, da bi živel in delal med nami in tako dal slovenski skupnosti čast in mesto v Adelajski katoliški nadškofiji.

Zaradi bolezni se je moral vrniti nazaj v Ameriko k svoji družini. Predno pa je odšel je poskrbel, da njegovi verniki v Adelaide niso ostali brez duhovnika. Spet nas je obsijal žarek iz nebes, ko je k nam prispel mlad novomašnik in zelo kulturn mladenič, ki je po-

kazal interes, da bi maševal in živel med Slovenci v Adelaide. To je naš pater Janez Tretjak. Kot pravi pionir je imel pater Janez v glavi idejo, da bi maševal v pravi slovenski cerkvi. Kljub temu, da so mu mnogi nasprotovali, češ, da je Slovencev premalo in da skupnost ni dovolj močna, je začel vzpodbujati ljudi, da so začeli darovati denar za material za gradnjo cerkve na že pripadajoči zemlji. Tako je 25. julija 1982 pomožni škof Phillip Kennedy položil temeljni kamen. Z denarno in delovno pomočjo članov slovenske skupnosti in z njihovim talentom je bila cerkev sezidana in bila blagoslovljena 13. februarja 1983. Blagoslovila sta jo nadškof Alojzij Šuštar in pomožni škof Phillip Kennedy.

In kako čudovita ideja je to bila, pater Janez! Koliko zgodovinskih dogodkov so stene te cerkve videle. Praznovanje maše v slovenskem jeziku čez teden in v nedeljo, praznovanje porok, rojstev, krsta in tudi žalostnih priložnosti ob izgubi naših dragih. Ne smemo pa tudi pozabiti kulturnih praznovanj, s katerimi smo obdržali jezik in kulturo, ki so nam jo dali ob rojstvu naši starši. Ponosno smo širili materinsko besedo in kulturo iz generacije v generacijo. Torej ideja je bila vsekakor odlična.

Po 25. letih obstoja slovenske cerkve smo bogatejši v veri in kulturnih vrednotah. Res nas je vsako leto manj, postajamo starejši, pa vendar vaša dobrota in pomoč ne pojenja. Hvaležni pa moramo biti patru Janezu, da je ostal med nami v dobrem in slabem. Danes mora vsak izmed nas biti ponosen in vesel, da lahko zopet skupaj praznujemo obstoj naše cerkve in slovenske cerkvene družine v Adelaide.

Še bolj toplo pa nam je danes pri srcu, ker z nami praznuje obstoj naše slovenske cerkve tudi gospod škof Metod Pirih in pater provincial dr. Viktor Papež in seveda tudi ostali spoštovani gostje.

Stanka Sintič

Srečanje provincialov Južnoslovenske konference v Pragi

Dragi bratje, danes (24.10.) popoldan sem se vrnil iz Prage, kjer smo imeli provinciali Severne (8) in Južnoevropske konference (6) redno sejo. Prišli smo vsi; še posebno pa smo bili veseli predstavnika Fundacije v Kazakistanu, ki nas je podrobno seznanil z delom in življenjem bratov v tej državi in v celotni Rusiji. Imajo tri novince, prihodnji mesec pa bo posvečen v diakona eden domačinov iz Kazakistana. Njihovo pastoralno delo je zelo zahtevno, živijo v veliki skromnosti, a so priljubljeni pri ljudeh; tudi muslimani jih v glavnem spoštujejo in so jim naklonjeni. Rešuje jih predvsem župnijsko delo, ki jim omogoča, da lahko sploh živijo in delujejo v Rusiji in drugod.

Na zasedanju obeh konferenc smo govorili o naši pripravi na generalni kapitelj 2009, o kandidatih za generalnega ministra in generalne definitorje in o prihodnosti našega reda. Veliko pozornosti smo namenili trajni formaciji in odgovorom naših bratov in bratstev na tri vprašanja, ki zadevajo misijonsko in evangelizacijsko razsežnost

naše poklicanosti. Ta vprašanja sem poslal vsakemu bratstvu oziroma gvardijanom, objavljena pa so bila tudi v Poročilih št. 2 /2008. S seboj sem lahko nesel zelo »pičlo bero«
odgovorov, ki sem jih dobil. Iz zadrege so me »reševali«
odgovori posameznih bratov iz Šiške (vsi so odgovorili!), ki so mi že pred časom poslali svoje poglede in predloge na te teme. Se jim lepo zahvaljujem. V teh dneh moram poslati naše odgovore predsedniku naše konference, ki jih bo posredoval Generalni kuriji.

Precej pozornosti smo namenili tudi osnutku »pravilnika«, ki ga pripravlja naša Kurija v Rimu o naših bratih v misijonih, na začasnem bivanju v drugih deželah, oziroma ozemlju druge province. Ponekod ta bivanja niso urejena in ne usklajena s pristojnimi predstojniki, kar povzroča določene probleme, nerazumevanja in napetosti.

Bratje v Pragi so nas lepo sprejeli in za nas vsestransko poskrbeli. Zasedanje smo imeli v kapucinskem samostanu »Loreta«, v neposredni bližini znamenitega praškega gradu, ki ga je obnovil naš arhitekt J. Plečnik. Del samostana so kapucini spremenili v duhovno središče. Praga je zelo lepo urejeno mesto, dobiva videz evropske prestolnice s čudovitimi baročnimi cerkvami in samostani ter mnogimi kulturnimi spomeniki, med katere spadajo predvsem muzeji in knjižnice. Opazil sem, da je neka cerkev spremenjena v hotel. Češka provinca ima 50 bratov, tri novince, dva postulanta in sedem samostanov. Večinoma so te postojanke župnij. Katoličanov je 30 %, 10 % je protestantov, ostali so »ateisti«. Nedeljnikov je 5 %. Na versko življenje vplivajo tokovi, ki so značilni tudi za našo domovino.

*P. Viktor Papež
provincialni minister*

Ob stoletnici smrti nekdanjega p. Ferdinanda Premruja, ofm

27. septembra 2008, sem prisostvoval v župnišču Lom pod Storžičem krajši spominski slovesnosti ob stoletnici smrti vojaškega kurata g. Franca Premruja, ki jo je pripravil tržiški muzej v sodelovanju z gospo prof. Majdo Clemenzen, daljno sorodnico omenjenega duhovnika kurata.

Naj takoj omenim, da je Franc Premru bil 19 let frančiškan naše nekdanje hrvaško-kranjske province. Rodil se je v Radovljici 4. 1. 1850. in stopil v frančiškanski red na Trsatu 17. 10. 1867. ter dobil redovno ime br. Ferdinand. Slovesne zaobljube je naredil 1. 1. 1873. in še isti mesec, to je 23. 1. 1873. bil posvečen v mašnika in zaključil študij teologije. Kot frančiškan je deloval v samostanih v Klanjcu, Karlovcu, na Trsatu. Bil je odličen pridigar, izvrsten katehet, požrtvovalen, natančen pri opravljanju svojega duhovniškega dela in imel je rad ljudi. Ko je Avstrija leta 1878. začela z okupacijo Bosne, je bil vpoklican v vojsko in imenovan za vojaškega kurata. Zaradi te svoje nove službe je 13. 11. 1886. z dovoljenjem Rima izstopil iz frančiškanskega reda. Kot kurat je bil zelo cenjen. Svoja težka doživetja v Bosni je na kratko popisal v reviji »Bogoljub«. Bil je odlikovan za zasluge v vojni. Leta 1905. se je vrnil v Slovenijo in živel v župnišču na Lomu pod Storžičem. Ljudje so ga zelo vzljubili, predvsem zaradi njegovih pridigarских sposobnosti. Tu je tudi umrl skoraj popolnoma slep, dne 4. 12. 1908., kjer je tudi pokopan. Hvaležni farani so mu že dve leti po smrti vzdali na pročelje župnijske cerkve spominsko ploščo. Gospe Majdi Clemenzen se zahvaljujem za arhivsko gradivo o kuratu g. Francu Premruju, ki ga je zbrala v arhivih v Gradcu, Dunaju, Novem mestu in drugod.

*P. Viktor Papež
provincialni minister*

Noviciat

Po dveh mesecih noviciata je na lastno željo in po pogovorih s p. magistrom in p. provincialom, odšel iz noviciata Darko Vrbnjak iz Maribora. Kot postulant je bival na Viču in se pripravljaj na maturitetne izpite, ki pa jih žal ni opravil uspešno. Želimo mu vse dobro na njegovi poti v prihodnosti.

Zapisnik 11. redne seje provincialnega definatorija

Št.: 262/2008
Datum: 14. oktobra 2008

*Ljubljana - Vič,
14. oktober 2008*

Enajsta redna seja provincialnega definatorija je potekala na Viču v Ljubljani, 14. oktobra 2008. Zadržala se je ob 9.30 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definatorji province p. STANE ZORE, p. MIRAN ŠPELIČ, p. SIMON PETER BERLEC, p. MARJAN ČUK in definator ter tajnik province p. TADEJ STREHOVEC. Prvega dela seje se je, na željo definatorija, udeležil tudi provincialni ekonom p. Boris Markež. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo na samostanskem koru, ki jo je pripravi p. Miran.

1. Pripombe k zapisniku desete seje definatorija. Zapisnik je bil brez pripomb sprejet.
2. Poročilo provincialnega ekonom p. Borisa Markeža o pokojninah sobratov, postopkih denacionalizacije in gradnjah. Provincialni ekonom je predstavil stanje oddajanja pokojnin na prokuraturo. Po daljši razpravi o posameznih primerih je definatorij sprejel sklep: »Vsi bratje so dolžni oddajati pokojnine prokuraturi. Hiši ostaja pokojnina ob vstopu v pokoj, decembrska pokojnina, regres in

dodatek bolnim bratom za postrežbo. Posamezne izjeme izključno rešuje provincial z definatorijem, bratom in z lokalnim bratstvom. Provincialni definatorij se pri tem sklicuje ne le na čut pravičnosti redovne zaobljube uboštva in solidarnosti, temveč tudi na določbo GS čl. 250,2. V nadaljevanju je p. Boris predstavil denacionalizacijo v Rocnem, Strunjanu, Brežicah in Kopru. Ob tem je podal informacije o obnovi samostana sv. Ane.

3. Sprejetje Ratio formationis in Ratio studiorum. P. Stane je podal okvirna pojasnila in predloge. Po krajši razpravi je definatorij soglasno sprejel in potrdil besedilo obeh dokumentov in ju bo poslal v potrditev na generalno kurijo v Rim.
4. Jubilejno leto 2006-2009. P. Marjan Čuden je podal informacije o TV oddaji na RTVSLO, romanjih, študijski dan o islamu (22.10.) in koledarju province za leto 2009. Brate vabimo na dan frančiškove duhovnosti, ki bo 18.10.2008 na Viču in na študijski dan o islamu 22.10.2008 v samostanu Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

5. Dopisi bratov:

- Dopis p. Edvarda o potovanju v Bogoto v me-

secu septembru 2008 (Klub PEN). P. Viktor je o tem seznanil definatorij.

- Prošnja p. Filipa za praznovanje zlate maše v Avstraliji po 15. avgustu 2009. Definatorij je dal dovoljenje.
- Prošnja p. Marija Osredkar za soglasje za študijsko potovanje v ZDA od sredine junija do sredine septembra 2009 (učenje angleščine). Definatorij je dal dovoljenje.

6. Razno.

- Prevod in izid knjige "Tujci in popotniki na tem svetu." Priročnik za trajno formacijo o četrtem poglavju GK OFM. Definatorij je sklenil, da ta dokument izdamo in posreduje vsakemu bratu za osebno in skupno formacijo.

Naslednja seja provincialnega definatorija bo v torek, 9.12.2008, na Viču ob 9.00 uri. Dopise, prošnje ali karkoli drugega pošljite do 1.12.2008 na provincialat.

Sejo smo z molitvijo in bratskim kosilom zaključili ob 14.30.

*p. Tadej Strehovec
Tajnik province*

Zapisnik 12. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 290/2008

Datum: 9. december 2008

*Ljubljana - Vič,
9. decembra 2008*

Dvanajsta redna seja provincialnega definitorija je potekala na Viču v Ljubljani, 9. decembra 2008. Začela se je ob 9.30 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. STANE ZORE, p. MIRAN ŠPELIČ, p. SIMON PETER BERLEC, p. MARJAN ČUK in definitor ter tajnik province p. TADEJ STREHOVEC. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo na samostanskem koru, ki jo je pripravil p. Tadej.

J. Kastner in J. Kleinar: Sv. Frančišek in bratje pri papežku Inocencu III., freska, 1896-1897.

1. Pripombe k zapisniku enajste seje definitorija. Člani definitorija so posredovali nekaj pripomb. Zapisnik je bil soglasno sprejet.

2. Provincialovo poročilo o obisku in kanonični vizitaciji bratov v Avstraliji (3.11. do 26.11.2008). P. Viktor je podal poročilo v katerem je predstavil življenje in delo naših bratov v Sydneyju, Melbourne in Adelajdi. Ob tem je poudaril:

- Prihodnjemu provinci alu priporoča, da na začetku svoje službe čimprej obiše Avstralijo.
- Bratje, ki bodo v prihodnje odšli v Avstralijo, naj gredo tja vsaj za 6-8 let.

- Odpravnik poslov veleposlaništva R. Slovenije, je ob obisku provinciala in škofa msgr. Metoda Piriha dal posebno priznanje vsem trem verskim centrom za zasluge pri ohranjanju slovenske identitete.

P. Viktor se bratom v Avstraliji lepo zahvaljuje za vso gostoljubnost in pozornost v času njegovega obiska.

3. Provincialovo poročilo o skupnem zasedanju Severnoslovanske in Južnoslovanske konference provincialnih ministrov v Pragi (21.-24.10.2008). P. Viktor je predstavil vsebino srečanja, kjer so govorili o kandidatu za generalnega

ministra ter o predlogu, da bi imela konferenca svoja generalnega definitorja. Za predstavnika bratov laikov na generalnem kapitlju 2009 je bil izbran vicemagister novincev na Trsatu br. Krunoslav iz zagrebške province. Poudarili so tudi formacijo vzgojiteljev in trajno formacijo. Konec avgusta 2009 bo skupni zaključek jubilejnega leta Južnoslovanske konference v Jajcu (BiH). Govorili so tudi o bratih, ki živijo na ozemlju drugih provinc in o skupnem izdajanju znanstvene teološke revije.

4. Jubilejno leto 2006-2009. P. Marjan Čuden je podal poročilo:

- Vzpostavil je stik z novinarjem RTVSLO o oddaji ob priložnosti jubilejnega leta. Oddaja bo predvajana v velikonočnem času (mogoče na velikonočni ponedeljek).
 - V Cankarjevem domu v Ljubljani imamo na velikonočni ponedeljek 13. 4. 2009 rezerviran termin in okvirni program proslave s predlaganim naslovom »Hvaljen moj Gospod«, ki jo oblikuje frančiškova konferenca.
 - V Šiški bo 3.10. ob 10h sv. maša ob zaključku jubilejnega leta. Ob 14h bo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu festival, kjer bodo sodelovali različni ustvarjalci.
 - V postu bodo organizirani postni govorniki za naše ljubljanske župnije, ki bodo imeli pridige na določene teme.
 - P. Marjan Čuden je posredoval informacije glede misijona na Radiu Ognjišče, ki ga bo pripravila frančiškova konferenca. Frančiškani bomo poskrbeli za en dan misijona.
 - Za prvi maj imamo skupno romanje vseh treh redov v Assisi. Vse naše župnije so povabljene, da se tega romanja udeležijo.
 - Spomladi (Maribor in sv. Trojica) in jeseni (Šiška) imamo skupno romanje vseh naših župnij.
 - Tajništvo za evangelizacijo bo do januarja 2009 izdelal program praznovanj v letu jubileja s konkretnimi imeni sodelujočih.
5. Generalni kapitelj. P. Viktor je sporočil, da bo generalni kapitelj od 25.5. do 20.6.2009. Od 15.-18.4.2009 bo medredovni kapitelj pod rogoznicami. Tega rogoz-

niškega kapitlja se bodo poleg provinciala udeležili naslednji bratje: p. Gregor Kos, p. Peter Vrabec in p. Jernej Kurinčič.

6. Dopisi bratov:

- Dopis prov. ekonomu p. Borisa o poimenovanju skupnih prostorov v samostanu v Kopru. Definitorij se je s pripombami seznanil z izvršenim dejstvom. P. Viktorbo glede smiselnosti poimenovanja skupnih prostorov osebno govoril s p. Borisom in tamkajšnjimi brati.
- Dopis prov. ekonomu p. Borisa o 10 letnem najemu prve etaže kleti samostana Sv. Trojica za namen večnamenskega protokolarno-razstavnega centra sv. Martina. Definitorij je pregledal pogodbo in predlaga, da se v pogodbo vključi klavzulo o souporabi tega prostora s strani samostana v dogovoru z najemnikom. V tem primeru stroške souporabe krije samostan. Pogodbo s predlogom je definitorij sprejel.
- Odpis dolga samostanu sv. Trojica v višini 1.824,64€ in vračilo 23.515,88€ provinci. Definitorij je odobril pomoč v višini 1.824,64€. Ostali del posojila pa naj samostan vrne provinci.

7. Razno

- Kanonična provincialna vizitacija bo predvidoma spomladi prihodnje leta.
- Provincialno vodstvo bo spomladi zaprosilo generalno vodstvo reda za generalnega vizitatorja, ki bo 2010 opravil v naši provinci generalno vizitacijo.

- Novinec Darko Vrbnjak je oktobra zapustil noviciat zaradi očetovega slabega zdravstvenega stanja. P. Viktor je poudaril, da bo to leto doma in delal splošno maturo. Če bo želel ponovno vstopiti v red, bo moral opraviti še enkrat postulat in noviciat.
- Datumi redovnih duhovnih vaj v letu 2009:

◇ 22.-27.2.2009 Brezje -
p. Mirko Veršič OFMConv.
◇ 21.-26.6.2009 Nazarje -
p. Danilo Holc OFMConv.
◇ 23.-28.8.2009 Sveta Gora -
p. Mirko Veršič OFMConv.
◇ 11.-16.10.2009 Samobor
- dom Tabor -
p. Zvezdan Linič OFM
(medredovne DHV).

Definitorij je potrdil datume, kraje in voditelje. Gvardijani naj brate neposredno prijavijo gvardijanom samostanov, kjer bodo duhovne vaje. Za duhovne vaje v domu Tabor v Samoboru prijave po e-pošti sprejema tajnik province p. Tadej Strehovec - do 1.9.2009.

Naslednja seja provincialnega definitorija bo v torek, 10.2.2009, na Viču ob 9.30 uri. Dopise, prošnje ali karkoli drugega pošljite do 1.2.2009 na provincialat.

Sejo smo z molitvijo in bratskim kosilom zaključili ob 12.45. Provincialno vodstvo vsem bratom želi blagoslovljen adventi čas in miru polne božične praznike.

p. Tadej Strehovec
Tajnik province

Št. 125/08

Koper, 26.11.2008

Kamnik, 28.11.2008

Prisotni: dr. Matej Požarnik, direktor ProFUTURUS d.o.o., p. Boris J. Markež, p. David Šrumpf, p. Bernard Goličnik, p. Tomaž Hočevar, p. Niko Žvokelj, p. Tomaž Menart, p. Bogdan Rus, p. Evgen Ketiš, Bojan Mevlja, direktor Središča Rotunda, Tomaž Kete, direktor ŠC Jadro, Franc Nograšek.

V obnovljenem samostanu sv. Ane v Kopru je v sredo, 26. 11. 2008, Frančiškanska prokuratura organizirala sestanek o pridobivanju sredstev iz skladov EU. Sestanek smo pričeli ob 10.15. O izbrani temi nam je spregovoril dr. Matej Požarnik, direktor in lastnik podjetja ProFUTURUS, ki se ukvarja s pripravo projektov za črpanje sredstev EU. Dr. Požarnik je sicer kot direktor Urada za kohezijsko politiko pri Službi vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko sodeloval v pogajanjih z EU in pri pripravi dokumentov, ki služijo za pravno podlago pri črpanju EU sredstev v obdobju finančne perspektive 2007 - 2013. Problematiko črpanja in pridobivanja sredstev tako pozna od blizu.

Na začetku nam je kratko predstavil zbir ukrepov, s katerimi želi EU zmanjšati razlike na področju razvitosti po posameznih regijah in državah. V tem okviru ima EU kohezijski sklad in širi strukturne sklade. Iz kohezijskega sklada se financirajo veliki

projekti, ki imajo medregionalni vpliv: avtoceste, železnice, centri za ravnanje z odpadki, čistilne naprave,... Projekti v tej skupini so navzdol omejeni (minimalno 10 milijonov evrov). Ob teh ima EU še štiri strukturne sklade: Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS), Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS), Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR).

Vsaka država je pripravila tudi operativne programe, v katerih je načrtala svoje prioritete v finančnem obdobju. Programe prijavljamo na razpise pristojnih ministrstev, ki so razpisani v okviru izdelanih prioritet za različna področja. Pri sofinanciranju iz EU gre zmeraj za refundiranje in nikoli za avansiranje. To pomeni, da je denar najprej razpisan (z objavljenimi razpisi), nato s sklepom dodeljen (določen projekt

pridobi pravico do razpisanega denarja), po končanem projektu pa na podlagi plačanih faktur tudi počrpan. Procent sofinanciranja je različen od posameznih razpisanih področjih: ponavadi 50%, vendar lahko pri projektih, ki so namenjeni povezovanju in mednarodnemu sodelovanju dosežejo tudi 95%.

V nadaljevanju je dr. Požarnik komentiral in izpostavil nekaj idej, ki so mu jih prisotni zastavili vnaprej in tistih, ki so se porodila v okviru debate.

Sejo smo zaključili ob 13.00 s kosilom.

*Zapisal:
Ignac Navernik*

*p. Boris J. Markež
prokurator*

Jubileji bratov 2009

A. ŽIVLJENJSKI:	
85 LET:	P. PAVEL KRAJNIK, Sveta Gora, 2.8.
80 LET:	P. EVGEN KETIŠ, Koper, 4.8.
75 LET:	P. BOGOLJUB GSELMAN, Maribor, 2.5.
70 LET:	P. HADRIJAN BRAJNIK, Sveta Gora, 4.1.
70 LET:	P. dr. LEOPOLD GRČAR, Brezje, 13.5.
65 LET:	P. MIROSLAV BATARILO, Brezje, 30.5.
	P. ANTON JERMAN, Ljubljana – Vič, 23.1.
	P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – M. Oznanjenje, 22.12.
	P. VILIJEM PUSTOSLEMŠEK, Sveta Gora, 23.12.
50 LET:	BR. MARIJAN CVITAK, Nova Štifta, 1.4.
45 LET:	P. DAVID ŠRUMPF, Kostanjevica, 7.2.
	P. PEPI LEBREHT, Benin, 11.3.
40 LET:	BR. KSAVER BABNIK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 26.12.
	P. SIMON PETER BERLEC, Novo mesto, 26.6.
	P. KRIZOSTOM KOMAR, Kostanjevica, 19.1.
35 LET:	BR. TILEN GREGOR URTELJ, Sv. Trojica, 10.1.
30 LET:	P. TOMAŽ PINTER, Maribor, 23.10.

B. PRVE ZAOBLJUBE:	
65 LET:	P. VALERIJAN JENKO, Sydney – Merrylands, 7.9.
55 LET:	P. MIHAEL S. VOVK, Sveta Gora, 26.8.
55 LET:	P. AVGUŠTIN JUG, Ljubljana – M. Oznanjenje, 26.9.
50 LET:	BR. ŠTEFAN REZEC, Brezje, 25.9.
45 LET:	BR. LUCIJ FORTE, Koper, 31.8.
	P. ANTON JERMAN, Ljubljana – Vič, 31.8.
	P. BERNARD KARMANOCKY, Johnstown, 16.8.
	P. SILVIN KRAJNC, Brezje, 31.8.
	P. FRANCI SENIČAR, Ljubljana – Bežigrad, 31.8.
40 LET:	P. BORIS MARKEŽ, Kamnik, 16.8.
35 LET:	P. RAFAEL SLEJKO, Mošnje, 24.8.
30 LET:	P. FRANCI KOVŠE, Nazarje, 4.1.
20 LET:	P. ROBERT BAHČIČ, Rim, 8.9.
10 LET:	P. JERNEJ KURINČIČ, Ljubljana – Šiška, 16.8.
	P. BOGDAN RUS, Brezje, 16.8.

Neznani avtor: Sv. Frančišek, kip, verjetno 17. st.

C. SLOVESNE ZAOBLJUBE:

60 LET:	P. POLIKARP BROLIH, Brezje, 8.1.
	P. PAVEL KRAJNIK, Sveta Gora, 8.1.
50 LET:	BR. LEON RUPNIK, Brezje, 23.9.
45 LET:	P. LAVRENCIJ ANŽEL, Maribor, 4.10.
	BR. HERMAN MASIČ, Brezje, 27.9.
	P. MATEJ PAPEŽ, Sv. Trojica, 4.10.
	P. REGALAT RAZBOČAN, Ljubljana – Bežigrad, 27.5.
	P. ERNEST ŽIŽMOND, Kamnik, 4.10.
40 LET:	P. ANTON JERMAN, Ljubljana – Vič, 24.3.
35 LET:	P. EDVARD KOVAČ, Ljubljana – M. Oznanjenje, 13.10.
	P. DAMIJAN VRAČKO, Nazarje, 13.10.
30 LET:	P. PETER LAVRIH, Brezje, 4.10.
	P. JOŽE URBANIJA, Maribor, 4.10.
	P. NIKO ŽVOKELJ, Strunjan, 4.10.
25 LET:	BR. MARIJAN CVITAK, Nova Štifta, 4.10.
	P. FRANCI KOVŠE, Nazarje, 4.10.
	P. STANE ZORE, Ljubljana – M. Oznanjenje, 4.10.
20 LET:	P. MARJAN ČUK, Ljubljana – Bežigrad, 4.10.
	P. PEPI LEBREHT, Benin, 1.10.
	P. DAVID ŠRUMPF, Kostanjevica, 1.10.

D. DUHOVNIŠKI:

60 LET:	BISEROMAŠNIK: P. MIRKO SILVESTER, Nazarje, 29.6.
60 LET:	BISEROMAŠNIK: P. POLIKARP BROLIH, Brezje, 18.12.
50 LET:	ZLATOMAŠNIK: P. FILIP RUPNIK, Nova Štifta, 29.6.
50 LET:	ZLATOMAŠNIK: P. dr. BERNARDIN SUŠNIK, Lemont, 29.6.
45 LET:	P. ALOJZIJ KOS, Kostanjevica, 29.6.
	P. MIHAEL S. VOVK, Sveta Gora, 29.6.
	P. REGALAT RAZBOČAN, Ljubljana – Bežigrad, 29.6.
40 LET:	P. dr. VIKTOR PAPEŽ, PROVINCIAL, Ljubljana – M. Ozn., 13.4.
35 LET:	P. SILVIN KRAJNC, Brezje, 29.6.
	P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 29.6.
25 LET:	SREBRNOMAŠNIK: P. VID LISJAK, Ljubljana – M. Ozn., 29.6.
25 LET:	SREBRNOMAŠNIK: P. RAFAEL SLEJKO, Mošnje, 29.6.
25 LET:	SREBRNOMAŠNIK: P. ERNEST ŽIŽMOND, Kamnik, 17.9.
20 LET:	P. MARJAN ČUDEN, Ljubljana – Vič, 29.6.
	P. dr. MARI OSREDKAR, Ljubljana – Šiška, 29.6.
15 LET:	P. DARKO ŽNIDARŠIČ, Sydney – Merrylands, 29.6.
10 LET:	P. GREGOR KOS, Ljubljana – Bežigrad, 29.6.

*Jakob Broll: Sv. Frančišek
prejema porciunkulski odpustek,
freska, 1883-1884*

Pregled jubilejev je pripravil: p. Darko

Veselje in zastonjskost našega poklica

*„Veselite se zmeraj v Gospodu; ponavljam vam, veselite se.“
(Flp 4,4)*

Generalni definitonij je za zadnje leto naše triletno priprave na veliki jubilej 800 - letnice ustanovitve reda izbral temo veselje in zastonjskost našega poklica. Gre za logično nadaljevanje tem v prvem letu, ko smo razmišljali ob vprašanju: Gospod, kaj hočeš, da storim?, in v drugem letu, ko smo se ob Frančiškovem vzkliku To hočem, to želim, skušali tudi mi ponovno navdušiti, da bi Božjo ponudbo sprejeli z odločno zavzetostjo v ustvarjalni zvestobi.

Zgodba pripoveduje, kako je majhno dekletce na hrbtu neslo majhnega fantiča. Pod njegovo težo je bil njen korak opotekajoč. Človek, ki je opazoval ta prizor, je pristopil in dekletcu rekel: „Tole breme, ki ga носиš na svojem hrbtu, je pa težko.“ Dekletce je brez oklevanja odgovorilo: „To ni nobeno breme, to je moj bratec.“ Fran Milčinski pa je med svojimi mnogimi modrimi mislimi zapisal tudi sledeče: Tvoj bližnji je breme na tvojih plečih in palica v tvoji roki. Lahko odvržeš breme s svojih pleč, vendar se moraš pri tem zavedati, da boš s tem spustil iz rok tudi palico, na katero se naslanjaš.

Pojem brata se na obzorju sveta pojavi praktično sočasno s pojavom človeka. Četrto poglavje prve Mojzesove knjige se začne z besedami: „Človek je spoznal svojo ženo Evo. Spočela je in rodila Kajna ... Nato je rodila njegovega brata Abela.“ (1 Mz 4,1-2).

Neznan avtor: Sv. Frančišek v molitvi,
slika, 2/2 18. st.,
samostan Kostanjevica v Novi Gorici

Nekoliko sem se poigral z internetno stranjo BIBLIJA.net in preveril, kolikokrat se beseda brat pojavlja v Svetem pismu. Samo v samostalniški obliki v različnih sklonih in številih se pojavi blizu 1100 krat, kolikokrat pa še v pridevniški in drugih slovničnih oblikah, pa niti nisem šel preverjat. To pomeni, da je beseda brat in tisto, kar ta pojem predstavlja,

*Neznan avtor: Meniha na snegu
slika, 20. st.,
samostan Nazarje*

v sporočilu, ki ga Bog posreduje človeku, izredno pomembna. Samo pojmi Gospod, Bog in sin so v Svetem pismu pogostejši od pojma brat. Kaj nam torej Bog s to besedo hoče povedati.

Dejansko človek vstopa v življenje v dvojni vlogi ali bolje rečeno v dvojnem odnosu: v odnosu sina in v odnosu brata. Obe vlogi sta med seboj v tesni medsebojni povezanosti. Ne moreš biti eno brez drugega. Ne moreš biti sin, če nočeš biti brat, seveda mišljeno v širšem pomenu besede, pa tudi brat ne moreš biti, če ne sprejmeš, da boš najprej sin.

Ta odnos je lepo viden v že omenjeni pripovedi o Kajnu in Abel. V tej pripovedi vidimo, da je biti brat praodnos, ki ga človek prejme kot dar in kot nalogo: kot dar, ki mi je podarjen in kot nalogo, ker moram svoj bratski odnos neprestano preverjati in ga izgrajevati. Med daritvijo, ki se

je iztekla v prvi bratomor, se je „Kajn zelo ujezil in obraz mu je upadel. Gospod je rekel Kajnu: „Zakaj se jeziš in zakaj ti je upadel obraz? Ali ga ne boš vzdignil, če delaš dobro? Če pa ne delaš dobro, greh preži nate pri vratih.“ (1 Mz 4,5-7).

Za kaj pravzaprav gre? Kajn je sicer daroval, kakor je daroval njegov brat Abel. Vendar Kajn v tej daritvi k Bogu ni prihajal v odnosu sina. Če njegov odnos skušam opisati z današnjimi izrazi, bo morda še najbližje resnici, če rečem, da je bil to odnos davkoplačevalca, ki ima vedno občutek, da mu nekdo jemlje nekaj, kar je njegovega. Davkoplačevalec se vedno počuti vsaj ogoljufanega, če ne naravnost okradenega. To pa je seveda daleč od sinovskega odnosa do Boga, ki bi omogočil, da bi bila daritev v resnici češčenje in hvaležnost. Zato je bil Kajn jezen in je njegov obraz upadel, kakor pravi Sveto pismo.

Kadar človek ne stopi v odnos sina, tudi v odnos brata ne more stopiti. Biti brat oziroma postajati brat pomeni najprej biti sin oziroma postajati sin. To nam Sveto pismo lepo prikazuje tudi na drugih mestih. Spomnimo se na pripoved o Izaku in Jakobu, ali pa na pripoved o Jakobovem sinu Jožefu in o njegovih bratih. V vseh teh primerih je bratski odnos odpovedal, ker je odpovedal sinovski odnos z očetom. Gotovo pa je vsem najbolj znano sporočilo Jezusove prilike o izgubljenem sinu, v kateri zelo jasno začutimo, da v tej družini nobeden od sinov dejansko ni bil sin, ampak sta do očeta oba gojila najemniški odnos. Mlajši je zato terjal svoj delež in odšel od doma. Pa tudi ko se vrača domov, se ne vrača kot sin, ampak se vrača kot najemnik. „Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega svojih najemnikov!“ (Lk 15,19). Pa tudi starejši sin, ki sicer formalno ni nikoli odšel od doma, ni živel sinovskega odnosa do očeta, ampak se je v tem odnosu obnašal kot najemnik.

Ta nesposobnost biti oziroma postajati sin je močno prisotna tudi

v medsebojnem odnosu med brati. V primeru Kajna in Abela je ta nesposobnost pripeljala do tega, da je Kajn svojega brata ubil. Če nisem sin, tudi brata ne morem in nočem imeti. Tudi v primeru Ezava in Jakoba, kakor v primeru Egiptovskega Jožefa in njegovih bratov je ta odnos obakrat pripeljal do sklepa o bratomoru. Jakob si je življenje rešil z begom, Jožef pa je bil, namesto da bi končal v suhem vodnjaku, prodan za sužnja, kar je bilo pravzaprav enako obsodbi na smrt. Očetu Jakobu so Jožefovi bratje sporočili tisto, kar so s svojim bratom dejansko naredili v svojih srcih. Njegovo haljo so namočili v kri in jo poslali očetu. In ta je ob tem njihovem sporočilu dejal: „Divja zver ga je požrla. Raztrgan, raztrgan je Jožef!“ (1 Mz 37,33). Nekaj podobnega, čeprav ne v tako drastični obliki, se je zgodilo tudi v naši priliki. Ne mlajši in ne starejši brat svojega brata ne doživlja in ne sprejema kot brata. Mlajšemu sinu starejši brat ves čas ne pride niti na misel. Z nobeno besedo, z nobenim namigom ga ne omenja in o njem ne razmišlja. Po drugi strani pa se starejši brat bratovskemu odnosu naravnost odreče. Ko mu oče prigovarja, da je veselje potrebno, ker se je njegov brat vrnil domov, on tega bratovskega odnosa ne sprejme,

ampak o mlajšem bratu dosledno pravi samo: „Ta tvoj sin“ (Lk 15,30). Tudi v tem primeru gre za bratomor, le da se ni zgodil v dejanju, ampak je bil uresničen na simbolni ravni, na ravni odnosov, njegove posledice pa so enako rušilne in razčlovečujoče, kakor v primeru Kajna in Abela. Izredno pomenljivo je, zakaj so vsi ti ljudje razdrli sinovski od-

kar jim zapuščata oče in mati in za kar sem prepričan, da vedno želita, da bi njuni otroci ob tem v še večji meri doživljali med seboj edinost, jih v resnici loči. Ko svoje srce pripnejo na imetje, nehajo biti sinovi, ko pa nehajo biti sinovi, tudi bratje in sestre niso več. In kakšne so posledice. Gotovo je najhujša posledica bratomor, o katerem sem že spregovoril

nos in posledično tudi bratskega odnosa niso mogli več živeti. V vseh primerih je pravzaprav šlo za imetje. Ker so ti ljudje oči in srce usmerili v nekaj in ne v nekoga, je tisto nekaj porušilo in uničilo temeljno razmerje, ki so ga oziroma naj bi ga živeli. Kadar v ospredje človekovega zanimanja stopi imetje, je njegov biti smrtno ranjen, v tej rani pa umirajo tisti, ki bi morali biti navdih in vsebina življenja.

Te zgodbe so se v različnih oblikah ponavljale in se ponavljajo skozi vso človeško zgodovino vse do naših dni. Tudi danes smo priče, kako ljudje zaradi nekaj, kar stopi v ospredje njihovih interesov, prekrije in uniči vse drugo. Nobena druga stvar v življenju ne razdvoji toliko ljudi in jih spremeni celo v smrtne sovražnike, kot dediščina. To, kar naj bi brate in sestre povežalo med seboj, tisto

zgoraj. Takšna odločitev pa ima še drugo posledico, ki je enako uničujoča. Ko je Kajn spoznal svoje dejanje, je pred Bogom dejal: „Blodil in begal bom po zemlji.“ (1 Mz 4,14). In ko se je Jožefov brat Ruben vrnil k vodnjaku in videl, da Jožefa ni več v njem, je pretrgal svoja oblačila, se vrnil k bratom in dejal: „Dečka ni več tu. In jaz, kam naj grem?“ (1 Mz 37,30). Tudi starejši sin iz prilike ni hotel vstopiti v očetovo hišo. Ostajal je zunaj, pred vrati. To pomeni, da v trenutku, ko se človek odloči, da ne bo več sin in zaradi tega tudi ne več brat, postane tujec. Obsodi se na zdomstvo, na beganje po tej zemlji, na kateri zamen išče kotiček, na katerem bi lahko našel za prgišče miru. Ker je iz svojega srca pogljal očeta in brata, je tudi sam postal tujec, ki nima svojega doma. Dom je namreč v srcu, ali

pa ga ni nikjer. In namesto uresničenih sanj, ki jih je polagal v stvar, zaradi katere se je odločil, da ne bo več ne sin in ne brat, postane njegova edina dediščina nemir in beg.

To dejstvo pa nas vrača na sam začetek človeštva. Ko sta namreč Adam in Eva odklonila Božjo voljo, ko nista več poslušala Božje besede in sta prisluhnila skušnjavcu, ki ju je hotel speljati proč od Boga, sta v sebi odkrila nemir in beg. „Zaslišala sta glas Gospoda Boga, ki je ob dnevnem vetriču hodil po vrtu. Človek in njegova žena sta se skrila pred Gospodom Bogom sredi drevja v vrtu. Gospod Bog je poklical človeka in mu rekel: 'Kje si?' Rekel je: 'Slišal sem tvoj glas v vrtu, pa sem se zbal, ker sem nag, in se skril.'“ (1 Mz 3,8-10). Vedno kadar človek Boga ne sprejema več za Očeta in svojega življenja noče živeti kot sin, se v njem naseli nemir. In ta nemir ga spremlja skozi vse življenje izgnanstva, vse življenje ločenosti od Boga, od Očeta. Čudovito je znal to izraziti sv. Avguštin, ko je v Izpovedih povedal: „K sebi si nas ustvaril in nemirno je naše srce, dokler ne počije v tebi.“ (Izpovedi I,1).

Takšen nemir je gospodoval človekovemu srcu skozi ves veliki advent človeštva, v katerem je pričakoval odrešenja in Odrešenika, Mesija. Pretresljiv je klic, ki ga je zapisal prerok Izaija: „Kličejo mi iz Seirja: 'Stražar, kako dolga je še noč, stražar, kako dolga je še noč?'“ (Iz 21,11). Ko človek odkloni, da bi bil Božji sin, se njegovo življenje spremeni v noč. Noč težko pritiska na njegovo srce. Hrepeni po tem, da bi bilo noči čim prej konec, da bi vendarle že nastopilo jutro. In vendar ni videti, kako dolga bo še noč. Toda Izaija v naslednji vrstici dostavlja: „Prišlo bo jutro, četudi je noč! Če hočete vprašati, vprašajte, pridite spet.“ (Iz 21,12). Hrepenenje ostaja. Obljuba ostaja. In človek ima možnost, da vprašuje, da se vrača k oblubi in na ta način obnavlja in krepi svoje upanje, da se bo zasmilo jutro miru v njegovem srcu.

Človek, ki se je odločil, da ne bo več pokoren in zato ne bo več sin, ni mogel sam razbiti uroka noči. Noči se je lahko samo zavedal, ko je vedno znova doživljal, da je sirota, ki pa se je sam odpovedal Očetu in je zaradi tega izgubil tudi brate. Noč je mogel pretrgati samo Stvarnik, tisti ki brezpogojno ljubi vse, kar je ustvaril. „Ko je bilo namreč vse zavito v molčečo

1,30-35). V napovedi Jezusovega rojstva se kar naprej pojavlja pojem sin. Prvič sin sicer res pomeni Marijinega sina, v ostalih primerih pa gre vedno za Božjega Sina. Ta Sin ponovno vzpostavlja sinovski odnos do Očeta.

Jezusa je tudi Oče sam potrdil kot Sina. Najprej se je to zgodilo pri krstu v Jordanu. „Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje“

bila za Jezusa Kristusa vsakdana hrana (prim. Jn 4,34). Živel je iz izpolnjevanja Očetove volje in za izpolnjevanje njegove volje tudi takrat, ko je bilo to težko in se je Očetove volje bal. „Naj se zgodi tvoja volja!“ (Mt 26,42). In sin ostaja do konca, na križu, ko v umiranju izroči svojega duha Očetu: „Oče, v tvoje roke izročam svojega duha“ (Lk 23,46). Kako drugačen je v tej svoji sinovski držbi od Adama, ki se je v raju odločil, da ne bo služil.

In prav v tej sinovski držbi je Jezus ostal brat med brati. Prav zaradi tega je mogel na križu ostajati brat in prositi Očeta, naj odpusti tistim, ki mu ubijajo sina (prim. Lk 23,34).

Kako pa naj mi ostanemo Očetovi sinovi in bratje med seboj. Apostol Jakob postavlja retorično vprašanje: „Od kod med vami boji in od kod prepiri?“ (Jak 4,1). In po naštevanju vseh izjalovljenih sanj pravi: „Podvrzite se Bogu, ... Približajte se Bogu in se vam bo približal“ (Jak 4,7-8). Prav za to v resnici gre. Jezusov brat in s tem Božji otrok je namreč vsak, kdor se v svojem življenju odloči, da bo izpolnjeval Očetovo voljo. „Kdor koli namreč uresničuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, ta je moj brat, sestra in mati“ (Mt 12,50). In prav v tem se začne graditi tudi naše bratstvo, ki temelji na Kristusu in na izpolnjevanju Očetove volje.

To sinovstvo in bratstvo ne temeljita na besedah. Besede so prešibke in prehitro lahko vodijo v samoprevaro. Potrjevati se morata v dejanju. Ne pojde namreč „v nebeško kraljestvo vsak, kdor mi pravi: 'Gospod, Gospod,' ampak kdor uresničuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih“ (Mt 7,21). S kakšno močjo zvenijo v naše medsebojne odnose Jezusove besede iz prilike o poslednji sodbi: „Lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli...“ (Mt 25,35).

p. Stane Zore

tišino in je noč prišla na pol svoje poti, je tvoja vsemogočna beseda iz nebes, s kraljevskega prestola, kakor srepogled bojevnika poletela v sredo pogubi izročene dežele“ (Mdr 18,14-15). Teološko poglobljeno je to povedal sv. Janez v slovitim prologu svojega evangelija: „In Beseda je postala meso in se naselila med nami. Videli smo njeno veličastvo, veličastvo, ki ga ima od Očeta kot edinorojeni Sin, polna milosti in resnice“ (Jn 1,14). Takoj lahko opazimo, da je temo, nemir in beg človeka pretrgal Sin, Jezus Kristus, ki je do Očeta spet vzpostavil zares sinovski odnos. Kot sina ga je napovedal že nadangel Gabriel: „Glej, spočela boš in rodila sina ... Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega ... Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin“ (Lk

Mr 1,11). Pri Mateju je resnica izražena drugače. Oče ne nagovarja Jezusa, ampak Jezusa kot Sina razglasa splošno, ko pravi: „Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje.“ (Mt 3,17). Potrditev odnosa, ki ga živita Oče in Jezus, se ponovi ob spremembi na gori Tabor, kjer glas iz oblaka, ki je ponazoritev Božjega razodevanja, pravi: „Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje; njega poslušajte!“ (Mt 17,5)

Dodatek „njega poslušajte“ je pomemben. Vabi nas, morda bi bilo celo bolj prav, če bi rekli, da nam ukazuje, naj ga posnemamo. Resničnost sinovstva je namreč Jezus potrjeval skozi vse svoje zemeljsko življenje; tako v besedah kot v dejanjih se je vedno znova izkazoval kot Sin. Njegovo sinovstvo je bilo v tem, da je vedno izpolnjeval voljo tistega, ki ga je poslal. Očetova volja je

Ljubljana - Vič

Lep pozdrav in lepo praznovanje adventa in božiča vam želijo bratje z Viča!

Rečeno mi je bilo: samo 10 vrstic, pa jih bo več, če hočete brati, če pa ne, tudi prav! Pred par dnevi je šla zelo tiho mimo nas 50-letnica smrti + p. Teodorja Tavčarja, dvakratnega provinciala (provincialat je prenesel celo na Vič! Ali je od tod ime »Herrn kloster« res ne bi vedel), dejanskega definitorja in župnika, ki je vodil viško župnijo 33 let! Vem to, da je on preoblekel p. Hieronima, ki sedaj prebiva v »Tavčarjevi« sobi. Vem tudi, da sem ministriral pri njegovi zlati maši. Vem to, da je ob tej priliki dobil v dar Plečnikov kelih »z očenašem«. Vem, da je od tedaj maševal z njim in da je imel znamenje križa (med tekstom očenaša na osmerokotnem stalcu, in sicer pri besedah: Tvoja volja) vedno obrnjenega proti sebi. Vem, da sem imel pred patrom Teodorjem neko strahospoštovanje. In to je vse. Pričakujem, ob 50-letnici njegove smrti, primeren spomin s strani brata, ki je bolj odgovoren za take reči, ne pa od mene, takratnega ubogega ministranta.

Od našega javljanja v prejšnji št. Poročil, se je tu dogajalo seveda ogromno stvari:

100-letnico župnije je p. župnik lepo zaokrožil na DVD-ju, s sodelavci v Zborniku (kmalu bo izšla druga, popravljena in izpopolnjena izdaja) in tedensko bogato pripravo na praznik. Praznično mašo je daroval ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik. Med njo je posvetil Vičana br. Ambroža Mušiča v diakona. Morda se ti dve slovesnosti na prvi

pogled ravno ne ujemata povsem, v resnici pa sta si zelo povezani: brez duhovnih poklicev, tudi frančiškanskih, ta župnija ne bi bila to kar je!

Dovolite (če pa ne, pa izpustite!), da vam ob priliki stote obletnice župnije obudim spomin na nekoliko, na videz, »manj pomembne« brate. Zadnjič sem omenil + br. Roka. +p. Ačko, ga je z okna obednice klical, posnemajoč ko-

koši: Rok, Rok, Rok! In br. Rok mu, na vrtu, ni ostal dolžan! Kot petelin mu je odpel: pater Ačko, pater Ačko, pater Ačko!

Tokrat pa bi se rad spomnil tudi + brata Jožeta Kupertina Bezjaka. Kot veste je bil vrtnar z dušo in telesom. Po nesreči, ko ga je zadel avto, da mu je škorenj pristal na snegu strehe kioska poleg cerkve, pa ni več prišel k sebi. Še je sicer poizkusil na vrtu, a ni šlo.

Od tedaj naprej ni stopil niti na balkon, da bi pogledal svoj tako ljubljani vrt! Že pozno na jesen je vsako leto »izpraznil« toplo gredo. To pomeni, da je vso zemljo (do dna, t.j. do opeke, ki je pokrivala dno tople grede) odstranil in jo zvozil na grede. Zato so bile te grede res zlata vredne. Še in še, znova in znova, pognojene in z njegovim znojem blagoslovljene! Kako je čuval te svoje gredice, sem občutil na lastnih rokah! Ko sem, po bližnjici, vozil premog iz Zenice (pol je bilo kamenja!), pozimi po zaledeneli tirnici iz garaže do kurilnice, mi tega, ko je to seveda opazil, ni dovolil. Tlačil sem njegovo zlato zemljico! Na tla je postavil desko za desko. Po njih sem moral natančno voziti premog, in ne več tlačiti tako drage mu grude! Gnoj je izprosil kar pri dveh kmetih, kar sploh ni neumno! Prvič: dobiš ga dvakrat toliko, drugič: ne obremenjuješ samo enega!

Na opečnati pod je najprej nasul na debelo suhega listja, ki ga je takrat na Viču bilo še obilo. Na listje pa toplega gnoja, da se je kadilo! Na gnoj pa presejane črne zemlje iz omenjenih gred preostalega vrta! Listje je bil izolator navzdol, gnoj pa je grel zemljo navzgor! To je posnemanje božje ekonomije! Milost predpostavlja naravo! Če je hotel, in brat Jože je hotel, želel in molil, da bi vzkalilo, raslo in obrodilo, če je to hotel, potem je moral pripraviti primerno okolje! On, vrtnar, je to znal!

Vsako grudico hlevskega gnoja, ob katerem se mestno bitje nakremži, je z lastno roko pobral in jo vrge v toplo gredo! Ja, tak je bil, naš brat Jože! Ko pa je »štihal« na pomlad zemljo gredic, je to delal s svojo lopato, ki je bila obrabljena in se je svetila kot sulica. Bila je podobna enakostračnemu trikotniku. Stranica mu je merila kakih 15 cm, ne več. In v zemljo jo je potisnil počez, pod kotom 60 stopinj. Druge, ki smo preobračali zemljo pregloboko in navpik, ni pustil zraven!

Zato ni čuda, da je vrt tako zelo rodil! Ljubezen je to storila, saj niti zemlje ni preveč ranila!

Pa ne samo, da je bil viški vrt ponos samostana in poznan po sadovih daleč naokoli, tudi zdravilen je bil! Tu ne mislim na kakšne kamilice, janež ali kumino ipd., ki nam jih ljubi Bog daje za zdravje, ne da bi ga za te rožice prosili. Vrt kot tak je bil zdravilen, in sicer zato, ker je za njegovo zdravje skrbel brat Jože.

Bilo pa je takole:

Vsi, ki smo z Jožetom živeli vemo, kako iz dna svoje preproste duše, je sovražil tablete. Teh res ni preneslo njegovo, naravi predano, telo. Pač pa jih je privoščil (kakšen altruist!) svojemu vrtu. Proti koncu življenja je dobival zdravila za svojim hrbtom, v obliki kapljic, nakapljanih v čaj ali kavo ali sok. S tabletami pa je imel drugačen program že davno!

Ob uri, ko je mislil, da ga nihče ne opazuje skozi okno, se je odpravil na vrt. S »šircem«, plavim predpasnikom, kot se poštenemu Štajercu spodobi, opremljen z omenjeno lopato, z drsajočim korakom, rahlo sklonjen, je pogledoval nazaj čez ramo, ali je kdo, ki bi ga pri tem ranocelništvu motil, ali ga ni. Pa se je obližnil levo in desno, zadovoljen, da ga nihče ne strahuje, zasadil lopato, izdolbel jamico: »frc!« in že so bile tablete tistega dne v dobro zdravju ljube zemljice tam, kakor so sodile! Bog ve, koliko let je trajala ta kura!

P. Krizolog Cimerman bi znal to dramatično pokazati! Pa ga ob priliki prosite!

No, potem pa njegovo znanje, seveda! Ob najbolj debelem paradižniku, oz. kolu, ki je te sadeže podpiral, je zataknil vejico, suho, nič vredno, nikogar motečo in nič slutečo. Teh sadov se ni dotaknil do prve megle! Potem pa je ta zlata jabolka obral, jih nesel na podstrešje, tam posušil, vzel njih seme in ga čuval v prtiču!

Ko je spomladi prišel čas, je seme vsejal v posode, dokler ni vzkalilo in pognalo kakih 8 cm visoko. Pa je že prišel čas in jih je »prepakiral« v toplo gredo. To je bilo treba seveda pokrivati s steklom, morda celo dodatno s posebnimi lesenimi pokrovi, če je bil sneg na

primer. Za to opravilo je vljudno poprosil za pomoč ali ministrante ali tudi sobrate.

Potem je bilka rasla in se redila in zelenela, da je bilo veselje! Bog ne daj, da bi kaj delala! Njeno delo je bilo samo to, da je opazovala, ali ima dovolj prostora za rast, ali ima dovolj zraka in vlage in sonca in spanca!

Tako toplo gredo so že od nekdaj, od dni + p. Benjamina želeli imeti na Viču. Zato tako velika kuhinja, zato taka bližina gimnazije. Pa iz tega ni bilo potem nič, čeprav je kuhinja ostala. Pa to ni važno! Vsaka primerjava šepa! Pojdimo raje k paradižnikom! O, ko bi že takrat vedeli, kako koristen sadež je to! Pa so, nasprotno, trdili, da povzroča raka in podobne trapaste reči! Sedaj pa vsak že ve, da »tomatos juice«, kot se učeno sedaj reče paradižnikovemu soku, zdravi celo raka na prostati! Ko je rastlinica rasla in dosegala svojo dobo, da se končno preseli »na svoje«, na gredico, je že omenjeni hudomušni p. Krizolog vprašal zjutraj: »Jože, ali ste slišali ponoči, kako je ropotalo?« Ker brat ni nič slišal, mu je Krizo sam odgovoril: »Paradajzi« že butajo ob steklen strop!

Tedaj je Jože vedel, da mora v akcijo! No, vmes je bilo še prodajanje sadik. Pa ne pred praznikom dela! Potem pa! Pa koliko, pa kam vse! Gor do Polhovega Gradca in Vrhnike in naokoli mesta! Kako skrbno jih je, sadike, ruval. Gotovo mu je srce krvavelo, obenem pa se veselilo. Sadike je zavijal v časopisni papir, denarce-kovance pa spravljaj! Ko je bilo trženja konec, je v časopisnem papirju zaslužek s takim zadoščenjem in veseljem in predanostjo, da te je ganilo, prinesel gvardijanu.

Tudi tak je bil naš dragi br. Jože! Naj mu bo lahka zemljica domača in duša naj pije iz božjega preobilja!

Vič, 04.12.2008

p. Anton

Ljubljana – Šiška: Kraljica na šišenskem koru

Na cerkvenem koru v Šiški smo končno dočakali težko pričakovan prihod nove kraljice – pa ne kakšne Elizabete, pač pa orgel, »kraljice glasbil«. Nadomestile bodo staro »kraljico«, doma iz Brežic, ki je na našem koru vladala vse od konca druge svetovne vojne, zdaj pa se je odločila za aktivno preživljanje tretjega življenjskega obdobja v primorski župniji Brje.

Šišenske nove orgle so v slovenskem prostoru nekaj edinstvenega, ker so zgrajene v francoskem simfoničnem slogu, katerega najznamenitejši predstavnik je bil Aristide Cavaillé-Coll (1811–1899). Sicer je ta slog na naših orglah nekoliko prirejen z namenom povečati repertoar, za katerega izvajanje bi bile naše orgle idealne. Orgle so opus 15 iz delavnice *Orglarstvo Močnik* iz Cerkelj na Gorenjskem in imajo 47 pojočih registrov, razdeljenih na tri manuale in pedal. Kaj več o samem načrtovanju in izpeljavi projekta novih orgel ter njihov podroben tehnično-glasbeni opis si lahko preberete v drobni knjižici *Orgle v cerkvi sv. Frančiška Asiškega*. Knjižico, ki je po svoji obliki zbornik tako poljudnih kot tudi zelo strokovnih člankov različnih avtorjev, smo izdali ob priložnosti blagoslova novih orgel z namenom, da bi kot zgodovinski dokument pričala o tem »podvigu stoletja« v naši župniji,

kot so nekateri označili projekt novih orgel.

Nove orgle je v nedeljo, 5. oktobra, ko je naša župnija slovesno obhajala svoj patrocinijski blagoslovil ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran. Njegovega obiska smo bili še prav posebej veseli, saj je bil to njegov prvi obisk naše cerkve, odkar je prevzel vodstvo nadškofije. Na blagoslov smo se kot župnijsko občestvo pripravljali skozi ves teden. Vsak dan smo lahko pri večerni sveti maši prisluhnili nagovoru posameznih gostov na temo, ki naj bi bila tako ali drugače povezana z našim župnijskim življenjem. Po sveti maši pa je sledil čudovit glasbeni program, ki so ga izvajali oz. organizirali naši domači glasbeniki. Izjemno odmevna je bila predstavitev orgel, saj smo lahko tudi laični poslušalci nekoliko zaslutili kraljevsko veličino in bogastvo novega glasbila. V to »kraljevsko zakladnico« nas je z izrednim pedagoškim čutom popeljal prof. Dalibor Miklavčič.

V okviru praznovanja in veselja ob novih orglah je bilo poleg raznih zahval in priznanj večkrat tudi poudarjeno, da so nove orgle lahko kaj hitro »mrtev kapital« na našem koru, če ne bi bilo za njimi človeka z umetniško dušo in ob njih ljudi, ki bi iz srca prepevali ter tako skupaj z orgelskimi piščali soustvarjali simfonijo, ki bi bila Bogu v čast, vsem vernim pa v nenadomestljiv duhovni blagor. Zato je vsak, kdor ima rad glasbo in ima dar za petje, pristrčno dobrodošel na našem povsem prenovljenem koru.

Br. Ambrož Mušič

Nova Štifta

Septembrske napovedi so se uresničile. Naš rojak Mihael Ambrožič je stopil v noviciat, ki ga s sobraty sonovinci preživlja na Sveti gori pri Gorici. Romarsko sezono pri Novi Štifti smo zaključili s slovesno sv.ma-

šo in procesijo, ki jo je vodil strnjanski župnik p. Niko Žvokelj ofm, nekdanji Novoštiftar.

Obnovljeni "temelji" pri kozolcu, so klicali po ureditvi žlebov, da jih voda ne bo spodjedala...

Ni bilo dovolj, če so nova okna na bivši »štali« urejena, tudi omet "štale" je klical in še kliče po obnovi. Le tako bo 'garaža' za avto in stroje urejena, kakor je treba. Duhovnih vaj v jesenskem času ni bilo toliko, kot doslej, ker je Škofijska gimnazija predstavila čas duhovnosti na zimski čas.

P. Filip je včasih celo doma, sicer pa se kot N. K. DA zanima za FSR in obišče posamezne Frančiškove družine, predvsem na Volilnih kapitljih... Del počitnic je ohranil za obisk sestre M. Julie v Schoenstattu pri Koblenzu, ki je šla iz Sydneya v noviciat v Nemčijo, pa tudi duhovnikov pastoralnih delavcev v Nemčiji, kjer ima tudi sorodnike, med njimi celo črnce - iz Kameruna. V kolikor pa se doma drži, je predstojnik kar v skrbeh, kako je z njegovim zdravjem in pritiskom let.

Z adventom se pojavljajo prijetne skrbi, kako bi prikazali v bolj živih "barvah" miklavževanje, in še posebej, kako bi razveselili oltarno občestvo v božičnih dneh, posebej pred polnočnico. Žive jaslice bodo gotovo poživile zanimanje za božično skrivnost, kar je bilo videti v zadnjih par letih.. V raznih jezikih bodo prepevali božične pesmi. In zakaj ne bi že pri Mariji vnebovzeti nekaj tega ljudstvo doživelo? Prireditelj z Gruberjevo uspavanko Sveta noč, bomo slišali v raznih jezikih. Ni težko priti do pevca v kakem afriškem ali azijskem, pa tudi kateremkoli evropskem jeziku.

V upanju, da bo res lepo za te svete dni, Novoštiftarja brate pozdravlja, bralcem teh vrstic voščiva blagoslovljen božič in vse lepo v letu 2009. Vsem kliče: na svidenje pri Mariji vnebovzeti v Ribniški dolini!

brata Marijan in Filip

Samostan Koper: blagoslov prostorov Jadro in Središča Rotunda

8. oktober 2008 se bo v zgodovino našega samostana sv. Ane v Kopru zagotovo zapisal z velikimi črkami. Ta dan smo namreč slovesno zaključili prvo fazo obnove samostana, ki je 50 let služil kot zapor. To se dogaja na pragu velikih obletnic. Prihodnje leto (2009) bo namreč minilo 780 let od prihoda frančiškanov v Koper. Leta 1229. naj bi ga namreč obiskal sv. Anton Padovanski in tu ustanovil prvo skupnost bratov. Prihodnje leto bomo obhajali tudi 745 let prve pisne omembe frančiškanov v Kopru. Te visoke obletnice se pokrivajo s praznovanjem 800-letnice ustanovitve reda manjših bratov.

Slovesnost smo pričeli s slovesno mašo ob začetku akademskega leta, ki jo je vodil koprski ordinarij msgr. Metod Pirih ob so-maševanju p. provinciala, petih frančiškanov ter nekaj škofijskih duhovnikov. V nagovoru se je g. škof najprej spomnil svojih študijskih let in osebne izkušnje, da študija ni mogoče ločiti od življenja. Razum je vključen v to: kdo sem in kdo želim postati. Človek ne more ločiti znanja od življenja. Raste lahko samo kot cel človek v vseh svojih razsežnostih: razumski, na ravni odnosov, prijateljstev, v odnosu z Bogom ter z vključevanjem v skupnost. Nato je spomnil na primer apostola Pavla, ki je bil intelektualec, razgledan, obvladal jezike, a njegovi zagnanosti in znanju je manjkalo nekaj bistvenega. Kar je dalo odločilen pečat njegovemu življenju, je bilo srečanje z osebo, Jezusom Kristusom. Potem, ko se je srečal s Kristusom, je svo-

je življenje videl v drugačni luči, tako da je zapisal: osvojil me je Kristus, zato »pozabljam, kar je za menoj, in se iztegujem proti temu, kar je pred menoj« (Flp 3,12-13). »Osebno srečanje s Kristusom je mogoče za vse in mi pomaga, da v vsej polnosti živim kot moški ali ženska«, je povedal škof Metod. Ponovil je besede iz berila »Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si!« (Iz 43,1). Vsem, ki so prišli študirat v Koper je zaželel, da bi ostali zvesti temu, kar je v njih, zvesti biseru, ki ga je Bog položil v njihovo srce. Posebej jih je spodbujal, naj razvijajo talente in sposobnosti, sprejmejo izziv v skupnosti in družbi, da bi odkrili zaklad na njivi svojega življenja in spoznali, za kaj je vredno zastaviti vse drugo. Zahvalil se je frančiškanom za dobroto, za to, da so pod streho samostana dali prostor mladim, nekateri

pa so tu dobili tudi drugi dom. Celoten kompleks, ki je bil 50 let zapor, naj za ves Koper postane kraj kulturne in duhovne obogatitve, je svojo pridigo zaključil škof Metod Pirih.

Po maši smo se preselili v mali atrij obnovljenega samostana, kjer je sledila slovesnost ob blagoslovu novih prostorov. S pesmijo je program obogatil APZ Univerze na Primorskem pod vodstvom Ambroža Čopija.

Navzoče je prvi nagovoril provincialni minister dr. p. Viktor Papež. Povzeto besedilo govora: *Spoštovani g. škof, ga. ministrica, p. Niko, p. Evgen, br. Lucij, prokurator p. Boris Markež, sodelavci pri obnovi, študentje z duhovnikom, g. Bojan Mevlja. Veseli me, da smo s skupnim delom in naporji uspeli obnoviti ta del samostana in ga pripraviti*

2005 začeli z obnovo, katere prvi del danes zaključujemo. Ko smo februarja 2004 dobili prostore vrnjene, je na samostan spominjal samo samostanski atrij, vse drugo je bilo uničeno in prezidano za potrebe zaporov. Najprej bi se rad zahvalil vsem, ki so sodelovali v postopku denacionalizacije, vsem ki so pripravili konservatorski program, tu bi posebej izpostavil delo p. Evgena Ketiša. Kadarkoli smo prišli v samostan smo ga srečali s krampom, lopato, ali drugim orodjem. Levji delež pri raziskovanju arhitekture stavbe in s tem pri konservator-

za bivanje študentov in prostore izobraževalnega Središča Rotunda. Frančiškani smo navzoči v Kopru že več kot 700 let. Vse skozi smo se posvečali kulturi, duhovnemu in izobraževalnemu delu, skušali prisluhiniti človeku v njegovih potrebah in iskanju. Veseli me, da je samostan dobil prvotni namen in vsebino. Veseli me, da boste stanovalci in tisti, ki se boste tu srečevali, tem starim zidovom dali novega življenja in poleta. V hvaležnosti vsem dobrotnikom samostana želimo, naj Božja milost in blagoslov spremljata vse uporabnike teh prostorov, da se bodo v njih dobro počutili, da bodo rasli v odgovornosti in pristni človeški modrosti ter tako drug drugega bogatili.

Zatem je potek obnove predstavil prokurator p. Boris J. Markež. Povzeto besedilo govora: Vesel sem, da blagoslovljamo prostore Središča Rotunda in Študentskega centra Jadro, še bolj pa bi bil, če bi lahko odpirali celotni prenov-

skem programu ZVKDS OE Piran je pripomogel ravno p. Evgen. Zahvaljujem se projektantom z arhitektom g. Matijem Suhadolcem na čelu, Občini Koper in upravni enoti za listine vse do gradbenega dovoljenja. Stavbeniku Koper, predvsem tistim delavcem, ki so delali v samostanu. Zahvaljujem se arheologom, ki so investicijo dobro povišali in za dva meseca podaljšali. Zahvaljujem se donatorjem: poslali smo več kot 50 prošenj raznim ustanovam in podjetjem, odzvali so se štirje, najvišji znesek donacije je bil 4.000

ljeni samostan, tako gre pa le za I. fazo obnove tega starodavnega samostana. Po II. Svetovni vojni je bil samostan podržavljen in za 50 let spremenjen v zapor, frančiškani pa pregnani v pomožne prostore ob cerkvi. Točno na 50. letnico podržavljenja so nam bili prostori slovesno vrnjeni. To se je zgodilo februarja 2004. Takoj smo pričeli z obnovo, pridobivanjem projektne dokumentacije, izbrali najugodnejšega izvajalca, in leta

V drugem delu nas čaka še obnova galerije, za 65 umetnin, ki so bile po vojni zadržane v Italiji, obnova samostanske knjižnice, v kateri je po oceni pokojnega prof. Jara Dolarja okoli 40.000 knjig, ki so sedaj shranjene v zabojnikih na drugi strani cerkve, dokončati bo potrebno tudi pastoralne pros-

tore ob cerkvi in pa čaka nas še ureditev večine fasad. Celotna investicija je težka 5 milijonov evrov, za dokončanje pa potrebujemo še 2 milijona.

Študentskemu centru Jadro želim mirno plovbo, ugoden veter in da bi s te jadrnice prihajali dobri in poštenu ljudje. Središču Rotunda pa, da bi njihovi prostori pokali po šivih in postali središče kulturnega in družbenega dogajanja v Kopru.

Bojan Mevlja je predstavil Središče Rotundo. Povzeto besedilo govora: Središče Rotunda je bilo ustanovljeno pred šestimi leti in po šestih letih delovanja se sedaj selimo v nove prostore. Zahvala frančiškanom za zaupanje in za domicil. Središče Rotunda pripravlja različne programe, pri katerih je veliko sodelavcev. Želim se zahvaliti tudi njim. Želimo se, da bi v teh prostorih nadaljevali svoje delo vsaj 700 let, kot so frančiškani v Kopru, a če bomo vsaj 20 let, bo to za nas velik uspeh.

Nato je spregovoril študentski duhovnik g. Tomaž Kete. Povzeto besedilo govora: Študentski center je svoje delovanje začel v baraki dobrih 20 m stran. Ob torkovih mašah in zbiranju ob večerih smo pripravili tudi Nikodemove večere, skupaj smučali, misijonarili in poleti izdali priročnik za zaljubljene. Hvala vsem dobrim ljudem, ki so nam omogočili, da se naselimo tu. Tukaj ni samo streha nad glavo, ampak tudi drugi

dom vsem tistim, ki ste se prejšnji teden sem vselili. Za ves skrit in neopazen trud, za nasvete, podjetju Gonzaga za opremo. Bog ki vidi na skrivnem ti bo to povrnil. Obljubljam da bo Jadro odprto za vse mlade, tako tiste, ki bodo tu doma, kot tiste, ki bodo sem prihajali, da bodo lahko mladi to kar so, čeprav so včasih malo čudni, rasli v ustvarjalnosti in strokovnosti. Krščanstvo ni skupek pravil ampak odnos vsakega

človeškega bitja do drugega in odgovarja na naše najgloblje želje in potrebe, ter kažipot na brezpotjih. Želim vse, da bi v jadra svojega življenja zajeli veter veselja in radosti, veter Svetega Duha.

Na koncu je navzoče nagovorila še ministrica za visoko šolstvo Mojca Kucler Dolinar. Povzeto besedilo govora: Spoštovani gospod škof, dragi zbrani. Odprtje prostorov v obnovljenem samostanu prinaša tudi nove študentske namestitve in pomeni delno rešitev problema nastanitve študentov v Kopru. 30 postelj bo pridalo nekaj h kvaliteti novih študentskih kapacitet. Močno univerzitetno središče ob kakovostnih izobraževalnih programih vsekakor potrebuje kakovostno namestitve, študentje potrebujejo dom. Ministrstvo pri sami obnovi sicer ni sodelovalo in ni prispevalo sredstev, v osebni imenu pa se zahvaljujem in čestitam ob opravljenem delu. Ministrstvo bo z vsemi aktivnostmi za kakovostno nastanitev študentov nadaljevalo. Vsem, ki boste tukaj bivali in se srečevali, pa želim naj bodo vaša družjenja iskrena, da bodo odgovarjala na vaše interese, da boste uspešni. Veliko uspeha želim tudi vsem skupaj.

Sledil je blagoslov obnovljenih prostorov, ki ga je opravil g. škof. Po blagoslovu so bili udeleženci deležni pogostitve in kar nekaj se jih zadržalo v samostanu ob ogledu prostorov in prijetnem klepetu dlje časa.

Ignac Navernik

Kostanjevica v Novi Gorici

O diamantni maši p. Bruna, ki se je zgodila na praznik apostolov Petra in Pavla, je bilo zapisano že v prejšnjih Poročilih, zato naj omenim iz predpočitniškega dogajanja v našem samostanu Trubarjevo proslavo, ki smo jo kot občinsko pripravili »po naročilu« novogoriške občine oz. župana. Ker se je v naši občini finančna kriza pričela že pred več meseci, je bilo to gotovo najcenejša občinska proslava, kot smo prav ob pripravi te proslave lahko slišali od različnih ljudi, ki so običajno blizu pripravam na takšne proslave. Po svoje pa je to tudi priznanje našemu samostanu, kot najbolj častitljivemu kraju plemenite kulture v Novi Gorici. P. David je v začetku nagovoril polno dvorano udeležencev s kratkim pozdravom:

Dober večer, dobrodošli in lepo pozdravljeni na Kostanjevici.

Nocojšnji večer nas je zbral, da počastimo spomin na velikega človeka slovenske besede, Primoža Trubarja. Pred 500 leti se je rodil človek, ki je začutil, da hoče Bog našemu narodu spregovoriti v našem, slovenskem jeziku. Slovenska beseda je tako postala Božja beseda, in slovenski jezik je s tem, ko je postal Božji jezik, postal tudi knjižni jezik. V njem nam je odslej po Svetem pismu govoril Bog, v njem so ustvarjali pesniki, pisatelji in znanstveniki. S to počastitvijo hočemo pokazati, da ima tudi slovenski jezik, kot vsa slovenska kultura, svoje globoke korenine v krščanstvu. Upravičeno pričakujemo, da je naš samostan, na poseben način kraj krščanske duhovnosti; tu živimo frančiškani; naša knjižnica hrani enega od osmih ohranjenih izvodov prve slovenske slovnice, Zimske urice, Adama Bohoriča, ki je prav tako sad prvega preвода celotnega Svetega pisma v slovenski jezik, Dalmatinove biblije. To Božjo dimenzijo slovenske besede je tri stoletja pozneje živo začutil tudi p. Stanislav Škrabec, ki

je več kot štiri desetletja živel in deloval tu, na Kostanjevici. Prav on in Primož Trubar se na zanimiv način dopolnjujeta: Trubar je iz govorne besede oblikoval zapisano, knjižno besedo – je utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika; p. Stanislav Škrabec pa je preučeval, kako naš slovenski knjižni jezik zveni v svoji vsakdanji uporabi – velja za utemeljitelja slovenske fonetike.

P. Stanislav Škrabec

Naj nam ta bogata duhovna in kulturna dediščina pomaga začutiti veličino, svetost in Božjo dimenzijo slovenske besede – govorne in pisane – ki jo je tako globoko zaznamoval Primož Trubar in drugi slovenski protestantje.

Iskreno pozdravljam g. župana Mirka Brulca, nocojšnjega slavnostnega govornika g. Borisa Jukića, direktorja Goriške knjižnice, vse vas, dragi gostje in obiskovalci. Gledališkemu igralcu g. Janezu Starini in vsem, ki sooblikujete to počastitev, pa se iskreno zahvaljujem.

Skupina kljunastih flaut bo poleg že izvedene uvodne renesančne glasbe izvedla še dve Luthrovi skladbi, oktet Kostanjevica pa bo izvedel tri uglasbljene Trubarjeve pesmi.

Po proslavi si lahko ogledate Škrabčevo knjižnico s priložnost-

no razstavo tiskov iz naše knjižnice, ki so nastali v času Trubarjevega življenja.

Vsem želim en lep, kulturno in duhovno bogat večer na Kostanjevici!

Ko se je pričelo poletje nagibati v jesen, pa dogodkov ni manjkalo. Poleg rednih župnijskih dogodkov (začetek verouka, Frančiškova nedelja in celodnevno češčenje, srečanje bolnih in ostarelih, blagoslov poslovilne dvorane na mestnem pokopališču v Stari Gori na praznik vseh svetih) naj omenim nekaj bolj »samostanskih«:

V začetku septembra nas je »iz zdravstvenih razlogov« zapustila gospodinja Davorina Vuga, ki je v samostanu vodila gospodinjstvo od leta 2001. Od takrat naprej smo si nekaj dela porazdelili (knjižničarka Mirjam Brecelj oz. tisti, ki ne mašuje, pripravi zajtrk, p. David skrbi za pranje, ga. Aleksandra Pirih in ga. Francka Lukančič za likanje), kuhanje pa je prevzela naša skoraj-soseda ga. Ida Baštjančič. Bogu in dobrim ljudem smo hvaležni, da so se stvari kljub velikim skrbem tako dobro razpletle...

Konec septembra pa nas je obiskala nesreča: P. Andreja zadnjo nedeljo v septembru ni bilo domov, ko je bila že tema, kar smo vsi opazili, pa smo lahko le čakali, da bi izvedeli, kaj se je zgodilo. Kmalu po 20. uri zvečer pozvoni na domofon in zaslišim glas, ki se ga človek upravičeno ustraši: »Tukaj policija, prosim, če pridete dol...« P. Andrej je po prevoženih 92 kilometrih tisto popoldne padel čez rampo pri železniški postaji in pristal v bolnišnici. Najbolj je bil poškodovan obraz z ustno votlino in še bolj roke. Po operacijah in začetku okrevanja so ga poslali domov, a se je rana na eni od rok tako močno zagnojila, da je moral prva dva tedna v novembru ponovno preživeti v bolnišnici. Upamo, da bo terapija naredila svoje, saj p. Andrej računa, da bo lahko kmalu šel spet na kolo.

V septembru smo pričeli tudi z obnovo pročelja in zahodne fasade cerkve. Odpadal je krniž pod streho, kar je postalo že kar nevarno. Ob popravilu krniža smo morali cerkev tudi prepleskati, še prej pa smo postrgano fasado izravnali, saj je gladka fasada za zgodovinske sakralne stavbe veliko primernejša. Stroške smo poravnali s pomočjo novogoriške občine, ki nam je dosedaj vedno namenjala pomoč pri vzdrževanju kulturnozgodovinskega spomenika, s pomočjo Ministrstva za kulturo, Zavarovalnice Maribor in dobrotnikov. Za prihodnje leto načrtujemo še sanacijo fasade zvonika, za kar smo na Ministrstvu za kulturo že pridobili nekaj sredstev, upamo pa, da se bo kaj našlo še v precej luknjasti občinski blagajni.

Septembra je bila tudi ponovno ustanovljena Frančiškova družina FSR, ki je zadnja leta oz. desetletja bolj životarila. Za poživitev ima zasluge p. Vili, saj so se nekateri člani še spomnili svojega karizmatičnega duhovnega voditelja v njegovih kostanjeviških letih. Tudi predsednik pokrajinskega bratstva se je pridružil naši skupnosti, ki je tako zaživela z novim poletom in velikimi načrti.

6. oktobra smo obeležili 90-letnico smrti p. Stanislava Škrabca. Ob tej priložnosti smo predstavili zbornik 6. simpozija, ki se je

odvijal septembra lani, večerno mašo v njegov spomin pa je vodil prvi predsednik Škrabčevega odbora na Kostanjevici, p. Niko.

O dogajanju v tistih dneh je p. David zapisal v članku, ki ga je objavil časopis Novi glas, glasilo zamejskih Slovencev, ki izhaja v Gorici – saj je bil p. Stanislav Škrabec vseh svojih 42 let tukaj – Goričan:

»Naš slovenski jezik je namreč najdražji zaklad, ki nam ga je Bog dal ko narodu, ko Slovincem; zato je gotovo Božja volja, da ga ljubimo«

P. Stanislav Škrabec

6. oktobra je minilo 90 let, odkar je v frančiškanskem samostanu na Tromostovju v Ljubljani v 75. letu starosti umrl frančiškan, duhovnik in slovenski jezikoslovec p. Stanislav Škrabec.

P. Stanislav se je rodil Hrovači pri Ribnici 7. januarja 1844 in dobil pri krstu ime Anton. V frančiškanski red je vstopil leta 1863 in bil leta 1867 posvečen v duhovnika. Od leta 1868 do 1870 je bil na frančiškanski gimnaziji v Novem mestu profesor pripravnik, v letih 1870 do 1873 je študiral klasično in slovansko jezikoslovje v Gradcu, kjer je opravil tudi profesorski izpit. Od leta 1873 do 1915 je bil v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici, sedaj v Novi Gorici, kjer je bil učitelj na tamkajšnji »modroslovni šoli«, nekaj časa tudi ravnatelj te šole in profesor na tamkajšnjem bogoslovju. Jeseni leta 1915 so zaradi bližine soške fronte šolo preselili v Kamnik, kamor je bil namenjen tudi sam, a je ostal v Ljubljani, kjer je tudi umrl. Njegova soba na Kostanjevici, iz katere je imel pogled na vrt, kjer je gojil rože (na Slovensko je prinesel gladiole) je bila med bombardiranjem povsem porušena.

Od ustanovitve 1880 pa vse do konca svojega bivanja na Kostanjevici je bil tudi urednik revije Cvetje z vertov sv. Frančiška, ki je bila glasilo članov III. reda sv.

Franciška. Veliko večino svojih jezikoslovnih člankov in razprav je objavil na platnicah te revije, v sami reviji pa še veliko nabožnih, leposlovnih in drugih prispevkov. 90-letnico smrti smo najprej počastili na Kostanjevici, kjer smo predstavili zbornik VI. simpozija o delu p. Stanislava Škrabca, ki se je odvijal konec septembra 2007 v Novi Gorici. Simpozij je potekal pod naslovom Škrabčeva naglasna teorija slovenskega knjižnega jezika in slovenska narečja. Vodil ga je, kot vse dosedanje, akademik profesor dr. Jože Toporišič, tudi urednik vseh šestih zbornikov, ki so izšli pod naslovom Škrabčeva misel. Tudi tega, šestega, je v samostanski dvorani predstavil prof. dr. Toporišič.

Ob 150-letnici njegovega rojstva (1994) je namreč pričel z delom Škrabčev odbor, ki si je zadal nalogo ovrednotiti jezikoslovno delo tega našega jezikoslovca – slovenista, najpomembnejšega slovenskega jezikoslovca 19. stoletja. Pobudnik in prvi voditelj odbora je bil takratni tukajšnji gvardijan p. Niko Žvokelj, ki je našel zvesto sodelavko v gospe mag. Anici Ličen. Gvardijani in predsedniki Škrabčevega odbora so se potem menjavali, ga. Anica pa operativno vodi delo še danes, ko pa čutimo, da je Škrabčev odbor izpolnil svoje poslanstvo in da se bodo morali simpoziji v prihodnosti

odvijati v kakšni drugačni obliki. Ker je Škrabčevo jezikoslovno delo sedaj kar dobro obdelano, je samostan predlagal, da bi organizacijo simpozijev prevzela Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici, ali Raziskovalna postaja znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Novi Gorici ali oba skupaj, ki bi tematiko prihodnjih simpozijev lahko oz. morala tudi razširiti.

O Škrabcu pa bilo potrebno spregovoriti še kot o pisatelju nabožnih sestavkov, ki jih je objavljaval v Cvetju ter o njegovem človeškem, duhovnem in redovnem liku. Prav zaradi njegovega globokega duhovnega in redovnega življenja so sodobniki čutili, da v njegovi notranjosti skriva duša svetnika. Celotno pri preučevanju njegovega jezikoslovnega dela se nam lepo izrisuje ta njegova duhovna veličina.

Znanstveno preučevanje jezikoslovne zapuščine p. Stanislava Škrabca je ves čas vodil akademik profesor dr. Jože Toporišič. V 15 letih delovanja odbora je bilo zbrano in ponatisnjeno vse, kar

je p. Stanislav napisal s področja jezikoslovja. Nastale so štiri zasetne knjige, Jezikoslovna dela, skupno 2.260 strani. Tem je pokojni profesor Janko Moder dodal tudi Imensko in stvarno kazalo (448 strani), ki je v veliko pomoč raziskovalcem obsežnega Škrabčevega jezikoslovnega opusa.

V šestih zbornikih predavanj so na 1.293 straneh objavljeni 104 članki najbolj priznanih sodobnih slovenistov in slovenskih jezikoslovcev. Skupna dediščina delovanja Škrabčevega odbora torej obsega skupno preko 4.000 strani dragocenega gradiva za nadaljnji študij in preučevanje slovenskega jezika in Škrabčevega dela.

Škrabčev odbor tega dela ne bi mogel opraviti brez tistih, ki so delovanje finančno podpirali. Med sponzorji je na prvem mestu gotovo Mestna občina Nova Gorica, ki je ves čas podpirala delo Odbora in organizacijo Škrabčevih dnevnih, simpozijev in izdajanje zbornikov, Ministrstva za kulturo, za šolstvo in šport, za znanost in tehnologijo, družba Petrol, Zavarovalnica Triglav, HIT Nova Gorica in drugi. Tem in vsem drugim sponzorjem ter vsem, ki ste kakor koli pomagali pri tem delu, smo iskreno hvaležni. P. Stanislav Škrabec je v nebesih gotovo tudi vaš priprošnjik!

Po predstavitvi simpozija smo imeli v samostanski cerkvi na Kostanjevici, kjer je p. Stanislav Škrabec tolikokrat pristopal k oltarju in v spovednico, spominsko mašo. Vodil jo je pobudnik in ustanovitelj Škrabčevega odbora in Škrabčeve ustanove, p. Niko obsomaševanjufranciškanskega provinciala p. Viktorja Papeža, sedanjega gvardijana samostana p. Davida in bivšega gvardijana p. Lojzeta. Z njo smo se zahvalili p. Škrabcu za vse, kar je naredil plemenitega in dobrega za slovensko besedo in slovenski narod ter Bogu, ki je blagoslavljal Škrabčevo delo in vsem, ki so v teh letih sodelovali in pomagali. Vsem – Bog povrni!

V petek 10. oktobra pa smo p. Stanislava Škrabca počastili v njego-

vi rojstni Hrovači pri Ribnici. Njegov prapranečak Janez Škrabec, znani podjetnik in poslovnež, je pred desetimi leti obnovil in uredil Škrabčevo domačijo, ki je tudi rojstna hiša p. Stanislava. Del hiše, kjer so že leta 1920 vzdali spominsko ploščo, je muzej, drugi del je ostal stanovanjski. Pred šestimi leti je Janez Škrabec prenovil tudi skedenj domačije, ki je pa skedenj le po zunanosti, saj služi kot galerijski, prireditveni in poslovni prostor.

V okviru Škrabčeve domačije je bila leta 2003 ustanovljena Ustanova patra Stanislava Škrabca. Ustanova spodbuja znanstveno delo na področju slovenskega knjižnega jezika s podeljevanjem letnih štipendij študentom slovenskega in slovanskih jezikov ter študentom klasične filologije. Današnje sobrate p. Stanislava spodbuja s štipendijami za podiplomski študij na različnih področjih. Letos je prejelo štipendije šest študentov, med njimi tudi frančiškan p. Andraž Arko za svoj podiplomski študij na področju filmske umetnosti. V svojih štirih letih delovanja je Ustanova podelila skupno 28 štipendij.

Vsako drugo leto podeljuje Škrabčeva ustanova tudi posebno nagrado. Kot prvi jo je leta 2004 prejel dr. Jože Toporišič za znanstveno preučevanje Škrabčevega dela, za urejanje Jezikoslovnih del, vodenje Škrabčevih simpozijev in urejanje zbornikov. Na tak način je dr. Toporišič pritegnil tudi mnogo drugih jezikoslovcev, da so se seznanili in dodali svoj prispevek »Škrabčevi misli«.

Leta 2006 je nagrado prejel prof. Janko Moder za večkratno sodelovanje na Škrabčevih simpozijih v Novi Gorici in predvsem za veliko delo, ki ga je opravil s sestavo in izdajo Imenskega in stvarnega kazala k Jezikoslovnim delom. Z njim je gotovo olajšal iskanje po Škrabčevi jezikoslovni zapuščini generacijam jezikoslovcev, saj so šele s tem podrobnim kazalom Škrabčeva dela postala zares dostopna uporabnikom. Na dan njegovega pogreba je pred dvema

letoma nagrado v skednju Škrabčeve domačije sprejela njegova žena Anica.

Letošnjo nagrado je Škrabčeva ustanova podelila dr. Martini Orožen za njene raziskovalne in pedagoške dosežke, ki so pripomogli k razvoju slovenskega jezika. Večkrat je tudi sodelovala na Škrabčevih simpozijih v Novi Gorici. Nagrado sta ji izročila predsednik Škrabčeve ustanove Marko Škrabec in rektorica Univerze v Ljubljani, dr. Andreja Kocjančič.

Večer podelitve je ob 10. obletnice Škrabčeve domačije obogatilo tudi odprtje prenovljene Kersničeve kovačnice, kjer so svoj poklic opravljale tri generacije Kersičeve družine: Alojz, Leopold, Anton in Leopold ml. Ohranjena v bistvenih potezah in arhitekturno osvežena bo častitljiva stavba posledaj nudila prostor umetniškim predstavitev, kot so zapisali v vabilu na slovesnost.

Slovesnosti v Hrovači smo se udeležili predstavniki Škrabčevega odbora s Kostanjevice, gvardijan p. David Šrumpf, voditeljica odbora mag. Anica Ličen, ga. Ada Ličen ter dr. Zoltan Jan, zvesti sodelavec Škrabčevega odbora že od njegove ustanovitve in že od začetka delovanja Škrabčeve ustanove član strokovnih svetov za podelitev nagrade in štipendij. Ker sta Hrovača in KS Nova Gorica pobrateni, se je slovesnosti v Hrovači, kot na Kostanjevici udeležil tudi predsednik sveta KS Nova Gorica, g. Oton Mozetič, z ženo Božo. Žal se slovesnosti v Hrovači ni mogel udeležiti noben predstavnik MO Nova Gorica. Škrabčeva ustanova si želi tesnejšega sodelovanja tudi z novogoriško občino, saj nas prav p. Stanislav Škrabec najlepše povezuje.

Tako p. Stanislav Škrabec, preprosto, skromen in z vsem srcem frančiškan, pa tako velik jezikoslovni duh, še danes bogati slovenski jezik in slovensko kulturo. Ne samo s svojim jezikoslovnim delom, ki smo ga lahko po zaslugi in delovanju Škrabčevega odbora

v Frančiškanskem samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici odstrili šele v zadnjih petnajstih letih, ampak tudi po odprtosti njegovih sorodnikov, ki Hrovačo počasi spreminjajo v središče žlahtne kulture iz preteklosti in smelega pogleda v prihodnost, predvsem v nadaljnji razvoj in uveljavitev slovenskega jezika.

Ob 55-letnici, odkar je apostolski administrator dr. Mihael Toroš »Samostojno vikarijo na Kostanjevici« povzdignil v župnijo, je izšla spominska knjiga, ki smo jo pričeli pripravljati pred petimi leti, ob praznovanju 50-letnice tega dogodka. V tem času smo praznovali že tudi 60-letnico, odkar se je na Kostanjevico z ustanovitvijo samostojnega vikariata župnijsko življenje pričelo. Župnijski pastoralni svet je ob teh obletnicah in rahli zmed, ki je spremljala že praznovanje 40-letnice sklenil, da bomo praznovali obletnice z ozirom na leto 1947 (16. september), saj je bilo dejanje leta 1953 zgolj »administrativnega« značaja. Zbornik ste verjetno že dobili v dar od založbe Brat Frančišek, v okviru katere je izšel.

Lep pozdrav s Kostanjevice!

p. David

Novo mesto

Skoraj pol leta moram spraviti na papir. Kar ne vem s čim bi začel. Topel junij nas je najprej odvadil od rednega urnika veroučnega leta, kmalu zatem pa so sledile duhoven vaje za pišočega in našega br. Alfonza, ki je potem podaljšal svoj čas v letni dopust, da se je oglasil na svoji domačiji pri svojem bratu v Lokah pri Mozirju. Ob koncu junija so se začeli Frančiškovi tabori, ki sva se jih udeležila p. Simon Peter in Tadej, vsak po en teden. Prav tako pa sva odšla vsak na svoj zasluženi dopust. P. Marko je spremljal Lučkarje na letovanju na Pohorju. Nekaj dni pa si je vzel zase in za svojo sestro.

Meseci so hitro tekli, tako da se je v avgustu odvijalo še romanje ministrantov vseh naših samostanov na Poljsko, in naše letovanje v Strunjanu.

Kar naenkrat pa je bilo potrebno sestaviti urnik za novo veroučno leto. Prvi teden meseca septembra smo imeli vpis vseh osnovnošolskih veroučencev, da se tako srečamo s starši in da tukaj kupijo knjige in delovne zvezke. Birmanci so že odšli na prvi duhovi vikend na Sveto Goro.

Zadnjo nedeljo v mesecu oktobru pa je bilo zelo slovesno, kajti g. škof Andrej Glavan je prišel krstiti šestega otroka v družini Molan. Več o njem in o njih si lahko preberete v Mavrici in decembrski številki Ognjišča.

Jesenske počitnice pa so pri nas zaznamovale Lenartove počitnice, ko smo dva dni izdelovali različne voščilnice, rožne vence, zapestnice, zlagali zvezdice s svetopisemskimi stavki, dva dni pa smo pri sestrah de Notre Dame oblikovali in pekli piškote.

Kmalu pa se je začela priprava na celodnevno češčenje ob farnem zavetniku sv. Lenartu (6.11.) in žegnanjsko nedeljo. Gosta sta bila naš novomašnik p. Andraž in p. Miran Špelič, ki je v nedeljo pridigal pri vseh štirih dopoldanskih svetih mašah.

To nedeljo smo tudi začeli duhovniške dneve, ki jih organizira naša škofija za vse duhovnike v Strunjanu. Udeležila sva se jih p. Simon Peter in Tadej. Tam so predavali zakonca Erzar, p. Ivan Rupnik in p. Branko Cestnik.

Ker pa ima naša župnija še podružnično cerkev sv. Lenarta v Gotni vasi, je v tej cerkvi žegnane vedno eno nedeljo za farnim. Letos smo to obeležili na zelo slovesen način, kajti med nami

je bil g. škof Andrej Glavan, ki je blagoslovil obnovitvena dela, ki so obsegala: obnovljeni oltar sv. Lenarta in stranska oltarja, prebeljeno notranjost cerkve ter zamenjana stekla na oknih.

Blagoslov glavnega oltarja sv. Lenarta

V samostanu pa se je zgodilo kar nekaj sprememb. Glavna je bila, da je naš kuhar Dane Hojnik konec avgusta odšel in da smo poiskali novo rešitev. S pomočjo dobrih ljudi smo našli gospo Hildo Tisovic, ki je v teh mesecih postala že prav »naša.« Vsako jutro (razen torka) nam pripravi zajtrk in kosilo, potem pa se odpravi na svoj dom. Ker je hiša za gospodinjno sedaj prazna, smo jo prebelili in vanjo postavili tudi centralno ogrevanje, da bo pripravljena za naslednjega gosta.

Naslednji velik poseg se je zgodil v glavni kurilnici ob zbirni cevi vode za ogrevanje toplotnih črpalk. Le to je bilo potrebno po skoraj dvajsetih letih zamenjati zaradi dotrajanosti, zamenjali pa bomo tudi cev in črpalko, ki podtalnico dviga v zbirni bazen.

Obnovili in predelali smo tudi dve spovednici, ki stojita v Frančiškovi kapeli. Fasada spovednice ostaja enaka, spremenili pa se notranjost in sicer tako, da postane to dva spovedna kabineta.

Ker pa nesreča nikoli ne počiva, se nam je sredi novembra vžgal

Sprejem novih ministrantov

bojler za ogrevanje sanitarne vode, kar smo po božji milosti hitro opazili in pogasili. Zato je zelo pametno imeti gasilne aparate. Kljub temu se je črnih saj nabralo, da smo v grobem čistili prostore skoraj en teden. V hitri intervenciji tudi obrtnikov se je hitro zamenjalo, kar je bilo potrebno.

V zaključne priprave pa je stekla tudi zamenjava dotrajane strehe nad knjižnico in Lurško kapelo, za kar so delavci že namestili odre in dvigalo.

Toliko za enkrat iz rahlo zasneženega Novega mesta. Če se želite okrepiti tudi s slikami, pa vabljeni na našo internetno stran. Bratje iz Novega mesta vam želimo doživetega praznika Jezusovega rojstva in veliko milosti in blagoslova v prihajajočem letu.

p. Tadej Inglič

Ljubljana - Bežigrad

V mesecu februarju so zdravniki odkrili bolezen pri p. Marjanu Čuku. Moral je oditi v bolnišnico in se podvreči operaciji ter nadaljnjemu zdravljenju. Ker ni mogel vršiti svojih obveznosti do samostanske družine in do župnije, je zaprosil definitorij, da ga razreši služb.

Tako je s 01. 07. 2008 prišlo v našem samostanu in župniji do sprememb: p. Marjan Čuk je prenehal biti kaplan in v samostanu gvardijan. Definitorij je določil v samostanu službe: samostanski ekonom - p. Franci Seničar, vikar samostana - p. Gregor Kos in gvardijan - p. Regalat Razbočan. Prvega septembra smo pričeli z novim pastoralnim letom in tega dne tudi z rednim veroukom, po sporedu, ki je bil objavljen. Verouk in ostalo pastoralno delo smo si mi trije pp. Franci, Gregor in jaz porazdelili, predšolski verouk in prvi razred učita katehistinji.

15. novembra 2008 smo začeli obhajati zlati jubilej posvetitve naše cerkve sv. Cirila in Metoda.

Pripravljali smo se s tridnevno pred praznikom. V četrtek zvečer je bila tema govora ŽUPNIJSKO OBČESTVO IN EVHARISTIJA (p. Gregor Kos), v petek ŽUPNIJSKO OBČESTVO IN TRPLJENJE (p. Franci Seničar), v soboto ŽUPNIJSKO OBČESTVO IN VESELJE (p. Regalat Razbočan), v nedeljo pa je bila slovesna sveta maša ob 10.30, ki jo je vodil župnik p. Franci Seničar.

Ob tej priliki praznovanja obletnice cerkve, so p. Franci Seničar in nekateri člani Župnijskega pastoralnega sveta z sodelavci pripravili v učilnici I. razstavo s fotografijami in drugim materialom o delu prve in druge cerkve sv. Cirila in Metoda za Bežigradom.

Razstavo je slovesno odprl p. Franci Seničar v petek, 14.11. ob 17.30.

V soboto, 15. 11. po večerni maši, pa je bil koncert pri katerem so sodelovali:

Irena Zajec, sopran; Klementina Žabjek, alt; Komorni godalni ansambel župnije sv. Cirila in Metoda Bežigrad, Marjan Golob, dirigent. Izvajali so Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736) STABAT MATER za sopran, alt in godala.

p. Regalat

Brezje

Brezje smo romarski kraj, zato dajemo tudi bratje zgled dobrih romarjev. V juliju sta se udeležila romanja bolnikov v Lurd brata Herman in Bonaventura. Potovali so z vlakom skupaj z romarji z Goriške. Z njimi je bil koprski škof msgr. Metod Pirih. Ko sta se vrnila, sta pripovedovala o doživetjih, bila pa sta tudi utrujena.

Na veliki šmaren je ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran blagoslovil nov bogoslužni prostor za maše in druge prireditve na prostem. Oltarni prostor deluje skladno in obenem asketsko.

Položeni teraco podpira celotno arhitekturo cerkve, še posebej pa pročelje z Vurnikovimi ornamenti. Na vrh pročelja je spet nameščen kamniti križ, ki ga je v poznih šestdesetih letih nadomestil železni. Da bi bilo pročelje res dokončano, bi bilo potrebno v nišo postaviti primeren kip. Jeseni smo še obnovili romarski park, zasadili drevesa, posejali travo in uredili cisterno za zbiranje meteorne vode s potopno črpalko. Vodnjak sredi parka je po dolgem času spet živ - ima vodo.

P. Silvin je praznoval 60-letnico. Prišlo je precej prijateljev iz Ljubljane, zakonske skupine, ki jih še vedno vodi, družine, ki jih spremlja na zimskih počitnicah in ob drugih priložnostih. Prišli so Brezjani in skupaj smo obhajali zahvalno daritev in se po njej povsneli na samostanskem vrtu.

V začetku septembra sta se p. Bogdan in p. Silvin udeležila srečanja rektorjev, ki je bilo letos v Zaragozi in je imelo za temo Pomen vode v romarskih svetiščih. Navezovala se je na svetovno razstavo v Zaragozi (EXPO), ki je bila posvečena vodi in smo si jo seveda ogledali. Po treh dneh razpravljanj in molitve smo se

preselili v Lurd na srečanje s papežem Benediktom XVI. In res sva z Bogdanom imela srečo, da sva se z njim rokovala. Predstavil naju je lurški škof Jacques Perrier. S seboj sva imela tudi prapor, ki je bil narejen za slovesnosti v Rimu leta 1954. ob 100-letnici razglasitve dogme o Marijinem brezmadežnem spočetju. Leta 1958. je ob 100-letnici prikazovanj v Lurdu dobil odlikovanje svetega očeta, leta 1971. pa je bil izročen Brezjam. Udeleževala sva se vseh bogoslužij in procesij. Od blizu sva doživljala preprostost in odprtost raznih kardinalov in škofov, s katerimi sva stanovala v isti hiši in smo bili tudi skupaj pri obedih. Več o našem sodelovanju v Španiji in Lurdu si lahko preberete v Družini.

Prizadevanja, da bi del hitre ceste mimo Brezij ostal in bi se cesta podaljšala do obstoječega parkirišča, niso bila uspešna. Potem ko je občinski svet spomladaj že izglasoval sklep, da ostane 360m ceste (do naših parcel, ki ležijo ob njej), je na pritisk nekaterih Brezjanov, v septembru ta sklep preklical in sprejel novega, ki odloča, da se stara »avtocesta« v celoti razgradi. Brezjani so ob tem dogodku postavili na cesti velik šotor za veselico. Spekli so vola in rajali ob glasbi in raketah pozno v noč.

Na rožnovensko nedeljo smo se spomnili 20-letnice razglasitve naše cerkve za manjšo baziliko in 110-letnice blagoslovitve našega samostana. Obletnici nista ne vem kako »okrogli«, pa vendar je bilo prav, da smo se ju spomnili. Z nami je bil koprski škof msgr. Metod Pirih. Spomnim se, da je ob neki priložnosti nekdo izmed škofov dejal: »Na Brezjah se vsako leto spomnijo kakšne okrogle obletnice, če je pa slučajno ni, si jo pa izmislijo.«

Za zdravje bratje še kar skrbimo. Bonaventura pridno hodi na srečanja diabetikov in se skrbno drži diete. Vsak dan gre tudi na daljši sprehod. Herman trenira hojo z

obema nogama. Polikarp redno zjutraj telovadi. Leopold hodi na sicer kratke sprehode. Miroslav je zelo aktiven ob sredah. Leon pravi, da se razmiga na vrtu. Štefan gre vsak dan na pošto, če je potrebno, tudi dvakrat. Rafael spleza na kakšen hrib. Peter bo kmalu v letošnjem letu prevozil s kolesom že 4.000 km, Silvin pa se približuje 50. vzponu na dvatisočake v letošnjem letu. Le z najmlajšim so težave. Bogdana ne moremo navdušiti ne za kolo ne za hribe ne za sprehode. Ob ljublja, da se ne bo zanemarlj.

Z romanji sem začel, pa bom še končal. V decembru se bosta praznovanja ob 90-letnici prve slovenske pridige v New Yorku udeležile patra Rafael in Peter. (tudi v NY imajo vsako leto kakšno obletnico!) Peter bo o tem oznanjevalnem podvigu gotovo poročal tudi v Poročilih.

p. Silvin

Ljubljana – Marijino oznanjenje

Naš samostanski kapitelj je z mladim, slovesno zaobljubljenim bratom Draganom, dobil novega zapisnikarja.

V cerkvi nadaljujemo z obnavljanjem fresk in se nadajamo, da bo do božiča končana vsaj še ena kapela.

Poročila še niso poročala o novem »članu« samostanske družine. Ime mu je Trocki. To je naš maček, ki pozdravlja vsakega prišleka na naš vrt.

Dobili smo novega kuharja, gospoda Toneta Kosa, ki je velik umetnik v kuharski stroki. Ugotovili smo, da kuha okusno in kar je za zdravje najbolj pomembno – nemastno.

Gospo Marijo, prejšnjo gospodinjno, smo prosili, da je prevzela pranje in likanje.

Naš brat ekonom Tomaž ima veliko skrbi s krovci. Danes krovna opeka ni več iz kvalitetnega

materiala, zato jo je treba kar pogosto zamenjevati. Krovci so na strehi odkrili tudi paket naložene strešne opeke, ki je predstavljala določeno nevarnost. Seveda so to opeko odstranili.

O pomembnih dogodkih v naši župniji poročajo oznanila. Povejmo naj le, da katehumenat v dveh skupinah še vedno poteka in kot pravi nadškof Alojz, je tudi zanj velik praznik, ko lahko v naši cerkvi deli zakramente uvajanja odraslim.

Letošnja dejavnost župnijskega zbora p. Hugolina Sattnerja je še posebej bogata, ker je ta zbor posnel zgoščenko. P. Vid je posnel še eno zgoščenko s pevskim zborom Anton Foerster. Obe zgoščenki bo založila Založba brat Frančišek in bosta na voljo pred prazniki.

Naši kleriki pridno študirajo in pišejo različne naloge, ki jih je vsako leto več. Pri tem pa hodijo obhajati v Dom starejših na Poljanah, vodijo ministrante in pomagajo tako pri liturgiji, študentih in MPP.

P. Miran je sodeloval na mednarodnem simpoziju o sv. Viktorinu Ptujskem v Ogleju. Frančiškanski družinski inštitut p. Christiana ima letos kar 15 magistrantov in 15 doktorantov. Po svetovnih psiholoških kongresih omenjajo FDI kot slovensko psihološko šolo. Veseli smo, da je njihovo delo priznано tudi od slovenske

države, saj jim je ministrica za delo in družino ob svojem odhodu napisala posebno zahvalno pismo.

Naj omenimo, da je naš p. Edi tudi zelo dejaven za delo za mir v sklopu mednarodnega PEN - a. Te dneve predava v Trstu. O njegovi nagradi, ki jo je prejel v Arlesu, pa tudi poročajo Poročila. Vsi se sprašujemo, kako bo z letošnjim božičnim misijonom, ki mu pravimo jaslice. Odločili smo se, da bomo uvedli redarje, kajti zelo težko je umiriti množico, ki prihaja v cerkev. Bratje so tudi naprošeni, da bi bili bolj navzoči v cerkvi in na razpolago ljudem za njihova vprašanja.

p. Vid Lisjak

Sveta Gora - lepo je v naši domovini bit' novic

V rubriki življenja province se tokrat oglašamo iz noviciata. Dovolite, da Vam opišemo dogodke iz prvega četrtletja našega bivanja v noviciatu. Vse skupaj se je začelo s preobleko, pri kateri ste bili navzoči tudi nekateri bratje, v čemer vidimo podporo in vzpodbudo.

Prvi teden noviciata smo se ukvarjali predvsem s habiti in »ugnezditvijo,« potem pa smo pričeli z noviciaško šolo. Pri prvi uri smo določili dekana prvega četrtletja. Ta pa je moral organizirati potek dežurstev in dolžnosti novic. Ko smo se dodobra spoznali z dnevnim redom pa smo že odšli na redovniški dan v Veržej.

Takoj za redovniškim dnem smo že hiteli na srečanje novincev rajne Jugoslavije v Samobor. Medtem smo krepili tudi svojo državljansko zavest in odšli na volitve. V Samoboru smo predstavili našo provinco v lepi hrvaščini. Srečanje nas je obogatilo v mnogih pogledih, predvsem pa smo spoznali različnost mišljenja naših južnih bratov. Na srečanju smo si ogledali tudi nekatere sa-

mostane, ki so nekdanj pripadali Slovenski provinci.

Naše prvo pridiganje sredi Ljubljane je bilo na dan slovesnih zaobljub br. Dragana, ko smo se v habitih sprehodili od kongresnega trga pa do Marijinega označenja. Slovesnost smo popestrili skupaj s postulanti z inovativnim ministriranjem. Po končani maši je sledil agape, od katerega smo se težko ločili, saj je to za nas prijeten dogodek, ko se lahko veselimo z brati in sestrami v Kristusu.

Po vrnitvi na Sveto Goro nas je presenetila odločitev Darka, da odide v Maribor. Ločitev nas je pretresla, saj smo bili resnično bratje. Toda življenje gre dalje in noviciat z njim. Darka pa smo imeli priložnost videti na pogrebu p. Francija v Mariboru.

Nekega dopoldneva smo vzeli pripravljeno malico in pijačo ter odšli na lov za mahom, katerega smo precej nabrali in pri tem uživali v globinah trnovskega gozda.

Že je bil tukaj seminar za novinke in novince v Šentjakobu, kjer smo cel teden poslušali predavanja, med njimi predavanje o evharistiji našega p. Edija. Seminar je bil še zanimivejši zaradi pristnega druženja z drugimi novinci in novinkami.

Ko smo prišli domov pa se je spet pričela noviciaška šola, v kateri

imamo tri redne predavatelje. Prvi, zadolžen za vodilo in duhovnost je p. magister Bernard. Drugi redni noviciaški predavatelj pa je p. Pavel, kateremu letnic nikoli ne zmanjka. Poleg Frančiškovihi viteških podvigov nam pove tudi kakšno vojaško iz svojega življenja. Za našo glasbeno izobrazbo skrbi Joško Harej. Imamo pa tudi nekaj izrednih profesorjev fakultativnih dejavnosti. Naprimer: o čiščenju nas pouči br. Ambrož, za našo telesno kondicijo pa skrbi sam plantažni mojster p. Hadrijan, ob katerem se učimo vzgoje solate in postavljanja tunelov. Vsem bratom, ki bivajo na Sveti Gori, smo hvaležni za prijaznost in potrpežljivost.

Hvaležni smo tudi Vam, da se zanimate za življenje novic, kar dokazuje že to, da ste prebrali ta članek. Priporočamo se Vam v molitev in Vam želimo blagoslovljeno in budno pričakovanje Gospodovega rojstva.

*V imenu novic zapisal
br. Jani*

Merrylands - Sydney

Veliki dogodki so za nami, vendar zadnjič spet ni bilo časa za javljanje. Pisanja je veliko na vse strani, drugega dela in skrbi prav tako.

P. Valerijan se je na Šentjanžvo zjutraj srečno vrnil iz Slovenije. Doma ga je pred odhodom kuhala vročina, vendar se je na letalu pokril in vožnjo dobro prestal. - Bližal se je svetovni dan mladih v Sydneyu, naš pastoralni svet, pomočniki, naše delovne skupine smo se že zbrali in načrtovali, marsikaj pa je bilo še negotovo. Tudi gostitelje naših romarjev je skrbelo, ali bomo dobili slovenske romarje ali ne, ker nam organizacijski odbor ni mogel zagotoviti ničesar. Nekateri so začeli že odpovedovati gostoljubje. Kaj hočemo, gremo v akcijo, pišem elektronska sporočila, kličem sem in tja. Nekajkrat

sem šel osebno na centralo. V nedeljo sem še enkrat povabil ljudi, naj se še opogumijo in sprejmejo romarje, malo zaupanja mora vendarle tudi biti! Še nekaj se jih je oglasilo. Na srečo je naša dvorana dovolj velika, če bo sila, sem si mislil. Kmalu so se oglasili predstavniki iz sosednjih župnij – Merrylands, Greystanes in iz stolne župnije sv. Patrika v

Parramatti, dobili smo se skupaj in čudovito se je izšlo: vseh 110 slovenskih romarjev je dobilo streho nad glavo pri družinah, nekaj pri naših rojaki, nekaj pri drugih gostiteljih. Med romarji je bilo 10 duhovnikov in škof dr. Peter Štumpf, ki je vodil kateheze in bogoslužja v naši cerkvi. Škof je v katehezah posebej izpostavil krstno posvetitev in skupno duhovništvo, ki smo ga deležni, odgovornost za Cerkev, ki ji pripadamo. Dopoldanskih srečanj so se udeleževali tudi člani domačega občestva in bili zelo navdušeni. Naša koordinatorka Danica pa je poskrbela, da so se rojaki zvrstili za postrežbo, pripravo zajtrkov, kosil – paketov, ki smo jih seveda dopolnili z juhami in solatami, celo sirove palačinke niso izostale!

Svetovni dan mladih je odprl domači nadškof kardinal Jurij Pell s slovesno sv. mašo na Barangarooju v Sydneyu. Kljub lepemu slavlju se nas veliko duhovnikov ni moglo pridružiti pri somaševanju, ker smo čakali v dolgih vrstah

na stopnicah Operne hiše za obvezno akreditacijo. Registracijo so sicer napovedali dovolj zgodaj, toda potem se je zamaknila za en dan, za dva dni in končno za vikend. Tukaj je še marsikaj tako, da moraš biti pripravljen na vse. V četrtek je prišel v Sydney sveti oče Benedikt XVI. Njegov prihod sem spremljal na Circular Quay, ko se je peljal z ladjo mimo Operne hiše pod Harbour Bridge. Mladi so na ulicah že čakali, kdaj se bo pripeljal mimo s papamobilom (izdelali so dva, posebej za Avstralijo, z volanoma na desni /v Avstraliji vozimo po levi/). Kasneje nam je škof Peter pripovedoval tisto znano dogodivščino, ko so škofje kar obtičali na pomolu, katamaran je namreč odpeljal brez njih. Stekli so po ulicah, mladi pa so mislili, da že prihaja sveti oče in so vzklikali na vso moč škofom v pozdrav. »Res dobro se nam je zdelo,« je dejal škof.

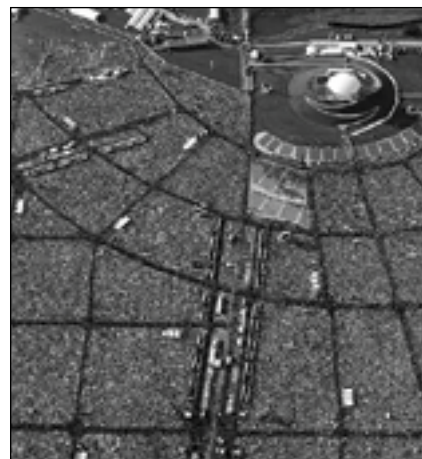

V petek popoldne so organizatorji priredili križev pot po ulicah, v soboto pa romanje po ulicah, ki so bile zaprte, na prizorišče – hipodrom Randwick. Vigilijs s svetim očetom je bila svojevrstno doživetje, po pripovedovanju udeležencev. Jaz sem se odpravil na Randwick v nedeljo, 20.7. Iz Merrylandsa nas je šlo z vlakom kakih 25 in 4 iz Canberre, drugi naši ljudje so prišli od drugod, 4 iz Melbourn. K sklepni sv. maši se nas je zbralo kakih 400.000 ljudi. Papež je najprej letel s he-

likopterjem, potem se je pripeljal med nas s papamobilom, blagoslavljal množice in prispel do bogoslužnega prostora. Sveta maša je bila doživeta, bogoslužje skrbno pripravljeno, le sodelovanja mladih bi lahko bilo več, zlasti petja. Solisti so peli koralne speve, himno SDM »Receive the Power Of the Holy Spirit« pa so intonirali in zapeli, ko smo že skoraj odhajali. - Žal nisem mogel somaševati, zaradi prevelike gneče nisem mogel do duhovniške tribune, zato sem maševal potem doma.

P. Valerijan je vse dni prav tako vneto skrbel za naše romarje. Dogovorila sva se sicer, katerih srečanj se bova udeležila, pa se je v nedeljo pred začetkom SDM pri padcu poškodoval in je ostal doma. Na srečo ni bilo kaj hujšega. Poskrbel je za dodatno plinsko ogrevanje dvorane, za to in ono, saj ima kot dolgoletni šef zadeve v mezincu in naša hiša ima dobrega vikarja in dobrega gospodarja.

Naši rojaki so se zares izkazali s svojim gostoljubjem in postrežbo v teh dneh in znova v novembru, ko smo praznovali jubileje naših cerkva. Povabili smo koprškega škofa msgr. Metoda Piriha in našega provinciala p. Viktorja, ki sta se z veseljem odzvala in nas obiskala od 5. do 26.11.2008. Na letališču smo ju pričakali oba patra in kakšen ducat rojakov. Pri nas smo na zahvalno nedeljo, 9.11., praznovali 35-letnico blagoslova cerkve sv. Rafaela v Merrylandsu – Sydneyu in 25-letnico

podružnične cerkve vseh svetih v Figtreeju – Wollongongu. Jubileji sicer niso veliki, vendar so znamenje živosti občestva in velike zahvale Bogu za naš skupni dom v Njem in za slovenski dom v daljni deželi, ki ga gradimo in ga občutijo tudi tisti, ki prihajajo k nam. Vse tri dni do zahvalne nedelje so rojaki prišli v večjem številu k Božji službi in kar čutili

msgr. Kevina Manninga, ki je pred kratkim praznoval 75. rojstni dan. Z g. generalnim vikarjem smo si ogledali novo katedralo sv. Patrika, ki je prizidana stari cerkvi, posvečena je bila leta 2003. Stara cerkev iz 1836 že dolgo ni zadoščala potrebam župnije in tudi ne stolne cerkve. Pred 12 leti je zgorela v požaru, zato jo obnovili in zgradili zraven novo.

Iz Francoske Gvajane

Dragi bratje, zdi se mi primerno, da se tudi jaz oglasim v imenu »skupnosti«, ki je seveda samo v dvojini, a v dvojini so tudi hiše. S p. Milanom sva kot polža - vsak v svoji hiši, jaz v Sinnamary on pa v Iracoubo - najino bratstvo je raztegljivo kot frajtonerca, prideva skupaj in se zopet oddaljiva in izgubiva vsak v svojem lovišču... Meni prihod p. Milana veliko pomeni, kar se tiče pastoralnega dela, z njegovim prihodom se je razpolovilo. P. Milana je Iracoubo (župnija) tako vsrkala, da minejo dnevi in dnevi, ne da bi si rekla: »Hej, kako si?« A ko se srečava, se mi zdi, kot da bi bila vedno skupaj. Njemu odgovarja takšno »ligt« bratstvo, meni pa tudi. Seveda nas k temu silijo tudi okoliščine, da večidel časa preživiva na »periferiji« in prideva v »center« (skupaj) od časa do časa. Lahko pa rečem, da je najino bratstvo harmonično, melodično (on govori se vedno melodično dolenjščino), da ne rečem zavidljivo.

Med letošnjim dopustom doma sem obiskal nekatere skupnosti v provinci. Vsem se zahvalim za bratski sprejem in pozornost. Želim pa izreči se posebno zahvalo bratom v Šiški, na Viču, v Nazarjah in Koprju, ki so mi ob tej priliki podarili dar za misijone. Človek naj ne živi samo od kruha (Mt 4,4.), ne samo, torej tudi... Večkrat si rečem, kako je ta naš kruh nekaj protislovnega, bolj se mu odpoveš, več ga imaš. Naj vam vaša darežljivost pomnoži vaš vsakdanji kruh in tudi tistega, ki Kristus imenuje, da »prihaja od zgoraj«.

V tem tednu je pri nas vse paralizirano. Vzrok je pretirana cena bencina. Za liter te tekočine je treba odšteti 1.90 Evra. Ko je bil baril 145 Dolarjev, je bilo to še nekam razumljivo, a sedaj ko je samo 50 Dolarjev, a cene se na črpalkah niso spremenile, je ljudem prekipelo. Prav nobenega prevoza ni, na križiščih po vsej Gvajani so postavljene zapore....

smo, kako nas Božji Duh zbira in spodbuja, da vedno bolj postajamo eno občestvo. Za zahvalno nedeljo smo napolnili okrašeno Božjo hišo in obhajali daritev naše zahvale. Škof Metod je podelil zakrament sv. birme štirim našim birmancem.

V naslednjih dneh smo si ogledali Sydney in njegove glavne točke, se popeljali po Sydneyskem zalivu, šli na stolp, v katedralo, Operno hišo, Bondi Beach in Darling Harbour. V torek, 11.11., smo se srečali z avstralskim provincialom p. Paulom Smithom, ki je z veseljem in posebej za to priložnost prišel v Merrylands. Naš p. provincial ga je povabil, naj naslednje leto po končanem generalnem kapitlju obišče Slovenijo. Popoldne smo se oglasili na naši škofiji v Parramatti (2,5 km od nas), kjer nas je sprejel generalni vikar msgr. Robert McGuckin. Izročili smo tudi darilo in voščilo za našega škofa

Imeli smo srečo, da smo slišali mogočne orgle, na katere je igral organist iz anglikanske katedrale v Sydneyu.

Naša gosta, g. škof in p. provincial, sta po skupnem tednu med nami odpotovala v Melbourne in odtod v Adelaide. P. Valerijan se je udeležil slavja v Melbourne, jaz pa v Adelaidi. - V ponedeljek, 24.11., sta se vrnila v Sydney. Za dva dni nas je prišel pozdravit p. Metod, ki je bil pred leti tudi kaplan v Merrylandsu. Na pobudo naših vernikov smo se v torek, 25.11., znova zbrali k zahvalni sv. maši in s skupnemu kosilu - darilu našim zvestim sodelavcem in pomočnikom, ter zaželeli srečno pot domov g. škofu, p. provincialu Viktorju in p. Metodu.

Merrylands, 3.12.2008

p. Darko

tudi trgovci so zaprli prodajalne... delavci ne gredo v službe.... otroci ne v šole.... tudi med Sinnamary in Iracoubo je zapora, tako da ne vem, kako bo p. Milan prišel do adventnega venca, kajti dobi se samo v Cayenne. Bo imel venec samo s tremi svečami?

Da, smo že pred vrati adventa. Na drugo adventno nedeljo pride g. škof v Sinnamary, da se zahvali Bogu za visoko starost z našimi štirimi stoletniki - tri ženske in en moški, Res, to se zgodi samo enkrat na sto let! Vsi imajo dober spomin in berejo brez leč. Hvala Bogu!

Advent nas klice k čuječnosti, ki naj nas pripelje do radostnega praznovanja Božiča in Novega leta. Vsem sobratom želiva oba blagoslov Svete noči in vse dobro v novem letu 2009

S prisrčnimi pozdravi,

p. Hugo in p. Milan

S pozdravom do vas!

Kakšne drobce, majhne novice... Upam, da ste vsi vredni in dovolj veseli, da je delo prijeten napor...

Nedelja, 16. 11. 2008

Sem zdrav, vredni, imel čas, da sem si lahko popoldne celo uro odpočil.

Po jutranji sv. maši v središču župnije smo z nekaj mladimi šli v eno od vasi, kjer smo imeli s skavti iz vsega mesta (in širše) obljube. Zelo lepo, zanimivo in prava popestritev za vaščane, ki so prvič slišali in videli njihove pesmi, obrede, igre. Vse je bilo zanje zanimivo, čeprav večina vaščanov francosko ne razume.

Popoldne pa smo doživeli zelo lepo srečanje z mladimi, ki razmišljajo o posvečenem življenju. Ob njih doživljam svojo mladost in čas, ko sem se odločal. Le da je njim lažje, saj jih pri tem konkretno spremljam in vodim. Mar-

cellin je pravi biser med njimi, pa tudi Avguštin... In nekaj deklet je odlično resnih. Kako je Bog velik v vseh ljudstvih in kulturah.

Potem pa sem še malo kolesaril in posloviti sem se šel od s. Viodelde, ki po dveh letih bivanja med nami odhaja nazaj v svojo domovino, Panamo. Nekaj resnih težav z zdravjem ima, pa se bo raje vrnila. Bog ve, če se bova še kdaj videla... Verjetno je to bilo zadnje srečanje v najinem življenju.

Najlepši pozdrav dobrim ljudem.

Dan je bil kot vedno napolnjen z mnogimi stvarmi. Sedaj me poleg vsega dela čaka še popravljanje šolskih nalog dijakov. V sredo pa bomo začeli graditi še drugo kapelo v vasi Tiyinti II. Cement smo kar dobili, zato je potrebno hitro v gradnjo. Časi so zelo negotovi, zato je potrebno hitro in močno zagrabit. Zidar je vesel in poln dobre volje, tako da bo verjetno lahko šlo...

Srečanje v TKO (Temeljno krščansko občestvo) je bilo čudovito. Vedno bolj sem potrjen v teh srečanjih. Naši verniki so polni izkušenj in Sv. Duha in odlično razumejo nedeljski evangelij. Kako čudovite misli se jim ob njem porodijo.

Da, včeraj sem bil pa res utrujen, tako da zvečer nisem mogel niti prižgati računalnika, pisati, ali prebrati e-pošte.

Sem si pa danes opoldne dobro odpočil, tako da sedaj normalno naprej živim in delam.

Vesel sem včerajšnje lepe procesije z Najsvetejšim: najprej v naši župniji, potem pa še v sosednji župniji. Ogromno ljudi je bilo: vsi so peli, plesali. Tekmovali so, kdo bo močnejše pel in plesal. To je neverjetno, kako imajo ti ljudje radi procesije, kako spontano plešejo, se veselejo Kristusa...

Ko smo bili v sosednji župniji sv. Janeza Krstnika in smo imeli eno postajo pri zavodu srednješolk. Po končanem blagoslovu so se vse pridružile že zbrani množici vernikov. Vsa dekleta, celo muslimanke, so plesale in pele pred Najsvetejšim. To je bil pravi praznik. Skavti so ustavili mestni promet in preusmerjali vozila na nasprotno stran. Vse se je varno končalo. Spominjam se, da je enkrat, ko smo bili na glavni cesti, za nami pripeljal kamijon. Skavti so ga poskušali usmeriti na nasprotni pas, on pa je kar nadaljeval. Hitro smo razumeli, da ima verjetno težave z zavorami. Verniki so se zato hitro tekoče umaknili s ceste. Če ne bi bili dovolj hitri, bi jih kamijon pomendral...

Dopoldansko predavanje v katoliškem liceju je bilo prav lepo. Pirpravljali smo se že na šolsko nalogo, ki bo prihodnji četrtek. Potem sem šel v vas za verouk.

Najlepši pozdrav in povezanost v
molitvi.

*Zaupaj mi, na dlani te držim
in vem za te, za vse tvoje želje,
ne boj se, saj te pritiskam na
srce.*

Na banki sem dvignil denar, ker začnemo gradnjo kapele v eni vasi in ker istočasno v centru župnije pripravljamo dva velika šotora, ki nam bosta služila za množične prireditve. Napravil ju bo kar eden od župljanov. Tako si bo zaslužil pomemben denar, ki mu

V pisarno je zvečer prišla tudi mlada mamica samohranilka, ki je v času mojega dopusta izgubila svojo dveletno hčerko. Zelo na hitro in nepričakovano, tako da še krščena ni bila pred smrtjo. Nekoliko se je obtoževala, če je bilo kaj njene krivde pri njeni smrti. Ker je psihično izredno šibka, od časa do časa celo izgublja zdravo pamet in normalno obnašanje, sem jo dvigal kvišku, naj se ne obtožuje, saj ni mogla predvideti, da bo bolezen tako nevarna in da jo bo tako nepričakovano in hitro pobralo. Zdelo se mi je, da je bila nekoliko potolažena. Za njeno hčerko in vse ostale pokojne iz njene družine je potem prosila sv. mašo, tako da bomo zanje molili prihodnji petek. Ker pa ima še starejšo štiriletno hčerko, sem jo spodbudil, naj jo čimprej pride vpisat za krst. Rekel sem ji tudi, zaradi psihično nestabilnega zdravja, naj na vsak način ne išče intimnega stika z moškimi, sicer

Pozdrav in povezanost v isti Cer-
kvi in v molitvi, še zlasti pri sv.
daritvi sv. maše.

Medprovincialno srečanje novicev v Samoboru

V hiši srečanja Tabor, v Samoboru, smo se srečali novici Hercegovske province iz Humca, Splitske iz Visovaca, Zagrebške iz Trsata in seveda Slovenske iz Svete Gore. Srečanje je potekalo od 18. do 21. septembra. V četrtek smo se še spoznavali med seboj, pozdravil nas je organizator, magister novicev iz Trsata br. Zoran nato pa še domačin br. Remigije Mlinarić, ki nam je spregovoril o misijonarskem življenju v Peruju. V petek dopoldne pa je bil čas za spoznavanje naših provinc. Vsak noviciat je predstavil svojo provinco. Popoldne smo lepe besede o zanimivi zgodovini naših provinc morali prenesti še na igrišče, kjer smo se pomerili v nogometu. Levji delež je z borbenostjo in zadetki prispeval naš magister, p. Bernard Goličnik. Vaši smo osvojili drugo mesto, saj smo v »velikem finalu« ponižno priznali premoč Splitske province. V soboto smo odšli na izlet, kjer smo si ogledali Cernik, Požego in Našice. Videli smo stolnico, bili smo v samostanu sv. Klare, kjer smo spoznali klarise v Požegi, vmes pa smo se predvsem zabavali, jedli sladko peno sredi mesta in peli, pa tudi za resen pogovor smo si vzeli čas in seveda za molitev. Naši južni bratje se bili tako navdušeni nad letošnjo himno iz Frančiškovega tabora, ki sta jo napisala naš novomašnik Andraž in njegov rodni brat Anton, da znajo refren že na pamet.

novic Jani

Naš sobrat je prejel Mediteransko nagrado PEN-a

(Zveza pesnikov, esejistov in novelistov)

Slovenska tiskovna agencija (STA) je 23. oktobra 2008 sporočila, da je naš sobrat p. Edvard Kovač prejel nagrado Mediteranskih PEN centrov. Nagrado so mu podelili na srečanje Mediteranskih PEN centrov v Arlesu v Franciji 18. oktobra. Po tem sporočilu in po pogovoru s patrom Edijem tudi Poročila z veseljem objavljajo to vest.

Samo nagrado je ustanovil Francoski PEN Center, ki je dal tudi pobudo za redno srečevanje Mediteranskih PEN centrov. Srečanja delujejo v sklopu Mednarodnega PEN-a in so nekakšna dopolnitev angleškimi in skandinavskim literarnim srečevanjem, zato je pogovorni jezik francoščina. Odslej bodo srečanja potekala vsako leto in sicer vedno v drugi državi. Prihodnje leto je na vrsti Maroko, potem Egipt, nato pa Slovenci ali Hrvati. Pater Edi je med pobudniki teh srečanj, predno so se začela pa si je tudi zelo prizadeval, da bi bili literati iz območja "Mare nostrum" navzoči v vodstvenih tele-

panevropa.si

Podelitev francoskega državnega odlikovanja viteza Reda za zasluge (Ordre du Merite) dr. Edvardu Kovaču

Na tem srečanju so pisatelji iz Francije, skupaj z okcitansko (provansalsko) govorečimi pesniki, španske Katalonije, Portugalske, Tunizije, Maroka, Egipta, Italije in Slovenije spregovorili o svobodi izražanja, o ideji Evrope in položaju žensk v sredozemskih deželah. Naš sobrat je bil na srečanju kot slovenski esejist, član Upravnega odbora Slovenskega PEN centra in predsednik Komiteja pisateljev za mir Mednarodnega PEN-a ter kot tak vodil delavnico o svobodi pesniške besede. Pogovor je bil še posebej zahteven, saj v Maroku in Tuniziji pojmujejo svobodo drugače kot pa na severnih obalah Sredozemlja.

sih Mednarodnega PEN-a in da bi preko svoje mreže sodelovali tudi na literarnih prireditvah, ki jih Mednarodni PEN pripravlja na svojih svetovnih kongresih. Vse to je pripomoglo, da so prvo nagrado podelili prav njemu. Ali kot je dejal ugledni francoski literat, predsednik Francoskega PEN-a, Sylvestre Clancier: "Edouard Kovac se je odlikoval v človeškem, intelektualnem, literarnem in medkulturnem dialogu v Mediteranu. S svojo človeško toplino in smislom za literaturo ter intelektualno odprtostjo pričuje za avtentično besedo v Ljubljani, Trstu, Toulousu, Bordeauxu in kjerkoli spregovori."

Med prvimi so patru Ediju čestitali podpredsednik Mednarodnega PEN-a dr. Boris A. Novak, ki je bil tudi navzoč na srečanju, in dr. Janez Šumrada, slovenski veleposlanik v Parizu. Čestitkam pa so se ob vrnitvi domov takoj pridružili njegovi sobratje v Ljubljani.

Druga stran medalje!

Zaradi dobrega imena novomeškega samostana in načela pravičnosti moram napisati dopolnilo h članku »Pojasnilo o zamenjavi kuharja v šišenskem samostanu«, objavljenem v Poročilih št. 3/2008 na str. 11.

Pisalo se je leto 2002. 5. avgusta sem bil prestavljen v novomeški samostan za gvardijana in župnika. Ob mojem prihodu je prejšnja gospodinja ravno odhajala. Zato sem šel v »lov« za novo gospodinjno. Konec avgusta je k nam prišla gospa Pavla. Pri nas je bila samo en mesec, ker ji je vmes umrla hčerka in zapustila dva otroka. Po njenem odhodu je na pomoč priskočila gospa Francka, tako da smo imeli gospodinjstvo urejeno. Res pa je, da je prosila, naj skušamo poiskati novo gospodinjno. Svoj problem glede gospodinjstva sem zaupal takratnemu provincialu p. Stanetu, ki je sočutno prisluhnil moji prošnji. Kmalu po mojem klicu mi je sporočil, da mu je p. Pavle povedal, da ima v župniji gospoda, ki bi bil pripravljen priti kuhat. Tako sem se na njegovo pobudo oglasil pri p. Pavlu v Šiški, ki me je odpeljal do gospoda Daneta. P. Pavle mi je dejal naj mu damo za opravljeno delo, če se bo odločil, da pride k nam, tudi primerno plačilo. Tako sva se z gospodom Danetom dogovorila, da bo pri nas kuhal in pral ter likal perilo. Vse to je zelo vestno skoraj vseh šest let opravljal. Ob njegovem prihodu sva se dogovorila, da bo zaposlen honorarno. Za svoje delo je vsak mesec dobil pravično plačilo. Kasneje sem ga vprašal, kako je

z njegovim zdravstvenim in socialnim zavarovanjem. Zagotovil mi je, da ima to urejeno. Tako je vsa leta bivanja pri nas dobival pravično plačilo, v gotovini, kot sva se dogovorila.

Da nas ima namen zapustiti, sem izvedel od njega v nedeljo, 13. julija 2008 (ko je prišel, sem ga prosil, naj mi dva meseca prej pove za svoj odhod, da bomo skušali poiskati novo pomoč). Informacijo sem vzel na znanje. Ko sem se čez teden dni vrnil z dopusta, sem ga vprašal kdaj točno bo odšel. Rekel je, da se je z šišenskim gvardijanom p. Bogdanom dogovoril, da pride v začetku septembra. In tako se je tudi zgodilo. Konec avgusta je zapustil naš samostan.

Očitki glede njegovega zavarovanja v Novem mestu, mojega slučajnega ustavljanja v Šiški in načela pravičnosti, nikakor niso upravičeni, kar je razvidno iz mojega zapisa.

p. Simon Peter Berlec

Kamnik - sprejem ministrantov

Praznik sv. Frančiška Asiškega smo v Kamniku obhajali pose-

bej slovesno. Najprej je provincial slovenskih frančiškanov dr. p. Viktor Papež blagoslovil na novo urejene prostore za ministrante, nato pa še vodil slovesno sveto mašo, med katero so bili mlajši ministranti sprejeti v skupnost ministrantov našega oltarnega občestva. Pri pridigi je p. provincial najprej spomnil na zgled sv. Tarzicija, zavetnika mašnih strežnikov, ki je daroval svoje mlado življenje, ko je nosil obhajilo bolnikom in jetnikom. Nato je nadaljeval in rekel ministrantom: »Lahko ste ponosni, da imate službo v bližini Jezusovega oltarja. To pa od vas zahteva tudi odgovornost, pričevanje in zgled v obnašanju: v šoli, doma, med prijatelji, v cerkvi... Vi ste živa evangelijska knjiga, po kateri nas Jezus uči živeti. Vi ste živ tabernakelj. Vi ste živa evharistija, vaše življenje se spreminja v daritev. Ste živa sveča, ki sveti drugim, se razdaja za druge. Vi ste živi zvonček, ki spominja na zbranost, urejenost, da lahko ljudje lažje doživijo lepoto bogoslužja.«

Sledil je sprejem. Najprej so se kandidati za ministrante p. provincialu in zbranemu občestvu posamezno predstavili. P. Viktor je nato vsakemu posebej zastavil tri vprašanja: Ali obljubiš, da

boš izvrševal svojo službo v čast evharističnemu Jezusu zvesto in pobožno? Ali se hočeš ravnati po pravilih, ki veljajo za ministrante našega občestva? Ali sprejmeš ministrantsko obleko v znamenje svoje zaobljube? Po izraženi volji, da hoče posamezni to izvrševati, je sledil blagoslov ter izročitev ministrantskih oblek in preobleka. P. provincial je mi-

nistrantom predal knjigo, vrčke, zvonec, sveče in križ, ter vsako izročitev pospremil s pomenljivimi besedami. Okrepčani z Gospodovim telesom so po obhajilu vsi ministranti obnovili obljubo zvestobe Bogu in svoji službi.

V večnamenskem prostoru ob cerkvi smo se po maši zadržali v prijetnem klepetu in druženju ob bogato obloženi mizi.

Besedilo in fotografije:
Ignac Navernik

Slovesne zaobljube br. Dragana

V soboto, 11. oktobra je naš brat Dragan Vampola OFM v cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani pred provincialnim ministrom, p. Viktorjem Papežem, izrekel slovesne zaobljube. Zaobljub se je udeležilo 15 bratov, 4 kleriki, 4 novinci, 3 postulanti in dva stalna diakona. Br. Dragan je z odločno besedo obljubil vse-

mogočnemu Bogu Očetu, da bo po navdihu Svetega Duha v Redu manjših bratov sv. Frančiška Asiškega živel vse življenje v pokorščini, uboštvu in čistosti. Slovesnost se je pričela ob 19.00 uri s procesijo. Ob vstopu v cerkev so mogočno zadonele orgle in pa glasovi združenega pevskega zbora, ki so s sijajnim petjem resnično pripomogli k lepemu in pomenljivemu bogoslužju. Sama slovesnost je potekala v zbranoosti in v resničnem Frančiškovem duhu. V homiliji je p. Viktor Papež poudaril, kako se današnjemu svetu zdi nesmiselno življenje po evangelijskih svetih: uboštva, čistosti in pokorščine. Vse to današnji svet težko sprejema in ima do teh svetov velik odpor. P. Viktor je razložil pomen evangelijskih svetov in jim pripisal velik pomen na poti k svetosti in končnemu cilju, ki je srečanje z Očetom v nebeški domovini. Po homiliji so sledile pete litanije vseh svetnikov in obred slovesnih zaobljub. Najbolj pomenljiv dogodek je bila izrečena obljuba br. Dragana, da se po navdihu Svete-

ga Duha, svoboden in neprisiljen v zaobljubi pokorščine, čistosti in uboštva za vse življenje izroča Bogu v bratstvo sv. Frančiška. Sledil je podpis dokumentov in bratski pozdrav miru v katerem smo bratje objeli slovesnega zaobljubljenca, br. Dragana, in mu na ta način izkazali, da smo resnično veseli in Bogu hvaležni, da je postal naš brat in Bogu izrekel svoj dokončni »DA« v naši frančiškanski provinci sv. Križa! Sledil je obred svete maše. Ob koncu

maše se je naš br. Dragan skromno in preprosto, a zelo ganljivo zahvalil svojemu očetu, ki se je na zaobljube pripeljal iz Beograda, pokojni mami in sobratu za vso ljubezen, ki jo je bil deležen, ko je še bival v rojstnem Beogradu! Zahvalil se je tudi pevcem in vsem navzočim na slovesnosti. Po blagoslovu smo v slovesnem sprevodu odšli proti zakristiji. Z vsemi povabljenimi smo se zadržali v našem samostanskem atriju, kjer smo ob prigrizku in pijači našemu sobratu Draganu lahko izrekli svoja voščila in pokramljali med seboj! Slovesnost je bila res lepa in ganljiva. Bogu smo hvaležni za br. Dragana in mu želimo obilo Božjega blagoslova, stanovitnosti, gorečnosti in vztrajnosti v služenju Bogu in ljudem! Naj Te varuje Svetogorska Kraljica, Tvoj zavetnik sv. Karel Boromejski in pa sv. Frančišek, ki Te je poklical v svoje bratstvo, da bi sledil Kristusu!

br. Andrej Turšič

DANES NAM JE ROJEN

br. Marijan Cvitak

Animato

Zbor

Da - nes nam je ro - jen, da - nes nam je ro - jen Kri - stus, Kri - stus, Go - spod.

8 Bariton in sopran solo

Pojte Gospodu novo (Sla - va!) pe - sem pojte Gospodu vse de - (Sla - va!) že - le, ker je sto - ril ču - do - vi - ta de - la. **ODPEV**

17

Gospod je dal spoznati svoje odre - (Sla - va!) še - nje, očem narodov je razodel svojo pra - (Sla - va!) vi - čnost,

25

spomnil se je svoje do - bro - te. O - dre - še - nje na - še - ga Bo - ga so vi - de - li vsi ko - nci ze - mlje.

Balantičev večer v Kamniku

Letos mineva 65 let od nasilne smrti slovenskega pesnika Franceta Balantiča. Ob tej obletnici so pri založbi Litera izšle tri knjige: monografija France Balantič izpod peresa literarnega zgodovinarja Franceta Pibernika, Balantičevo Zbrano delo kot 222. knjiga v zbirki Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev in pa „miniaturka“ (žepna izdaja poezije). Prva od več prireditev, ki jih ob obletnici smrti rojaka pripravlja Občina Kamnik (27. novembra je bila v Matični knjižnici Kamnik predstavitev prej omenjenih knjižnih novitet in odprtje razstave o Francetu Balantiču, 28. novembra pa v Domu kulture Kamnik Balantičev spominski večer z literarno-glasbenim recitalom, za spominskim večerom pa še pri spomeniku Francetu Balantiču počastitev spomina v soseski njegovega doma), se je zgodila 21. novembra v dvorani našega samostana. Večer, posvečen pesnikovemu spominu (v okviru rednih mesečnih predavanj, ki jih organizira Društvo sv. Jakoba), smo pričeli z ogledom filma režiserja Jožeta Pogačnika o Francetu Balantiču. Film je nastal leta 1993. in ste si ga lahko na prvem programu televizije Slovenija ogledali 25. novembra. Komisija za obeležitev 65. obletnice smrti pesnika F. Balantiča je s strokovnjaki dolgo tehtala ali posneti o pesniku nov film, a so prišli do zaključka, da kvalitetnejšega dela ne bi mogli pripraviti, je v uvodu povedala predsednica omenjene komisije in Društva sv. Jakoba Marjeta Humar.

Prof. Pibernik in Marjeta Humar

Po ogledu filma je sledil pogovor z literarnim zgodovinarjem prof. Francetom Pibernikom, ki ga je vodila Marjeta Humar, proti koncu pogovora pa je bilo tudi nekaj vprašanj in pričevanj iz občinstva. Prof. Pibernik je povedal, da čeprav je Balantič spadal med zamolčane avtorje, izločen iz javnosti in prepovedan, so ga vsi brali. Imel je to srečo, da je njegova pesniška zbirka izšla leta 1944. Po vojni so njegove pesmi prepisovali in jih tako širili. O njem so vsi govorili, tudi politiki. Balantič je bil sicer prepovedan, a neprestano prisoten. Prof. Piberniku je prvič prišlo Balantičevo delo v roke leta 1956, nekje od takrat dalje je začel tudi zbirati gradivo, ne le o Balantiču, pač pa tudi o drugih zamolčanih pesnikih in pisateljih. Pri tem zbirateljskem delu se mu je zdelo najpomembnej-

še rešiti in ohraniti dela mrtvih ustvarjalcev, ki sami niso mogli nič več napraviti zase, ne toliko tistih, ki so zbežali v Argentino. Za pripravo monografije se je odločil, ker je zbral nekaj novega gradiva, pa tudi že prej zbrano gradivo je lahko sedaj objavil po virih, z imenom in priimkom (v preteklosti tega nekateri niso želeli zaradi strahu pred sankcijami). Pri pripravi monografije ni šlo toliko za spomine in pričevanja posameznikov, pač pa za zbiranje pisnih dokumentov. Slednje je še toliko bolj pomembno saj so oboji, komunisti in domobranci, dogodke iz pesnikovega življenja prirejali za lastne potrebe. Seveda ostaja še cela vrsta vprašanj, na katere ne bo nikoli odgovora. Glede Balantičevega sodelovanja z OF prof. Pibernik pravi, da so bili vsi slavisti, tudi študentje, zelo

narodno zavedni, za odpor proti okupatorju in obenem navdušeni literati. Posebej je potrebno poudariti, da Balantič ni sodeloval v akcijah, kot nekateri drugi sošolci. V tem smislu za komu-

Izročitev kipca sv. Jakoba

niste ni bil perspektivna oseba, kar se je dobro pokazalo tudi v taborišču Gonars. OF je funkcionirala tudi v taboriščih in tu preko mreže podpornikov skrbela za „svoje“ ljudi. A ne za Balantiča, člana trojke OF. Ta je v Gonarsu shiral do konca, saj so zaporniki živeli od paketov, ki so jih dobivali od doma ali prijateljev. Niti domov si namreč ni upal pisati, ko pa se je po treh mesecih ojunačil, so mu paket poslali šele čez dva meseca, ko je bil že v Ljubljani. Zakaj se je konec leta 1942. odločil za odhod iz Ljubljane, pesnik ne zapíše nikjer, predvidevamo pa lahko, pravi Pibernik, da je šlo za splet okoliščin, ki je vsaka do neke mere pripomogla k odločitvi. Moral bi se vpisati v končni semester študija, vendar je medtem izšel zakon, ki je Balantiču onemogočil vpis. Po drugi strani je bila Ljubljana zaprta, hrane ni bilo (kot že prej v Gonarsu), pa še prijatelj Kremžar je bil v Grahovem. Tako odide tja. Tam opravlja pisarniška dela, hodi v idilično naravo, domobranske

uniforme ni oblekel nikoli, čeprav je formalno spadal v 4. bataljon s sedežem v Logatcu.

Balantič se je svojega pesništva loteval zelo študiozno: naredi ogromno zapiskov, študira jezike, druge pesnike in literate: Kocbeka, Voduška, Tagoreja, kitajsko liriko. Zakaj ravno soneti? Splošno je bil to sodoben trend v poeziji (prej je v pesništvu prevladovala povsem razsuta oblika), ki ga je začel Baudelaire, ki se strogo drži stalne forme. Tako pri Balantiču ne najdemo nobene pesmi v prostem verzu; le ena pesem materi je brez rim, opozori prof. Pibernik. Pri Balantiču je najpomembnejše to, kar je povedal in kako je povedal. Gre za osebno izpoved, dimenzije, ki se povezujejo z metafiziko, religioznim; govorijo o tem, kako je doživljal svet (prisotnost smrti) in religiozne dimenzije. Pomemben je še en vidik. Balantič v tipkopis za natis, ki ga je pripravil leta 1942. ni uvrstil nobene religiozne pesmi. Najdemo pa v njegovem prvotnem izboru tri zelo čutne, erotične pesmi. Balantič je med vsemi pesniki do takrat, na temo ljubezni povedal „najhujše“ stvari. Nekaj podobnih pesmi je moč, čeprav v milejši obliki, najti le še pri Vodušku. V tem gre tudi iskati razlog odločitve uredništva Založbe Ljudska knjigarna, da natis odloži, kar je pesnika osebno prizadelo, a je po drugi strani tudi spremenil nabor pesmi. Katoliška tiskarna namreč ni mogla biti tista, ki bi prva izdala pesniško zbirko z „najhujšimi“ poudarki iz dotedanje ljubezenske poezije, meni prof. Pibernik. Potem, ko je Balantič umrl, ni bilo nobenih zadreg več, zato založba izda pesniško zbirko (V ognju groze plapolam) in s tem Balantiča „reši“. Na koga se ta čutna poezija nanaša ne vemo, najbrž na nikogar in je plod fantazije, mladostniškega iskanja (treba je vedeti, da Balantič umre mlad, star komaj 22 let, in da je poezijo za svojo prvo zbirko začel pisati kmalu po 18. letu). Pesnik se je v obdobju, ko je živel v

Grahovem, videval z dekletom Marijo Mišič. Ta takrat o njegovem pesništvu ni vedela nič. Teden dni pred požigom in pesnikovo smrtjo Marija odide iz Grahovega, ker so ji partizani grozili s smrtjo. Partizani ji ubijejo dva brata in fanta (našega pesnika). 3. decembra 1943 Marija napiše kratek rokopis v katerem se spominja treh pokojnih Francetov: svojega brata, Franceta Kremžarja in Balantiča.

Politično „zadeva Balantič“ še zmeraj (leta 2008) ni razčiščena, čeprav je bilo že v šestdesetih letih (leta 1966 je bil napovedan izid knjige Muževna steblika, bila je natisnjena, a po posredovanju partijskega vrha, z izjemo nekaj izvodov, v celoti uničena) s strani „pristojnih“ služb ugotovljeno, da Balantič ni nikoli sodeloval v nobeni akciji proti komerkoli. Do rehabilitacije ni prišlo in tudi ponovna izdaja njegove poezije je bila preprečena. Na ravni literature nam je uspelo postaviti ga na mesto, ki mu pripada: med največjimi umetniki besede. Za druga področja bodo morali poskrbeti drugi, je svoje razmišljanje zaključil prof. Franče Pibernik.

Po pogovoru s prof. Pibernikom je spregovorila še pesnikova rodna sestra, ki se je organizatorjem večera in še zlasti prof. Piberniku zahvalila za ljubezen in trud ob raziskovanju bratove pesniške in življenjske dediščine. Nato je še nekaj udeležencev iz sicer nabito polne samostanske dvorane povedalo svoje izkušnje z branjem Balantičeve poezije v komunističnih časih. Po končanem dogajanju v dvorani so se pesnikovi sorodniki, predavatelj s soprogo, člani Društva sv. Jakob, samostanske družine in povabljeni gostje še nekaj časa držali v samostanski obednici ob prigrizku in osebni srečanju.

*Besedilo in fotografije:
Ignac Navernik*

Barbarićeva knjiga o Međugorju

Zadnje čase se je znova začelo mnogo razpravljati in pisati o romarski poti Međugorje tako, da sem se tudi jaz znova želel malo več posvetiti temu pojavu. Med tolikimi novicami me je na spletu Interneta osvojil mirni in tehtni razgovor, ki ga je imel provincial hercegovačke provincije p. Ivan Sesar z novinarjem Žarkom Ivkovićem 14. sept. 2008 o slučaju patra Tomislava Vlašića, ki so ga novinarji obtoževali, da si je izmislil Marijina prikazovanja nekaterim otrokom, čeprav ga meseca junija leta 1981, ko so se prikazovanja pričela, sploh ni bilo v Međugorju. Ob tej priliki mi je prišla v roke knjiga Dr. patra Slavka Barbarića, fizioterapevta, Poruka za sadašnji trenutak, ki jo je priobčil leta 2001, ki obsega po 12 Marijinih sporočil za vsako leto od 1994. do 2000. s kratkimi premišljevanji. Toda preden kaj več napišem o tej izvrstni knjigi, naj mi bo dovoljeno, da vsaj na kratko nekaj omenim o videnjih in razodetjih na splošno.

A - Nekaj o manipuliranju svetopisemskih razodetij

Sveto Pismo Nove zaveze se končuje s knjigo Razodetja. V zadnjem poglavju (22, 18-19) sam Jezus opominja uporabnike te knjige takole: »Vsakomur, ki posluša preroške be-

sede, ki so v tej knjigi, izjavljam, če bi jim kdo kaj dodal, ga bo Bog udaril s šibami, ki so opisane v tej knjigi. Če bi pa kaj odvzel od besed, ki so v tej preroški knjigi, bo Bog odvzel njegov delež pri drevesu življenja in pri svetem mestu, ki sta opisani v tej knjigi«. V kritičnih izdajah Razodetja, ki se naslanjajo ne precejšno število rokopisov, v opombah k besedilu kar mrgoli opuščenih ali dodanih besed; tega ne manjka tudi v izdajah, ki temeljijo na par izbranih rokopisih, kakor npr. v izdaji Eberharda in Erwina Nestle

(imam samo tisto priobčeno v Stuttgartu 1937). Seveda bo kdo ugovarjal, da Jezus grozi samo tistim, ki z zlobnim namenom kaj dodajajo ali odvzemajo, ne pa raztresenim prepisovalcem; toda tudi ti bi morali svoje prepise primerjati z izvirnikom in takoj popraviti svoje napake, saj vendar gre za Božjo besedo.

Sveti Matej v svojem Evangeliju (6, 9-13) navaja molitev, ki jo je sam Jezus razodel svojim učencem in nam, da bi nas naučil prav moliti. Tekom stoletij so to molitev Očenaša njegovi verniki v dobri veri tako iz-

maličili, da se do izvirne Jezusove misli skoraj ni mogoče dokopati. Vzemimo za primer današnjo 11. vrstico: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh«. Namesto "vsakdanji" imamo v grškem izvirniku "epiusion", v starem latinskem prevodu "supersubstantialem" in ne "quotidianum", "nadbistveni" in ne "vsakdanji". Vzemimo v roke naš Doklerjev grško-slovenski slovar, kjer lahko bremo, da samostalni "usia" pomeni ne samo bistvo, ampak tudi "življenje". Spomnimo se, da v drugi evharistični molitvi, ki je nastala leta 217 po Kristusu, vedno omenjamo ne vsakdanji kruh ampak "kruh življenja", pa nam bo jasno, da nam je Jezus hotel razodeti, naj prosimo Očeta za kruh super-življenja, ali, kakor lepo prevaja sv. Janez (10, 10), »več kot življenja«; po slovensko bi to lahko tudi prevedeli: »polnega življenja«. Če bi škofje in teologi, ki niso znali grščine, vrgli svoj bežni pogled v uradni latinski prevod, bi nas nikoli ne silili, da izraz supersubstantialis spakedravimo v quotidianus. Tako so pa zadnjih 16 stoletij raje mislili na svoj vsakdanji kruh in Jezusa poveličevali, ker nas je učil Očeta prositi, da nam vsak dan preskrbi hlebec svežega kruha – o čemer pa Jezus ni govoril.

Poleg Mateja to temeljno molitev kristjana navaja tudi sveti Luka (11, 2-4), ki pa Matejevo prvo prošnjo »posvečeno bodi tvoje ime« spreminja v prošnjo k Svetemu Duhu: »Naj pride na nas Tvoj Sveti Duh in nas očisti«, in takoj dodaja: »naj pride na nas tvoje kraljevanje«, in v Jezusovi razlagi Očenaša zatrjuje (11,11): »Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo nebeški Oče dal Svetega Duha tistim ki ga prosijo«. Lukovega Očenaša ni v nobenem našem katekizmu ali priročniku vsakdanjih molitev. Toda ti, ki se

borijo za prenovalo v Svetem Duhu, bi bili veseli, če bi ga jim dobro prevedli in ponudili kot temeljno molitev. Pa kaj, ko so srednjeveški pesniki zaradi ritma v cerkvenih pesmih, naslovljenih k Svetem Duhu, namesto njegovega pravega imena "Pomočnik" (Parakletos), ki se nanaša na njegovo vsesplošno milostno dejavnost, izbrali njegov zelo omejeni naziv »Consolator« = Tolažnik, kljub temu, da verni kristjani v svoji žalosti ne iščejo tolažbe pri Svetem Duhu, ampak večinoma pri Mariji Tolažnici žalostnih.

arhiv VCGN

B – Nekaj težav pri razumevanju razodetij preko vidcev

Če bi hoteli vsaj bežno opisati vse težave, ki jih imajo teologi pri opisovanju Marijinih prikazovanj in razodetij, ne bi zadostovala cela knjiga. Naj ostanem pri isti temi manipulacij teh razodetij.

Leta 1970. je za cerkvenega učenika bila proglašena dominikanska tretjerednica Katarina Sienska († 1380). Ker se ni nikoli naučila pisati, je bila prisiljena svoja pisma in Marijina razodetja narekovati nekemu patru. Kakor poroča papež Benedikt XIV. v svojem delu o proglaševanju svetni-

kov, 3. knjiga 53. pogl. št.17, naj bi sveta Katarina v eni od svojih zamaknjenj (oratio 16) videla Marijo, ki naj bi ji izražala svoje začudenje nad brati frančiškani, ki si jo upajo razglašati za brez madeža spočeto. V novejših izdajah Katarininih del tega videnja ni več, saj se zdi, da si ga je njen tajnik izmislil.

Naj preidem takoj k Fatimskim razodetjem. O njih imamo najprej točno kritično izdajo vseh besed, ki jih je od Marije dojela najbolj poznana vizionarka Lucija in ki jih je takoj zabeležil učeni profesor bogoslovja v Lizbonskem semenišču, Manuel Nunes Formigão, ter izdal v Lizboni leta 1927.; bila je tudi prevedena v francoščino z naslovom "Histoire critique des événements de Fatima". Potem pa še uspešno, ki jo je sestavil profesor na papeškem bibličnem inštitutu v Rimu, jezuit Alojzij de Fonseca "As maravilhas de Fátima", ki je doživela nič koliko izdaj in bila prevedena v razne evropske jezike. V sporočilu, ki ga je Marija predala Luciji dne 13. oktobra 1917, zadnji dan prikazovanj, je kanonik Formigão zabeležil te besede: »Danes bo končala vojska in vojaki se bodo v kratkem vrnili. « Ko je profesor Fonseca bral to razodeto sporočilo, se je znašel v silnih škripcih: kaj Marija ni vedela, da bo vojska trajala še več ko eno leto in da vojakov še dolgo ne bo domov? In če bo to širila med ljudmi Lucija, kaj si bodo verniki mislili o vseh drugih razodetjih Marije in Lucije? Da torej ohrani čast Marije in Lucije, je pater Fonseca v vseh svojih izdajah in prevodih to sporočilo popolnoma utajil, kakor je to dokazal Fonsecov sobrat jezuit Carlos Staehlin, v knjigi, v kateri kritično preiskuje vse izredne verske pojave "Apariciones", Madrid 1954, str. 369-372. Pater Staehlin na str. 372, še dodaja, da so drugi pisci skušali doka-

zovat, da naj bi Lucija sama pozneje popravila to svojo prvotno izjavo tako, kakor lahko beremo tudi v 6. izdaji knjige "Fatima. Marijina beseda sedanjemu svetu", ki jo je sestavil Dr. Srečko Zamjen, in je izšla v Ljubljani 1970., ki na str. 57 Mariji polaga v usta,

wikipedia

Fatima

»da se bo vojna kmalu končala in se bodo vojaki kmalu vrnili domov«. Za vojno, ki je potem z vsemi grozotami trajala še celo leto, se res ne more reči, da je po letu 1917. "kmalu" končala. Vsekakor pa je Lucija dne 18. oktobra odločno potrdila svoje prvotno sporočilo o takojšnjem koncu prve svetovne vojne že leta 1917. Učeni univerzitetni profesor p. Alojzij de Fonseca bi torej moral vsaj v opombi pod črto bralce opozoriti, da izpušča nekaj nedoumljivih Marijinih besed. Lahko bi tudi navedel, kar pravi častiti g. Messias Dias Coelho (ki ga citira Ludovik Ceglar, "Sporočila Fatimske Gospe", str. 95): »Nekateri zagovarjajo trditev, da je Prikazen govorila besede prav tako, kakor jih je Lucija povedala ali zapisala. Če bi bilo to res, bi ne šlo samo za

izreden, temveč tudi za skrivnosten in nadnaraven pojav, ki bi na neki način prekašal navdihnjenje samih svetih pisateljev (Biblije). Ne, Lucijine ustne in pismene izjave niso navdihnjene, niti niso dobesedno iste, kakor jih je izrekla naša Gospa«.

Ogromen napredek v poznavanju videnj in tolmačenju razodetij predstavlja Međugorje. Prvič v zgodovini so namreč razne mednarodne zdravniške komisije podale svoje zaključke ne samo o zdravstvenem stanju vidcev, ampak tudi o celotnem poteku zamaknjenj. Iz njihovih raziskav, ki so bile priobčene v raznih jezikih (hrvaški prevod z naslovom "Liječničke i znanstvene študije o ukazanjima u Međugorju", Duvno 1986), vsakdo lahko razvidi, da so vidci zdrave pameti, da njihova videnja niso kolektivne halucinacije ali učinki kake druge vrste mentalnih bolezni, da niso sad sugestij pohlepnih redovnikov, ampak resnični pojavi, ki naj bi jih bolje razjasnili strokovnjaki drugih ved, posebno še teologi. Pri zdravniških preiskavah je k sreči bil prisoten mednarodno priznani profesor teologije na katoliškem inštitutu v Parizu, g. René Laurentin, ki je svoj čas proučeval vse dogodke v Lourdu (glej "Lourdes. Histoire authentique des apparitions", Paris 1961, 3 knjige) in leta 1984 objavil še svoje delo o Međugorju ("La Vierge apparait-Elle à Medjugorje? Un message donné au monde dans un pays marxiste"), ki je med drugim proučeval način, kako se lahko osebe iz večnosti, kjer ni prostornosti in časovnosti, sporazumevajo z osebami, vezanimi na čas in prostor (glej cit. študije str. 63-67). V zgoraj navedenem prevodu zdravniških izvidov, str. 168, prof. Laurentin lepo dodaja: »Napisal sem preko 80 knjig, vse v službi vere, pa doslej nisem prejel niti enega

pisma, v katerem bi mi kdo zatrdil, da ga je prebiranje katehere od mojih knjig spreobrnilo (morda se je tudi to kdaj uresničilo). Za knjige o Međugorju pa vsak dan prejemam pisma tako od kristjanov kakor od nekristjanov, v katerih mi pisci sporočajo, da jim je moja knjiga spremenila življenje: spreobrnilo so se, povrnili k molitvi, k prejetanju zakramentov, k spovedi, in večkrat k postu, k živi prej zaspani veri, k plemenitosti«.

Tudi glede sporočil vidcev o vsebini videnj so moderna tehnična sredstva mnogo pripomogla k njihovi točnosti. Frančiškan p. Janko Bubalo, ki je objavil "Tisoč srečanj" Vide (Vicke) Ivanković "z Gospo v Međugorju", v Jelsi 1985. je napisal, da se je posluževal magnetofona in snemal Vickine odgovore na kasete, nakar jih je še enkrat preveril v osebnem razgovoru. Nekega dne je Vicko vprašal (str.190): »Ali vas je kdaj kdo s svojimi vprašanji hotel preizkušati ali vam kaj neresničnega podtakniti?« Na to je Vicka odgovorila: »Dragi pater, ne samo enkrat! Nekoč nam je Gospa navedla imena nekaterih ljudi in nam naročila, naj se ne oziramo na njihova vprašanja in naj jim ničesar ne odgovarjamo. Med temi je bilo tudi nekaj duhovnikov. Če ne bi bilo te prepovedi, kdaj bi tega bilo konec? Mi smo otroci, in to neuki in neizkušeni«. Med ta neresnična in podtaknjena razodetja spada po mojem tudi naročilo, da morajo pravi Marijini častilci prejemati sv. obhajilo na kolenih in ne stoje.

C – Sporočilo p. Slavka Barbarića

P. Slavko Barbarić se je rodil 11. marca 1946 v Dragični. Po vstopu v frančiškanski red je študiral teologijo v Sarajevu in Schwazu. V duhovnika je

bil posvečen 19. decembra 1971. Magisterij je naredil v Grazu, leta 1982. je v Freiburgu doktoriral iz religijske pedagogike in se usposobil za psihoterapevta. Od takrat dalje se je ves posvetil milijonom romarjev v Međugorju. Napisal je precej knjig uspešnic o predmetih povezanih z videnji in sporočili Božje Matere; nekatere od njih so prevedene v 20 jezikov in v milijonski nakladi. Bil je tudi soustanovitelj Radia Maria v Italiji, ki se je potem razširilo po Evropi in Severni Ameriki. Ko je 24. novembra 2000 vodil romarje po križevem potu na Križevac, se je pri 14. postaji, pred 15. postajo Vstajenja, mrtev zgrudil na tla.

Njegova knjiga o sporočilih Matere Božje se omejuje na videnja Marije Pavlović Lunetti. Po prvih treh letih prikazovanj se je Marija prikazovala vsak dan samo vidcema Vicki in Ivanu, Mirjani 1 krat mesečno, Ivanki in Jakovu 1 krat letno; Mariji Pavlović od 1. marca 1984 dalje do 8. januarja 1987 1 krat tedensko, potem pa 1 krat mesečno (Od leta 1984 do leta 2007 so vsa dostopna v slovenščini na Internetu "Sporočila Device Marije"). Barbarić prinaša sporočila vidkinje od 1993. do 11. 9. 2000., ki se omejujejo na spreobrnjenje in pokoro, molitev in spravo z Bogom in ljudmi. Več kot sporočila vidkinje, so pa vredna Barbarićeva premišljevanja. Te metode se poslužuje sedaj tudi italijanska "Eco di Maria", ki nadaljuje s prinašanjem sporočil iste vidkinje vsakič za dva meseca in s premišljevanji Nuccia Quattrocchi.

Dan po smrti p. Slavka, 25. novembra 2000., je Marija Pavlović prejela od Božje Matere sporočilo, v katerem je med drugim bilo rečeno: »Dragi otroci... Radujem se z vami in bi vam rada povedala, da se je vaš brat Slavko rodil v nebesa in da prosi za vas«. Poskušaj-

mo vsaj na kratko uganiti, kaj bi danes duhovniki rekli o tem razodetju. Skoraj vsi bi se spomnili, da je Jezus rekel dobremu razbojniku na križu: »Še danes boš z menoj v raju« (Lk 23, 43). Jezus torej imenuje raj fazo našega življenja takoj po telesni smrti, ker smo iz nje lahko izgnani, kakor Adam in

arhiv VCGN

Eva. Mnogi slabovidni teologi pa to vmesno fazo imenujemo "predpekel", predsoba pekla. Međugorska Gospa govori o rojstvu, ker po smrti moramo ljudje preiti skozi temni tunel v svetlobo vmesne faze, kjer se v Kristusovi luči kakor v nekem flashbacku prikaže vse naše življenje. Ko zagledamo tam dejanja, katerih nas je sram, jih silno obžalujemo in tako se bodisi za vedno izbrišejo iz našega spomina, ali pa nam popolnoma omračijo umske sposobnosti pred izgonom iz raja. Po nauku našega rojaka sv. Hieronima (In Joelem, 2) gre za edino sodbo brž po smrti: »Besede "dan Gospodov" ne označujejo dan poslednje sodbe, ampak dan takoj po smrti posameznika«. Po svetem Pavlu takoj po sodbi vstanemo, to se pravi smo odeti z nebeškim telesom (1 Kor 15, 44; 2 Kor 5, 1-10)) in Jezus nas, po 3 do 6 urah našega merjenja, napoti v nebo k nebeškemu Očetu. Marija Pavlović torej točno sporoča

besede Božje Matere, ko pravi, da se je »Brat Slavko rodil v nebesa« že dan po svoji smrti. Drugi duhovniki pa tega ne sprejemajo kar tako. Po njihovem mnenju bi moral p. Slavko po smrti ostati v raju, ali bolje "pred peklom" v trpljenju vic, vsaj 30 dni, da bi iz raja lahko prešel v nebesa., to se pravi, dokler ne bi eden od njegovih sobratov opravil 30 gregorijanskih maš po zvišani tarifi, kakor so za časa papeža Gregorja to izvajali neki njegovi sobratje v nekem benediktinskem samostanu.

Še večje pomisleke pa imajo duhovniki in teologi starejšega kova. Po njihovi razlagi posmrtnega življenja ostanejo po smrti samo duše, brez naravnega dopolnila telesa, v raju vse do dneva poslednje sodbe, ko naj bi bilo »vstajenje mesa« v nebesih pod nebesi presv. Trojice. Do tedaj pa naj bi duše bivale »pod oltarjem« (Raz 6, 9), tako da jim ne bi bilo možno "prositi za nas". Sporočilo Device Marije vidkinji Mariji o sedanjem stanju p. Slavka bi torej ne imelo nobene solidne teološke podlage.

Osebnost sem za prvo razlago, ki sem jo v svojih spisih vedno branil, še preden sem kar koli slišal o Međugorju. Ne smemo pa se čuditi nekaterim teologom in duhovnikom, da tem razodetjem tako nasprotujejo.

Iz tega, kar sem omenil o vide njih svete Katarine Sienske o Mariji, boste lahko tudi razumeli, zakaj uradna Cerkev ne bi mogla sprejeti Marijinega razodetja o tem, da je p. Slavko že v nebesih in da prosi za nas, z drugimi besedami, da je že blažen. Če bo kdaj prišlo do postopka za proglašitev p. Slavka za blaženega, se v procesu Marijino sporočilo o njem nikjer ne bo smelo omejevati.

P. Bruno Korošak

Bolan (alkoholik) sem bil in ...

Bolezen, ki nima imena

“Bolnik sem, vendar želim reči vsem tistim, ki bi me morali razumeti:

Ni pošteno od vas, da me prezirate in me ne skušate razumeti, marveč me hočete izbrisati s seznama živih. Alkoholizem je bolezen, ne napaka. Je trpljenje, ne ugodje. Sužnost, ne šala.” (Dugal, 1985).

Od nas je odšel p. Franci. Brez slovesa. S seboj je odnesel stisko, za katero ni našel besed, da bi jo izkričal in ne ušes, ki bi ga poskušale razumeti. Počasi in navidez nevidno, a pred našimi očmi, je spolzel v svoj svet, ki je postal vse bolj temen in v katerem je bil boleče sam. Alkohol mu je postal blažilo in strup, tolažnik in sovražnik. Zbolel je. Postal je bolnik, postal je alkoholik in bil tako bolan nemalo let. In nazadnje je umrl zaradi alkoholizma!

Alkoholizem je **bolezen!**

Zakaj se torej ni smela izgovoriti ta beseda ob njegovem slovesu? Zakaj ta bolezen ni bila imenovana s polnim imenom?

Dokler bomo to bolezen skrivali, jo imeli za sramotno in o njej moralizirali, do takrat jo bomo na ta način še naprej uspešno podpirali, saj so prav občutek sramu, krivde, skrivanje, opravičevanje, zanikanje in nemoč, temeljne značilnosti dinamike bolezni odvisnosti-alkoholizma.

Alkoholizem je **bolezen**, kot vsaka druga. Ne izbira svojih žrtev in zbolijo lahko vsakdo, od škofa, do zdravnika, od politika do preprostega delavca, Zbolijo

tako moški kot ženske. Tudi med Bogu posvečenimi ni tako redka. Mnogi smo prinesli pred-dispozicije odvisnosti že s seboj, iz svojih družin.

Dejstvo je, da smo v Sloveniji pri vrhu glede popitega čistega alkohola v Evropi. Vemo, da je med nami po nekaterih podatkih od 170.000 do celo 200.000 alkoholikov! Če upoštevamo, da sindrom odvisnosti od alkohola ni bolezen samo tistega ki pije, saj ob njem obolevajo tudi člani njegove ožje družine in če računamo, da povprečna slovenska družina šteje štiri člane, pomeni, da pri nas trpi zaradi te bolezni od 500.000 do 800.000 ljudi. Ta številka pomeni, da je celotno narodovo telo prepojeno z logiko alkoholizma, ki prepoji vse pore našega bivanja. Lahko bi rekli, da je vsak četrti Slovenec neposredno zaznamovan z izkušnjo alkoholizma.

Alkoholizem je tudi **družinska bolezen**, saj so vsi člani družine zaznamovani z odvisnostjo oz. soodvisnostjo. V vsakega posebej se na svoj način vpišejo čutenja, ki poganjajo alkoholizem: sram, krivda, nevrednost, osamljenost, nemoč, jeza, agresija... Vsa družina in vsak posamezni član se na svoj način odzove na alkoholno odvisnost: Največkrat gre za zanikanje problema, prevzemanje odgovornosti, minimaliziranje, opravičevanje, prevračanje krivde na druge, prezir, jezo in razne manipulacije.

Ob vsaki bolezni pa je postavljena na preizkušnjo naša ljubezen.

Ljubezen pa ne pomeni lažne solidarnosti, toleriranje, opravičevanje, ne pomeni zanikanje problema, ne pomeni prelaganje odgovornosti na drugega, na pomeni zgolj pravniškega postopanja, ampak izredno konkretno soočenje z bolnikom v njegovi resničnosti in mu izkazati dobro. Ljubezen vedno dela to, kar gradi, kar prinaša blagoslov.

Za vsako bolezen je potrebno ustrezno zdravljenje, ki vedno izhaja iz narave bolezni same, če hočemo, da je zdravljenje uspešno.

Dejstvo je, da se noben alkoholik ne odloči za zdravljenje sam, ampak mu je potrebno pri tem pomagati. Za to pa je potrebna **načrtno, usklajeno in pravočasno ukrepanje in delovanje.**

Zato je tudi alkoholizem znotraj naših vrst preizkusni kamen naše ljubezni do brata, ki terja od celotne samostanske družine do provincialnega vodstva usklajeno delovanje in odločno ukrepanje.

Prva naloga pa je sploh poznanje in pravočasno prepoznavanje dinamike alkoholne odvisnosti in soodvisnosti. Samo če bomo alkoholizem pravočasno prepoznali kot bolezen in jo poimenovali s polnim imenom, bomo bolnemu bratu resnično lahko pomagali na poti k zdravljenju.

Mir in zdravje na duši in telesu!

p. Marjan Čuk

Krščansvo in Islam,

Študijski dan »Frančišek in islam«, v samostanu
Marijinega Oznanjenja, Ljubljana 22. 10. 2008

Na Mednarodnem srečanju pisateljev PEN-a na Bledu, marca 2008, je prof. Igor Škamperle zastavil izzivalno vprašanje: kako je mogoče, da islamska kultura, ki je bila v srednjeveški Evropi veliko bolj razvita kakor pa krščanska, ni zmogla poroditi renesanse, medtem ko je krščanska kultura v tem uspela?

Potem je iskal odgovor v zasnovi srednjeveške Univerze, ki je kot propedeutiko teologiji razvijala Sedem svobodnih umetnosti (Artes liberales) in ki jim je dala avtonomijo. Te radikalne avtonomije Razumu Islam nikoli ni dopuščal. Vemo pa, da je avtonomija Razuma pogoj za vsako laičnost in tudi sekularnost kot poimenujemo avtonomijo umetnosti, znanosti in politike.

Če pogledamo poglobljeno, vidimo, da je velikan srednjeveške filozofije, Sv. Tomaž Akvinski res učil, da je Razum sam, brez izrecne božje pomoči ali njegove milosti, sposoben priti do spoznanja absolutne resnice. Seveda se sedaj poraja vprašanje, kaj imata Krščanstvo na eni strani in Islam na drugi strani tako različnega, da je lahko prišlo do tolikšnih razlik, ki jih občutimo še danes.

Dialog se je začel s prevajanjem

Bodimo pozorni in povejmo znano dejstvo, da so nam Arabci v 10. stoletju ponovno pripeljali Aristotela v Evropo. Pred njihovim prihodom, je bila najbolj čislana

Platonova misel, ki se je skupaj z velikim Avguštinom udomačila v evropskih samostanskih in katedralnih šolah. Toda priznajmo, da Arabci niso sami prevedli Platona in Aristotela. Za ta podvig je potreben 200 letni razvoj jezika. Arabci so imeli srečo, da so Aramejski kristjani bili tudi arabofoni in ti so jim prevedli vrh grške filozofije v 50 letih. Potem, ko Arabci prišli v Evropo, so nam s svojimi misleci, najbolj znameniti je Averoes, znova podarili spise velikega Atenca Aristotela.

Vendar pa je prišlo do nekega zanimivega pojava v visokem srednjem veku. Arabska Andaluzija je seveda poznala in imela velike arhitekto, izjemne matematike in filozofe. Toda vsi ti enkratni misleci in znanstveniki kratko malo niso bili tudi islamski teologi. Tako je nastal znotraj Islama veliki razkorak med teološko mislijo in med profano znanostjo. In ker je teološka misel prevladala, se je znanstveno filozofska znotraj islama izgubila. Pustimo

sedaj ob strani zgodovinske okoliščine, ki so to omogočale in se raje vprašajmo: zakaj je islam to dopustil, krščanstvo pa je kljub hudim razmeram, milienarističnim gibanjem in velikim pretresom vztrajalo na avtonomiji Razuma, ki ne more biti oporeka teologiji, ampak je lahko njegova predhodnica.

Velike razlike v pojmovanju razodetja

Vse se začne pri samem razodetju. V judovstvu in krščanstvu imamo temeljno besedilo: Deset Božjih zapovedi. Toda prve verzije, ki naj jo bi v kamen vklesal Bog sam, enostavno nimamo več. Mojzes je namreč obe Tabli iz besa nad zlatim teletom razbil. Toda potem se je vrnil na goro Sinaj in jih sam po navdihu znova napisal. Od takrat naprej govorimo o dveh avtorjih Svetega pisma: Bog in Mojzes, prerok in Bog Jahve, evangelisti in Sveti Duh.

Kot vemo, pa pravi islamsko izročilo drugače: Nadangel Gabriel je sam dobesedno narekoval Mohamedu Koran. Zaradi tega se Koran ne bi smel niti prevajati, ampak razumeti le dobesedno, saj je izlitje samega Boga Alaha po svojem angelu. Zato je dovoljena le jezikovna razlaga svetih stavkov Korana. Razlagati se sme le tisto, kar jim je dodano, se pravi Mohamedovi izreki.

Islamologi na Zahodu (J.J. Rouchi) pravijo, da je tukaj teološki vir ne samo teokracije, ampak tudi vir odsotnosti kritične misli ali vzrok prepovedi zgodovinskih, alegoričnih in drugih razlag Korana.

Vidimo, da je vedno zagata, kadar hočemo Koran podvreči tekstni, zgodovinski ali kulturno socialni kritiki. Takšen pristop, racionalni in racionalno -znanstveni velja pri večini pravovernih muslimanov za žalitev. Doslej še nobena islamska uradna šola ni izrekla za historično kritično metodo preučevanja Korana. To storijo skozi zgodovino kdaj posamezniki, razumniki in raziskovalci, toda njihovi spisi nikoli niso postali uradna doktrina kakšne ugledne šole.

Moč Islama

Zaradi tega lahko ugotavljamo, da je Islam veliko bolj odporen do sekularizacije. Sekularnost, ki pomeni prepuščanje vsakodnevnega življenja zgolj lastnemu razmisleku, državo, ki ne podpira vernosti, družino, ki ne vzgaja versko, ta sekularnost pomeni za klasični Islam razvrat. Zelo zanimivo je, da se je v 20. stoletju uveljavila neka avtonomija tehničnega mišljenja, vendar sposobnost uporabljati najvišje dosežke tehnike ni odprla vrata sekularizaciji v islamskem svetu.

Če se nam zdi, da islamski svet veliko bolje kljubuje »razboženju« družbe in »odčaranosti«

sveta, pa nosi nesekularizirani islam neko drugo težavo, se pravi da v sebi nima moči, da bi se izognil fundamentalizmu. Fundamentalizem pomeni, da je vse »temeljno«, pomembno in neizpodbitno. Tako lahko še navad-

Obratno pa ima krščanstvo s sekularizmom tolikšne težave, da bi lahko pomenilo tudi njegovo samoukinitve. Marcel Gauchet zato pravi, da krščanstvo, ki sprejema sekularizem, pomeni religijo, preko katere izstopamo

no predpis, ki je zgodovinsko pogojen (npr. nošnja naglavne rute) postane tudi revolucija družbi, ali pa vsaj v državnih šolah. V imenu česa se ustaviti takšnemu fundamentalističnemu občutju, če neka razumska kritičnost do svetih tekstov ni dovoljena?

iz religije. Ali kot pravijo francoski sociologi (Daniele Herve): najprej je prišlo do sekularizacije znanstvenega dela, potem do sekularizacije javnega in političnega življenja, sedaj prihaja do sekularizacije kulture in na vidiku je že sekularizacija duhovnosti.

Kakšen je sedaj položaj dialoga in kje iskati danes možnost za njegov obstoj?

Ugotoviti moramo, da so temeljne vrednote, ki jih je zahodna demokracija družba uveljavljala, kot npr. spoštovanje posameznika in družbena solidarnost, v svojih osnovah krščanske vrednote. Občutek dobivamo, da je preko človekovih pravic zahodna družba sprejela od krščanstva njegove vrednote in jih sedaj živi na svoj avtonomen, sekularen način in daje občutek, da krščanstva enostavno ne potrebuje več. Tudi glede duhovnosti si raje sposoja vzhodnjaške elemente, ki si jih priroji za rabo in krščanstvu dopušča le, da sobiva z vsemu ostalimi duhovnostmi, če pač želi.

Toda tudi današnje življenje le ni tako enostavno. Najprej gre za vprašanje: ali so te vrednote, ki jih je krščanstvo podarilo evropski kulturi, sposobne preživeti, ne da bi jih krščanstvo ponovno napajalo? Vidimo, da je s padcem ideologij, ki so tudi izšle iz krščanstva, (npr. marksizem, ki ga Maritain imenuje zadnja krščanska herezija) enostavno padel tudi socialni čut. Zastavlja se vprašanje, kje najti transcendenco, absolutno presežno, ki edina omogoča absolutno etično držo. Če ni absolutnih etičnih kriterijev (prepoved ne ubijaj), potem se lahko dogovorimo za karkoli, od vojn do pomoči starih v tej ali oni obliki.

Nietzsche je oznanjal »veselo znanost«, kjer bo duhovnost, se pravi religioznost, ločena od morale. Seveda sedaj priznamo to duhovnost, toda ali ta nova religiozna gibanja niso nova past za nove ideologije, saj so lahko znova skušnjava manipulacije, denarnega izkoriščanja in izgube osebne svobode. Res so cerkvene skupnosti med mladimi nepriljubljene, toda kadar imamo oblast definirano, je ta omejena. Tudi cerkvena hierarhija je zelo jasno omejena. V duhovnih gibanjih pa so

duhovni voditelji ali celo guruji, ki imajo absolutno oblast. Ta gibanja nimajo institucije, ki bi jih omejevala ne v dobrem pa tudi ne v slabem. Tako se lahko težnja po največji duhovni svobodi znova sprevrže v največje suženjstvo. Govorimo pač o sektah in gibanjih, ki jih poznamo.

Pravzaprav se v Evropi po vzoru Amerike znova dogaja nekaj pretresljivega. Kakor da ne bi imeli razsvetljenstva: tudi krščanske Cerkve poznajo na eni strani gibanja, ki so preko tradicionalizma in integritizma nagnjena k fundamentalizmu ter na drugi strani različna karizmatična gibanja, ki spominjajo na sekte.

Kakšen bo torej odgovor krščanske družbe v odnosu do teh gibanj in v odnosu do Islama? Menim, da se je tem pretresom možno izogniti, če se krščanska Evropa zave svojega izročila, se pravi svojih korenin. Te korenine segajo seveda v Antiko, ki jo je oživila renesansa. Dalje je tukaj biblična judovsko krščanska etika, brez katere ni absolutnega spoštovanja posameznika. Edino pred Najvišjim se lahko človek zave svoje absolutnosti. Potem je seveda tukaj razsvetljenstvo, ki pravi, da se absolutnega lahko zavemo

z umom (Vernunft), ki pa predpostavlja večnostne vrednote. Slednjič so tukaj tudi humanizmi, med katere moramo poleg judovskega in krščanskega šteti tudi andaluzijsko islamskega, ki so vsi kot celota obogatili Evropo. Spomnimo se, da je srednjeveška Univerza poznala dialog med intelektualci vseh treh vej monoteizma. K temu dialogu, ki ima za podlago etično spoštovanje osebe in spoštovanje razumskih utemeljitev, smo poklicani, da se vrnemo.

Toda tradicija ostane ista in živa, če se spreminja. In sedaj je na Vas, dragi mladi prijatelji, da poveste, kako živeti te stare, klasične vrednote spoštovanja osebe in socialne vzajemnosti, da bo ustrezalo današnjemu trenutku. Neka zdrava sekularizacija je seveda nujna, Toda sporočilo Islama je tukaj, ki nam pravi, da sekularizacija sama ne more rešiti vseh problemov. Je potem mogoče združiti sekularizacijo in osebno vero? Srednji vek je to zmožil na Univerzi, posamezniki to zmorejo danes v skrivnosti svojega srca. Je o tej sintezi vernega krščanstva in sekularizacije mogoče spregovoriti tudi v družbi, javno? Srednja Evropa s svojo bogato tradicijo nima manjvrednostnega kompleksa pred sekularnostjo. Njena tradicija je še dovolj živa in sodobna, da se lahko pomlaja. Frančišek in njegovi sinovi so skozi zgodovino pokazali, da je ta dialog mogoč. Razvili so kulturo dialoga in spoštovanja drug drugega. Evropa si želi odgovor Frančiškovih bratov tudi danes.

P. Edvard Kovač

Kršćanstvo in islam

misli ob srečanju

Ob predavanjih oz. posvetu na temo odnosa med kristjani in muslimani, še posebej s frančiškanskega stališča, ki je bil pred nekaj tedni v Frančiškovi dvorani našega samostana v centru Ljubljane, se mi poraja nekaj misli. Kakor se mi zdijo takšna srečanja koristna in informativna, me je zmotil pristop k problemu. Kajti odnos med krščanstvom in islamom vsekakor je vsestransko problematičen ali bolje obremenjen. Nočem biti izčrpen na to temo, omejil se bom na misli, ki so nastale ob omenjenem srečanju.

Zakaj je stvar tako aktualna, da je prišlo celo do takšnega srečanja? Odgovor je seveda jasen. Muslimani so v svetu vedno bolj slišni in vplivni iz različnih razlogov in na različne načine, ki niso vedno simpatični, in tako je tudi v Evropi, zaenkrat nekoliko manj v Sloveniji. Normalno je, da si zastavljamo vprašanje odnosa z njimi, še posebej če želimo, da bi bil čim manj konflikten in čim bolj evangeljski. Pri tem pa si ne smemo zatiskati oči pred težavami zaradi različnosti ter lastnih in njihovih napak. Mislím, da slednjega sploh ni bilo. In da smo ostali zelo blizu pocukranosti, namesto da bi bili bližje realnosti. Pa bodimo malo bolj konkretni.

Pred leti, še preden sem se odločil za duhovništvo, sem imel službeno precej kontaktov z muslimani v okviru dela na Zavodu za mednarodno znanstveno, tehnično in kulturno sodelovanje, kasneje sem pa 3 leta tudi preživel

med njimi v severni Afriki. Kar mi je med drugim vzbudilo pozornost v pogovorih z njimi, so bile pogoste »prerokbe« sogovornikov v stilu: »Evropa bo kmalu muslimanska, brez vojne. Mi vas bomo preplavili, ker nimate otrok in ste tudi drugače pokvarjeni, tako da boste propadli in na vaše mesto bomo prišli mi«. To se je tako pogosto ponovilo pri mojih med seboj čisto nepovezanih sogovornikih, da sem stvar neko-

liko raziskal in ugotovil: to je v resnici njihov program, načrt, ki ga njihovi imami in muezini sistematično širijo v svojih »pridigah« ob petkih (njihova nedelja). Ta dizajn je torej že obstajal pred najmanj 25 leti, ko sem jaz prišel do te ugotovitve. Kako pa je danes? Ne vem, kaj jim danes govorijo po mošejah, vidim pa, da se omenjeni načrt v svetu in še posebej v Evropi (tudi po krivdi Evrope same seveda) uresničuje. Pa

ne najbolj mirno. Velik del muslimanov sploh ni ekonomskih emigrantov, ampak so poslani, in to z zelo različnimi nalogami od terorizma do infiltracije v vse pore javnega življenja in vplivanja na javno mnenje v Evropi. Lahko smo tudi videli posnetke agresivnih organiziranih množičnih demonstracij, ki so krožili po internetu, med katerimi so pozivali k nasilju in uničenju Evrope (n.pr. čisto podivjano skandiranje: »Bomb =bombardirajte), bomb, bomb Britain, Germany, France, Italy...« in druge evropske države), oblasti pa, kolikor vem, sploh niso reagirale. Kaj bi bilo, če bi takšne demonstracije organizirala katerakoli politična stranka proti katerikoli tujcem (sicer Bog ne daj) ali še posebej muslimanom! Pri vsem jim obilno pomagajo evropski levičarji (predvsem ekstremni), ki bi se proti krščanstvu povezali s komerkoli. Njihovo povezovanje z islamskimi fundamentalisti je namreč ravno v tej funkciji. Bral sem precej takšnih poročil (tudi na Zenitu), ki jih tu ne bom navajal, jih pa imam zbrane. Vse to dogajanje je potrebno upoštevati za lastno orientacijo v odnosu do muslimanov.

Če bi bil na tem našem srečanju prisoten nek nevtralen (in nepoučen) opazovalec, bi si moral misliti, da je glavni krivec za težave na tej relaciji krščanstvo zaradi svoje nasilnosti. Zgodovinski vidik je že bil tako predstavljen – križarske vojne, pa pobje Sasov po ukaz Karla Velikega n.pr. Ne vem, kako lahko zgodovinar tako enostransko pripravi okvir?! Ravno islam se je praviloma širil z nasiljem in v prvih stoletjih skoraj izključno na račun krščanskih dežel. Z vojnimi pohodi so v dobrih 300 letih zavzeli ves arabski polotok, vključno s Sveto deželo, pa Malo Azijo, vso severno Afriko in Španijo, ne da bi se jim kristjani organizirano (in »nasilno«) postavili po robu. Šele potem in torej zelo pozno so se kristjani organizirali (tudi zaradi provokacij v Sveti deželi)

v prvo križarsko vojno za nekakšno »reconquisto« vprašljive pravičnosti. Hočem reči, da je popolnoma jasno, kdo je tu vodil z nasilnimi potezami in to zelo dolgo. To ni bila krščanska stran. Krščanska zgodovina seveda pozna tudi krivično nasilje, tudi v odnosu do muslimanov, tega ne bomo zanikali, toda daleč od

tega da bi to bilo pravilo. Vojaške zmage, ključne proti Turkom, so bile resnično samoobrambne in jih ne moremo prištevati h krivičnemu nasilju. Toda hočem povedati še nekaj drugega: nasilje, ki so ga zagrešili kristjani (in »kristjani«) proti drugim je plod splošne človeške nagnjenosti k nasilju, nepremagane slabosti zaradi političnih interesov itd. in nedojemanja Kristusovega nauka, medtem ko je pri islamu veliko bližje pravilu. Ni res, da je pri njih isto, da pač tako kot nekateri (mnogi) kristjani ne uresničijo Kristusa, tudi oni v praksi niso sposobni živeti idealnega islama. Njihovo nasilje se da čisto lepo utemeljiti iz Korana. Pa ne tako, kakor je mogoče iz Biblije utemeljiti prav vse, tako da stavke iztrgaš iz konteksta. Koran je namreč, verjetno namerno, napisan tako, da je mogoče iz njega utemeljiti skoraj vse, tako

miroljubnost kot nasilje, ne da bi knjigi delal silo. Zato tudi takšne razlike med njimi v interpretaciji in odnosu do nas. Teroristi in miroljubneži se lahko imajo za najboljše muslimane. Iz NZ pa še s trganjem iz konteksta težko napraviš nasilno ideologijo, res ne vem, kako bi iz Kristusa lahko naredil nasilnika.

Kako pa je danes? Letos sem bil v Sveti deželi in med drugim je naš jordanski vodnik povedal, kakšno vsesplošno fešto so napravili ljudje 11.9.2001. Rajanje, proslavljanje z raketami, pojedine po vsem Bližnjem vzhodu, in to, pomislimo, ob poboju nepripravljenih, neoboroženih in slučajnih žrtev – kljub padcu splošne kulturne ravni in dekadence kaj takega v Evropi zaenkrat ni mogoče. In zmagoslavje pokažejo ob vsakem »uspelem« terorističnem napadu, arogantno tudi v Evropi živeči muslimani (upam, da tako ne čutijo vsi, oz. sem prepričan). Tudi intelektualci.

V oktobru je izšlo poročilo o protikrščanskem nasilju v svetu 20-07/8. Analizo je pripravila dobrodelna ustanova Pomoč Cerkvi v potrebah (Aid to the Church in Need, glej Zenit ZE8102307 z dne 23.10.2008) in ima naslov: »Pre-

ganjani in pozabljeni? Poročilo o kristjanih preganjanjih zaradi vere 2007/8«. V njej ugotavljajo, da se preganjanje kristjanov zadnjih letih zopet stopnjuje, pri čemer poleg Kitajske prednjačijo ravno muslimanske dežele. Poročilo vključuje tudi natančno statistiko in analizo po državah, kar je naravnost grozljivo. Direktor te ustanove Neville Kyrke-Smith poudarja resnost in razširjenost preganjanja kristjanov: »Raziskava je jasno pokazala, da so kristjani danes najbolj preganjana skupina ljudi v svetu. Na splošno ljudje zelo dobro vedo, da je povsod v svetu veliko kršitev človekovih pravic, ne vedo pa, da so za te pravice prikrajšani milijoni kristjanov. Položaj se še slabša, ker mediji po večini to dejstvo ignorirajo. Kristjani trpijo zaradi nekakšne »religiozne korektnosti«, kar namreč pomeni, da poročanje o preganjanju kristjanov danes nekako ni sprejemljivo za svetne (se pravi nekrščanske) medije, pogosto pa novinarji tem dejstvu niti ne verjamejo«.

Mosulski (Irak) nadškof Georges Casmoussa pravi: »Preganjanje kristjanov danes na tem našem svetu se grmadi do katastrofe. In to katastrofo mediji ignorirajo, kakor da je bila vzpostavljena blokada poročanja na to temo.« Tudi sam pogosto v raznih poročilih krščanske (tudi protestantske) provenience naletim na preganjanje, ki drugje skoraj ni niti omenjeno, še manj komentirano. Poročilo ugotavlja, da so se komunistične in ateistične države, tradicionalno sovražne krščanstvu, v zadnjih letih nekako omehčale in nekoliko popustile, medtem ko je v muslimanskih državah ravno obratno. 11. september je dal mnogim muslimanom velik protikrščanski zagon: »V zadnjih 2. letih se je protikrščanski radikalizem dramatično poslabšal ob rastoči plimi fundamentalizma. Zdaj je v ključnih regijah kristjanom rečeno: zapustite svojo vero ali pa se boste soočili s posledicami. In mnogi, ki tega

ne storijo, so pregani s svojih domov, postanejo žrtve neusmiljene nasilja, vedno več pa je tudi umorov. Stoletje stara atmosfera miroljubnega sobivanja in celo prijateljskih odnosov se je zelo hitro razblinila... Odvzete so jim bile osnovne človekove pravice, na sodiščih nimajo nikakršne ali skoraj nikakršne zaščite. Plaćevati morajo dodatne davke, v

službah so diskriminirani, siliijo jih v islam sicer... Izredno hud problem je grožnja obtožbe prozelitizma. Seveda si noben kristjan ne upa spreobračati muslimana ne tako, ne drugače, toda v določenih državah je dovolj že obstoj cerkve ali križa, nič hudega sluteča pripomba. Kazen je zapor, bičanje ali smrt. Če se pa kakšen musliman sam odloči za spreobrnjenje v krščanstvo (sicer vedno pogostejše, čeprav večinoma zelo skrito), je obsojen na smrt in se mora obvezno skrivati ali iti v tujino... Zaradi vsega skupaj ni čudno, da je beg kristjanov iz muslimanskih dežel postal množični eksodus...« (isto tam).

Zakaj navajam ta dejstva? Potem, ko že leta prebiram takšna poročila, zelo težko poslušam trditve o krščanski nasilnosti in nestrpnosti. Vem, da je tu problem, ker se politika zahodnih držav, še posebej ZDA, pri muslimanih enači s krščanstvom. Mi vemo, da krščanstvo skoraj nima več vpliva na politične programe in odločitve (Bush je šel v Irak kljub zelo odločnemu in vztrajnemu nasprotovanju in prepričevanju

prejšnjega papeža), pri islamu je ravno narobe. Ampak tu mislim, da je potrebno te stvari (dejstva na relaciji kristjani-muslimani) vedeti ne najprej zaradi drugih, temveč zaradi nas samih. Ne moremo namreč v dialog z nekom, če smo si prej pokvečili samopodobo: če te nekdo neprestano udarja po glavi, se mu menda ne boš kar naprej opravičeval in še dodatno krivil svojega hrbta s samoobtožbami, ki sploh ne ustrezajo resnici. Saj to Vatikan dobro razume, le Slovenci imamo včasih nepotrebne komplekse. Nimamo pravice krotoviti podobe skrivnostnega Kristusovega telesa v teh zlovesče težkih časih. Da se ne bi več ponovilo kaj takega, ko je naš predavatelj s Teološke fakultete v Ljubljani v Družini (sicer v kratki izjavi) obsodil papežev govor v Regensburgu. Kakor vse, kar pride od Benedikta XVI., je bil tudi ta govor dognan in premišljen. Papež seveda pozna problem islamske agresivnosti in je prefinjeno namignil, da bodo morali tudi (ali še posebej) muslimani razmisliti o smiselnosti svoje nasilnosti. To je bila zelo površna in prepotentna obsodba s strani našega vrlega intelektualca. Ne smemo si sami z lastnim mnenjem slabiti pogovornih pozicij. Ne vem, koliko kristjanov ve, kaj je uradna teza islama glede Kristusa: da sicer živel je, da je bil prerok, da pa so si njegov križ izmislili kristjani in mu v resnici nič hudega ni bilo. Vsi pa vedo, da ne smeš ničesar slabega reči o Mohamedu sicer..., pa četudi je res. Kaj bi bilo, če bi govorili, kako je organiziral ropanje karavan.

Pa bodi dovolj. Kristjani smo že navajeni na neenakost in prav je tako. Samo da ne bi te neenakosti stopnjevali še sami, ker je potem zelo težko drugim prinesiti resnico o Odrešeniku.

P. Peter Vrabec

V letu apostola Pavla

V teh dneh pastoralni delavci že razmišljamo in postavljamo okvirni pastoralni načrt za prihodnje pastoralno leto, ki ga bo zaznamovalo t.i. jubilejno leto apostola Pavla, saj se bomo spominjali 2000 letnice njegovega rojstva. Da ne bomo zopet premišljevali za eno leto nazaj, kaj in kako bi lahko naredili in kje pastoralo obogatili z apostolom Pavlom, dajem tukaj nekaj predlogov kot izziv in povabilo, da bi tovrstni ponudbi sledili tudi drugi. Do jeseni menim, da lahko na ta način kar nekaj »naberemo«.

Najprej bi želel podati nekaj stičnih točk apostola Pavla z današnjim časom, za katere menim, da so tudi papeža Benedikta XVI. vodile k odločitvi, da bo na predvečer praznika apostolov Petra in Pavla razglasil posebno Pavlovo leto v vesoljni Cerkvi. Te stične točke nas lahko vodijo pri konkretni pastoralni in njenem načinu izvajanja ter poudarkih v oznanjevanju.

1. Čas množične cerkve, polnih učilnic, samostanov in semenišč je za nami. Sedaj je zopet čas MISIJONSKE CERKVE po vzoru apostola Pavla: čas majhnih občeštev (»Jezusove male črede«) z osebno zavzetostjo, skrbjo in z osebnimi odnosi.
2. Znova smo se znašli v POGANSKI MISELNOSTI, v poganskem prostoru, načinu življenja in vrednotenja, ki ne le da krši osnovna etična načela tako v naravi kakor tudi v človeških odnosih, ampak preprosto za etiko več ne ve, si teh

vprašanj ne postavlja in se glede tega ne čuti krivo. V antiki je takšno miselnost do dobra prementaliziralo krščanstvo, predvsem apostol Pavel s svojim čudežnim misijonskim delom, pismi in postavljanjem cerkvenih občin, ki so imele

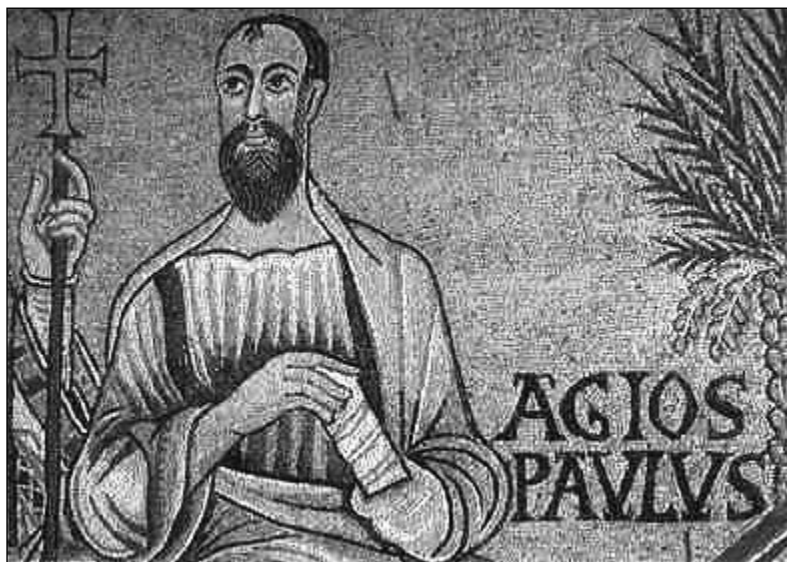
vlogo »soli, kvasa in luči« v tedanjih mestih oziroma pokrajinah. Na ta način smo danes postavljeni v Cerkvi, da znova prekvasimo ta poganski svet!

3. Že omenjeni problem etike in poganske miselnosti nas pelje k naslednji stični

točki apostola Pavla z današnjim časom: Pavlovo poudarjanje VESTI, SVOBODE IN ČLOVEŠKEGA DOSTOJANSTVA, ki izhaja iz Kristusove osvoboditve. Ta poudarek je danes, ob tolikernih ponudbah, reklamah, zavajanjih, tabletkah, drogah in gurujih in modernih oblikah suženjstva še kako potreben.

4. Pavel, ki je prehodil tako pomembno pot iz judovstva v krščanstvo, ki se je skozi svoje življenje in misijonska potovanja srečeval s tolikimi različnimi kulturami, jeziki in religijami, ki je nenazadnje vseskozi bojeval boj s svojimi rojaki in njihovim fundamentalizmom ter uniformiranostjo in jim dopovedoval, »da ni več Juda, tudi ne Grka..., ampak nova stvar«, nam kaže pot, kako v današnjem »babilonu« vsega različnega GRADITI DIALOG, kako se približati iskalcem resnice in spregovoriti na sodobnih »areopagih«.
5. Apostol Pavel je prehodil dolgo notranjo pot od farizeja, fundamentalista, v nekem smislu tudi terorista, saj je lovil in posredno pobijal kristjane – vse to iz svoje gorečnosti za postavo, za izpolnitev nekih predpisov, za neka pravila, pa čeprav so izhajala iz Mojzesove postave, a so ostala brez »Duha, ki oživi« – vse tja do izkustva milosti: MILOST je tista, ki rešuje IN NE POSTAVA; ne strukture, ne institucije, ne pravila, ne zapovedi, ne še tako perfektne metode in sistemi, ne ugodne statistike..., ampak Kristusova milost. To globoko doživetje milosti je veliko sporočilo za naš čas, sporočilo proti cinizmu, nihilizmu in pesimizmu, ki prihaja iz človekove nemoči in prepuščenosti sebi in zgolj svojim sposobnostim.
6. »Ne živim več jaz, ampak

v meni živi Kristus«, je iz svojega osebnega izkustva in odnosa svojim vernikom vzkliknil apostol Pavel. Za to gre: STIK Z ŽIVIM KRISTUSOM, da Kristus živi v nas, da ga lahko na ta način pokažemo ljudem, ta preusmeritev je danes izziv za Cerkev in posameznega kristjana. To je prihodnost Cerkve in naša verodostojnost.

7. Nenazadnje je potrebno vedno znova poudariti Pavlovo PRVENSTVO LJUBEZNI – to je tisto, kar pri Pavlu šteje, kar je vredno in ostane. Brez tega je vse ostalo prizadevanje v najboljšem primeru le »brneči zvon in zvoneče cimbele«, brez tega »nisem nič in mi nič ne koristi«. Najbrž je prav ta Pavlova zahteva, ki je pravzaprav Kristusova, za nas pastoralne delavce najtežje vprašanje: Ali je pri vsem našem obilnem delu in »izpolnjevanju postave« prisotna tudi ljubezen?

Teh sedem poudarkov iz »misijona« apostola Pavla – seveda pa bi jih drugi lahko našli še več ali drugače – bo potrebno praktično vnašati v naše pastoralno delo, pa naj bo to liturgija, diakonija ali oznanjevanje, če hočemo, da bo Pavlovo leto res z njim »obavvano«. Tukaj naštevam nekaj

konkretnih možnosti, ki jih imamo v župniji:

- pri KATEHEZI imamo veliko priložnosti: v učilnici naj visi slika apostola Pavla, zemljevid njegovih misijonskih potovanj, katehezo lahko začnemo z mislijo iz Pavlovih pisem, za otroke lahko pripravimo kviz, natečaj za slikovno gradivo, za spise o Pavlu (za na-
- grado natisnemo majice s Pavlovo podobo ali citatom iz njegovih Pisem), duhovne vikende in delavnice o apostolu Pavlu, mladinski tabori, skupni obisk kakšne cerkve sv. Pavla, filmi in risanke o Pavlu, slikanica...
- pri OZNANJEVANJU: adventni in postni govori, izbira homilij in pridig z razlago konkretnih SP odlomkov iz Pavlovih pisem pri nedeljskih ali delavniških mašah, SP zvitki iz Pavlovih pisem,
- za različne SKUPINE v župniji: duhovne vaje ob liku apostola Pavla za zakonce, študente člane ŽPS, člane bibličnega krožka, pevce, liturgične sodelavce; romanja v »Pavlove kraje« ali po Pavlovih poteh (komisar za Sveto deželo!), morda romanje po slovenskih cerkvah, ki so posvečene sv. Pavlu ali pa v Rim...

- v župnišču oziroma v samostanu priredimo RAZSTAVO o apostolu Pavlu (lahko bi zbrali slike in kipe apostola Pavla, ki se nahajajo po naših samostanih), modra LITERARNI VEČER Pavlovih hvalnic iz njegovih Pisem, 24 urno branje iz Pavlovih pisem...
- organiziramo lahko posebna PREDAVANJA in pogovore o apostolu Pavlu oziroma njegovih teoloških temah (povabiti naše strokovnjake: Kaj pravijo cerkveni očetje o Pavlu, kaj črpa pravo iz Pavlovih spisov, prisotnost etičnega vidika v Pavlovih spisih, pojmovanje ženske pri Pavlu, »Pavlove dogme«, Pavlovo pojmovanje vzgoje...)
- pripravimo lahko »PAVLOVO KOŠARO« z gradivom o apostolu Pavlu (DVD, slikanice, Pavlovi spisi, kviz, zemljevidi, foto material...), ki naj kroži po župniji, da se ljudje po domovih bolje seznani z apostolom;
- če je v cerkvi kakšen KIP ali SLIKA apostola Pavla, naj bo v tem letu posebej osvetljena in okrašena, morda lahko natisnemo zraven kakšno molitev k sv. Pavlu in pripravimo posebno molitveno uro;
- za sklep Pavlovega jubilejnega leta bi lahko organizirali kakšno skupno romanje v škofiji ali na vseslovenski ravni v katero izmed cerkve, ki so pri nas posvečene apostolu.

Torej možnosti, da podanašnjimo apostola Pavla in ga naredimo prisotnega med nami in v našem delu, je veliko. Seveda pa bo vedno potrebno košček dobre volje, da naredimo vsaj nekaj in bomo lahko ob sklepu sklenili za apostolom Pavlom: »Dober boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil...«

p. Pavle Jakop

Pavlov nahrbtnik

Ob razglasitvi Pavlovega leta sem na tem mestu podal nekaj predlogov, s katerimi bi lahko v katehezi in nedeljski liturgiji obogatili to leto. Tukaj podajam konkretni predlog »Pavlovega nahrbtnika« in sicer ga lahko »pošljemo na pot« pri kakšni nedeljski družinski maši. Zanj predlagam:

- * poseben PANO: s sliko apostola Pavla, spodaj napis: SVETI PAVEL 0008 – 2008; simbol Pavlovega leta (glej spodaj) in podpis: Posnemovalci moji bodite!
- * v Pavlovem nahrbtniku pripravimo: DVD in zgoščenke o apostolu Pavlu, knjigo PAVEL (dr. R. Koncilja, J. Plevnik; Zgodovina b. Ljudstva št. 40;...), Zemljevid Pavlovih misijonskih potovanj (zgibanka - Založba družina: Sveti Pavel); G. Čušin - Zmagovalec (založba Družina), ... , Pavlov »Rožni venec« (glej spodaj); posebne prošnje (glej spodaj), ikono ali kip apostola Pavla, SP NZ oziroma Apd in Pavlova pisma, lahko pa še kakšno majico, z odtisnjeno Pavlovo podobo, rog, poleg lahko tudi popotno palico...
- * pri sv. maši na kratko predstavimo življenje apostola Pavla, razložimo simbole »grb« Pavlovega leta (glej spodaj), predstavimo vsebino nahrbtnika in blagoslovimo ikono ap. Pavla oziroma kip (glej obrednik);
- * izbrana družina odnese nahrbtnik za en teden domov in ob večerih »udomačuje« apostola Pavla; pri naslednji nedeljski družinski maši pa nahrbtnik prevzame druga družina (lahko tudi posameznik ali kakšna molitvena skupnost v bloku oziroma v soseski ali vasi).

- * v cerkvi imamo lahko stalno košaro s svetopisemskimi zviti iz Pavlovih pisem, lahko pa poteka tudi stalna akcija delanja mozaika ap. Pavla (»šablono« vam lahko priskrbim podpisani).

ZA SV. MAŠO:

1. berilo:

IZ PISMA APOSTOLA PAVLA EFEŽANOM

»Zato upogibam svoja kolena pred Očetom, po katerem se imenuje vsakršno očetovstvo v nebesih in na zemlji, naj vam dá po bogastvu svojega veličastva, da se po njegovem Duhu močno utrdite v notranjem človeku.

Naj Kristus po veri prebiva v vaših srcih, da bi tako, ukoreninjeni in utemeljeni v ljubezni, mogli z vsemi svetimi doumeti, kolikšna je širokost in dolgost in visočina in globočina ter spoznati Kristusovo ljubezen, ki presega spoznanje, da bi se izpolnili do vse Božje polnosti.

Njemu pa, ki more po moči, katera deluje v nas, v vsem napraviti neznansko več od tega, kar prosimo ali mislimo, njemu slava v Cerkvi in v Kristusu Jezusu skozi vse rodove, na veke vekov. Amen« (Ef 3,14–21).

to je božja beseda

2. berilo:

IZ PISMA APOSTOLA PAVLA KOLOŠANOM

»Kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljeni, si torej oblecite čim globlje usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost.

Prenašajte drug drugega in odpuščajte drug drugemu, če se ima kateri kaj pritožiti proti kateremu.

Kakor je Gospod odpustil vam, tako tudi vi odpuščajte. Nad vsem tem pa naj bo ljubezen, ki je vez popolnosti.

In Kristusov mir naj kraljuje v vaših srcih, saj ste bili tudi poklicani vanj v enem telesu, in bodite hvaležni.

Kristusova beseda naj bogato prebiva med vami« (Kol 3,12–16).

to je božja beseda

UVOD V MAŠO

»Milost, usmiljenje in mir od Boga Očeta in Kristusa Jezusa, našega Gospoda« (2 Tim 1,2).

S temi besedami je apostol Pavel običajno pozdravljal svoje vernike, in s temi besedami vas pozdravljam na današnjo nedeljo, ko se bomo поблиže srečali z apostolom Pavlom.

Da bomo te milosti in miru Boga očeta in Kristusa Jezusa zares lahko deležni, priznajmo najprej svoje grehe in jih obžalujmo!

UVOD V OČENAŠ

Apostol Pavel nam razodeva Boga Očeta, ki nam je z darovanjem

svojega Sina izkazal ljubezen do konca. S hvaležnostjo za to ljubezen, se obrnimo k nebeškemu Očetu z molitvijo njegovega Sina.

UVOD V POZDRAV MIRU

»Bratje in sestre, vsi ste po veri božji otroci v Jezusu Kristusu« (Gal 3,26).

Tako nam kliče apostol Pavel in nas vabi, da bi tudi zares živeli kot božji otroci in med seboj kot bratje in sestre. V znamenje te medsebojne bližine si podajmo roke in tako podarimo Kristusov mir!

»POSNEMOVALCI MOJI BODITE!«

RAZLAGA SIMBOLA-GRBA PAVLOVEGA LETA

Tri znamenja: meč, knjiga in veriga ponazarjata apostola Pavla, lahko bi rekli, v celoti, tudi tistega Pavla-Savla, preden se je srečal z Vstelim Kristusom pred Damaskom.

MEČ: je najprej simbol Pavlovega preganjanja kristjanov, ko je hotel z vsemi silami zatreti to novo vero; meč je simbol Pavlovega preobrata pred Damaskom, ko dogodek preseka na dva dela apostolovo preteklost in prihodnost; meč je simbol prodorne božje besede, ki ji sledi apostol posveti življenje in je »ostrejša kakor vsak dvorezen meč« (Heb 4,12); je simbol njegove jasne razmejitve med Postavo in evangelijem, razmejitve med dobrim in zlim; meč je tudi simbol njegove daritve za Kristusa in evangelij, ko je bil ob preganjanju pod cesarjem Neronom z mečem obglavljen.

KNJIGA: nam najprej predstavlja staro zavezo, še najbolj Postavo, ki ji je farizej Savel tako absolutno pripadal in se nanjo skliceval ob preganjanju kristjanov; knjiga pa seveda tem bolj predstavlja Kristusov evangelij, ki ga apostol potem ponese po vsem svetu (prim. Rim 15,15), simbolizira pa tudi Pavlova pisma, ki predstavljajo dovršen del Svetega pisma; knjiga pa je nenazadnje simbol Pavlove izjemne intelektualne moči. Ogenj je simbol Pavlove gorečnosti, strastne drže, ki jo je ohranjal skozi vse življenje in delo; je simbol tudi božjega navdiha, delovanja Sv. Duha, ki oživlja in vodi, hkrati pa tudi ogenj preizkušnje, ki preiskuje dela posameznikov (prim. 1Kor 3,13). Križ na knjigi je križ Jezusa Kristusa, znamenje odrešenja, ki predstavlja edino Pavlovo zanimanje in hvalo: »... po katerem je bil svet križan zame, jaz pa svetu« (Gal 6,14).

VERIGA: ta nam predstavlja najprej Pavlovo preganjanje kristjanov, ko jih je vklepal v verige; veriga velja za simbol Pavlovega asketskega značaja in njegovo trdoživost ter vzdržnost; prav tako veriga ponazarja Cerkev kot občestvo: Pavel je s svojim oznanjevanjem ves tedanji svet povezal v eno samo veliko krščansko družino; končno pa nam predstavlja tiste verige, ki jih je Pavel ...«nosil zaradi Kristusa» (Flp 1,13) in je zadnja leta dejansko preživel v njih, vkljenjen vse do trenutka nasilne smrti.

PROŠNJE:

1./ *»Če je Bog za nas, kdo je zoper nas«* (Rim 8,31).

Gospod, prosimo te, da bi se vedno zanašali na tvojo prisotnost z nami!

2./ *»Upanje pa ne osramoti«* (Rim 5,5).

Gospod, prosimo te, da bi ti po vzoru apostola Pavla vedno zaupali!

3./ *»Kristusova Beseda naj bogato prebiva med vami«* (Kol 3,15).

Gospod, prosimo te, da bi radi prebirali Kristusovo besedo in se po njej ravнали.

4./ *»Vse premorem v Njem, ki mi daje moč«* (Flp 4,13).

Gospod, pomagaj nam, da ne bomo nikoli podvomili v tvojo pomoč!

5./ *»Ljubezen naj bo brez hinavščine«* (Rim 12,9).

Gospod, razsvetluj naša srca, da v naši ljubezni ne bo koristoljublja in narejenosti!

6./ *»Ne sramujem se evangelija«* (Rim 1,18).

Gospod, dajaj nam poguma, da se ne bomo nikoli sramovali niti tebe niti tvojega evangelija!

7./ *»Za svobodo nas je osvobodil Kristus«* (Gal 5,1).

Gospod, varuj nas pred suženjstvom greha, mamil, alkohola, interneta, mobitela, lenobe in dela.

8./ *»Naša domovina pa je v nebesih«* (Flp 3,20).

Gospod, naj najdejo svojo poslednjo domovino v nebesih vsi naši pokojni, ki so upali v večno življenje!

ROŽNI VENEC APOSTOLA PAVLA

Verujem. Očenaš. Trikrat Zdrava Marija s prošnjami:

1. ki nam daje svobodo od greha
2. ki nam daje svojo milost
3. ki nam daje večno življenje

Očenaš. Desetkrat Zdrava Marija. Slava Očetu. Skrivnost:

1. »Ne sramujem se evangelija« (Rim 1, 18)
2. »Meni je življenje Kristus« (Flp 1,21)
3. »Vse premorem v Njem, ki mi daje moč« (Flp 4,13).
4. »Ljubezen naj bo brez hinavščine« (Rim 12,9).
5. »Naša domovina pa je v nebesih« (Flp 3,20).

Želim vam bogato doživljanje milostnega jubilejnega leta apostola Pavla in da bi z njim obogatili tudi tiste, ki so vam v pastoralnem delu zaupani!

p. Pavle Jakop

Kako se ogrožamo

»Po dolgih letih se je zgodilo,« tako piše Prežihov Voranc, »čisto blizu v sosesčini je kupil zemljo s hišo in gozdom, vse skupaj majhno in siromašno, da smo mogli le par govedi rediti, a njemu, očetu, se je zdelo vse sijajno – dočakal sem, da sem sam svoj gospod! – je rekel zadovoljen. In ko je prvič zasadil plug v lastno zemljo in stopal star in sključen, poln brazgotin po brazdi, se mi je zdel kot človek, ki je po dolgi, utrujeni poti našel svoj mir.« (To se je zgodilo leta 1911)

Osemdeset let pozneje (1991) se je zgodilo nekaj mnogo veličastnejšega, dočakali smo dan, ko smo s priznanjem naše samostojnosti lahko zasadili plug v lastno zemljo, po sedemnajstih letih pa dobili celo priložnost, da smo za pol leta bili na čelu Evrope.

Toda kaj počnemo z našo zemljo? Dolino Soče kupujejo Italijani, ker mislijo, da kupujejo svojo zemljo nazaj. Prekmurje so Angleži odkrili kot prostor sonca in ga hitro osvajajo. Domorodci pa smo veliko zemlje žrtvovali za ceste in parkirišča, ki jih ni nikoli dovolj, za športna igrišča in stavbna zemljišča. Med nas pa prihajajo priseljenci. Ker kupljenih nepremičnin ne morejo odpeljati, se počasi in brez hrupa naseljujejo in udomačujejo, tudi sredi Ljubljane. Nekaj primerov: Pred tedni sta mlada zakonca prišla prijaviti krst. Očka je Nizozemec. Čeprav še ni dolgo »naš«, pa že kar dobro govori slovensko. Ko sem ga vprašal, kako se počuti tukaj, na naših tleh, je rekel: »Tu je lepše, mnogo mirneje

Peter Skobrue

kot na Nizozemskem, na morju si že v eni uri. Z eno besedo: tukaj je lepo!« Pred nekaj tedni sem pozvonil pri znancih, pa je prišel odpret mlad fant, ki me je nagovoril v tujem jeziku: »Tukaj nas je zdaj veliko.« Prej je v tej hiši živel šestčlanska družina. Tretji primer: nekdo (nomina sunt odiosa!) je prišel naročiti pogreb. Takoj sem slišal, da ni naše gore list, in ugotovil, da ni naše vere. Pripada širši rodovini. Skrbel je za ostarelo vdovo in zdaj je prišel naročiti pogreb, da bo vse tako, kot mora biti, da ne bo mogel nihče nič ugovar-

jati, on je namreč postal dedič pokojničinega stanovanja. Poleg tega so še pred kratkim kupili tri stanovanja. Tiho in načrtno, brez hrupa, iščejo take priložnosti in tako osvajajo hišo za hišo, stanovanje za stanovanjem. In zgodilo se bo, da bomo tisti, ki smo zaenkrat še v večini, postali manjšina. Lojze Gosar je zapisal: če bo rodnost ostala, kot je bila l. 2007, in če ne bo priseljevanja, bo l. 2100 na naših tleh 700.000 prebivalcev. Ker pa priseljevanje narašča, bi po predvidevanjih bilo l. 2100 v vsem prebivalstvu Slovenije že 66 % priseljenih

in tukaj rojenih njihovih otrok (prim. Družina, štev. 34, 24. avgust 2008, str. 20).

Ce med počitnicami stopite v mestni avtobus v jutranjih urah, je med potniki največ delavcev, ki niso Slovenci. Gredo na delo. Tako lahko sklepamo, da bo ime Slovenija morda ostalo, toda za koga in za kaj? Sami si pišemo žalostno usodo, ker se vsako leto rodi 12.000 otrok premalo in ker se mnogim odrečemo že pred rojstvom. Narod, ki ubija lastne otroke, nima prihodnosti! Kriza, v kateri se nahaja družina, povzroča narodovo izumiranje. Prelita kri ne teče nekaznovano! Spomnimo se na kralja Davida ali na celjskega grofa Hermana II. Slutil je, da dinastija umira, a ni mogel nič storiti. Čas milosti (kairos) je potekel. Kako malo se učimo iz zgodovine! V Rimu so morali Rimljani konec 5. stoletja oblast izročiti v roke tujcev, ki so bili poleg vsega še krivoverski Arijanci, Vzhodni Goti. Celjski knezi so sredi 15. stoletja morali vse bogastvo prepustiti Habsburžanom. Menite, da bo zdaj drugače? Tujec bo tvoj dedič! Sami smo si pripravili razmere, v katerih živimo. Koliko krvi je bilo prelite na klinikah, kjer bi morali življenje reševati, pa so ga uničevali. To je najhujši terorizem, ki ga sami med seboj še vedno ugajamo, hkrati pa tistega v muslimanskem svetu obsojamo. Slovenija (Evropa), »zapuščena vam bo vaša hiša« (prim. Lk 13,35)

Poleg omenjenih nevarnosti je še tale: postajamo vedno bolj poganska družba. Malo otrok obiskuje verouk, in še ti, ki prihajajo, se malo naučijo. In ti bodo čez nekaj let učili svoje otroke. Kaj in kako? Prepozno bomo spoznali, da je bil najslabši krščanski svet še vedno boljši od najboljšega poganskega.

Šiška, nov. 2008

P. Zdravko Jakop

Romanje ministrantov naših župnij na Poljsko

Poljska. Dežela svetnikov in umetnikov, kraljev in preproste marljivega ljudstva. Dežela vere in velikega trpljenja. Vse to smo spoznavali z ministranti iz frančiškanskih župnij na našem že drugem poletnem romanju od 5. do 8. avgusta skupaj s p. Simonom Petrom Berlecom in p. Tomažem Pinterjem.

Zbralo se nas je skoraj za cel avtobus iz župnij od Maribora do Strunjana. Združila so nas stara prijateljstva iz naših srečevanj med letom, pa tudi želja po odkrivanju še ne poznanih krajev. Z mašo v baziliki Matere usmiljenja v Mariboru smo pričeli romanje in pred nami je bila nočna vožnja do Poljske. Na meji se nam je pridružil še naš vodič. Dziękuję - hvala, proszę - prosim, dzień dobry - dober dan, so bile besede, ki nas jih je najprej naučil. Saj ne boste verjeli, ampak

nekaterim je uspelo med potjo celo zaspati. No ja, vsekakor pa ne šoferjema, ki sta nas ob 7.00 uri pripeljala v Čenstohovo. To je največja Marijina romarska pot na Poljskem. In res, že ob tej uri so svetišče polnili romarji, ki so prihajali od vsepovsod. Letos obhajajo 700-letnico prihoda Pavlincev na Jasno goro, kot se imenuje hrib, na katerem stoji svetišče z Marijino ikono. Presemetila nas je prijaznost oskrbnikov svetišča. Opoldanskega piva s pogledom na svetišče si res ne moreš privoščiti, ker piva ne točijo v lokalih okoli Jasne gore, ki imajo pogled na svetišče. Zato smo raje ob tej uri pogled usmerili na Marijino podobo, ki jo vsak dan zjutraj ob 7.00 uri odprejo in opoldne spet zaprejo, seveda slovesno, ob zvokih fanfar. A nas je pričakalo le obvestilo, da zaradi množice romarjev tega ne bo. Če smo dopoldne občudovali

bergle, verižice, fotografije in druge zaobljubljene predmete, ki so v nas pustili globok pečat vere, smo popoldne opazili, kako lahko isti predmeti spregovorijo na povsem drugačen način. V Auschwitzu, kraju največjega trpljenja preteklega tisočletja, so razstavljeni predmeti in fotografije, ki vsaka priča o zgodbi nekoga, ki je zgorel v največji seži-

galnici ljudi vseh časov. Tudi to obdobje novejšje zgodovine nam priča o klenosti poljskega naroda, ki je vsemu navkljub ohranil vero in pokončno narodovo zavest. Prav to nam približata tudi mučenca Auschwitza sv. Maksimilijan Kolbe in sv. Edith Stein. Ali je potem čudno, da je papež Janez Pavel II., Poljak, razglasil

za svetnico Poljakinjo s. Faustino Kowalsko in nedeljo po veliki noči razglasil za nedeljo božjega usmiljenja? Dan smo namreč zaključili z mašo v njej posvečeni, novozgrajeni cerkvi v Krakovu in se odpravili v hotel, kjer smo spali.

Drugi dan je bil bolj sproščujoč, saj smo se dopoldan spustili pod površje zemlje, v rudnik soli, Wieliczka. Ne boste verjeli: pred vhomom nas je pozdravil velik reklamni plakat s Postojnsko jamo in kar je bilo še bolj neverjetno - dobrih 300 m pod zemljo si lahko telefoniral z mobilnim telefonom in oddal kartico na pošti. Naj ne pozabim omeniti, da so v rudniku poleg ohranjenih orodij in lutk delavcev znamenite tudi mnoge kiparske upodobitve in številne kapelice z veliko poročno dvorano. Rudarji kraljevega rudnika so bili zelo pobožni in hkrati ustvarjalni v večni temi rudnika. Našli smo tudi kapelico s sv. Frančiškom in sv. Klaro.

Popoldneva so se mnogi zelo razveselili zato, ker je bil voden ogled Krakova hitro zaključen in je ostalo na pretek prostega časa. Zbirna točka je bil seveda znameniti glavni krakovski trg, pod zvonikom, iz katerega še danes trobentač naznanja vsako polno uro, v prostem času pa deli avtograme množici obiskovalcem, ki iščejo lep razgled.

S tem se je tudi naš razgled po Poljski končal. Pred nami je bil samo še dan povratka. Spotoma smo se še ustavili v Vadovicah, rojstnem mestu papeža Janeza Pavla II.. Poljaki res cenijo svojega papeža!

Odpravili smo se domov. Pred nami je bilo še 10 ur vožnje in prav toliko časa smo nekateri izkoristili za tarokiranje. Pa nas vprašajte, če bi drugo leto spet kam šli?

p. Tomaž Pinter

Razmišljam – ugotavljam

1. Hrana postaja vedno dražja

Potem ko smo se vsi nekoliko (eni bolj, drugi manj) razvadili lahkotno živeti, ko so naše zahteve postale skoraj neomejene in ko smo veliko obdelovalne zemlje opustili in skrčili, še več pa jo žrtvovali za široke ceste in številna športna igrišča, se počasi zavedamo, da živimo od zemlje, ki pa se ne da povečati. Zemlja ima meje, tako kot jih imajo tudi naravne dobrine. Človeštvo se sooča z vedno dražjo hrano. V nekaj letih se je riž (osnovna hrana za mnoge) podražil kar za 217 odstotkov, pšenica za 136 odstotkov. To so skrb zbujajoče podražitve. Generalni sekretar OZN pravi, da bi potrebovali 755 milijonov dolarjev, če naj bi omilili pomanjkanje, dobil pa jih je 18 milijonov.

»Boj proti lakoti je moralni izziv za vse nas, hkrati pa je grožnja politični in gospodarski stabilnosti.« Da, moralni izziv je to, da se učimo živeti skromno in nezahtevno in z zemljo ravnati kakor z materjo, ki nas preživlja. Grozljiva je podoba: na eni strani so ljudje, ki si lahko vse privoščijo in kruh mečejo v smeti, na dru-

arhiv

gi strani pa množice, ki čakajo v vrsti, da lahko kupijo pest riža. Ta podoba je lahko resna grožnja svetovnemu miru, a resnica je, da bi bil »svet za vse dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili«. Še eno spoznanje se ponuja: Bog vedno odpušča, človek včasih kaj, narava nikoli ničesar.

2. O vzgoji

Vzgoja je najtežja umetnost in le malo staršev jo za silo obvlada. Mnogi starši se malo zavedajo resnosti in odgovornosti vzgoje svojih otrok. Učitelji in pedagogi pa menijo, da je stanje zaskrbljujoče, saj je mlade na vseh stopnjah vedno težje motivirati za resno delo, za prizadevno učenje. Delovna disciplina je močno upadla. Že v osnovni šoli se učenci močno zavedajo svojih pravic, ne pa tudi dolžnosti. Otrok se hitro navadi na učka-nje, saj mu morajo drugi le streči

VCGN arhiv

in venomer popuščati, nuditi mu vse možnosti in ga celo z lažnimi opravičili opravičevati in za vsako boljšo oceno nagraditi, kakor da se uči za starše in ne zase. Podobno je na srednjih šolah. V primerjavi z danes je bila nekdanja gimnazija kar prava učenost-na ustanova. Zdajšnji šolski utrip pa je precej drugačen. Učitelji ugotavljajo, da se dijaki v šoli ve-

arhiv

dejo, kakor bi tam preživljali prosti čas: klepetajo med poukom, hodijo na stranišče, berejo časopise, telefonirajo, potem pa starši izsiljujejo ocene, jim dajejo potuho in podpisujejo lažna opravičila. Ko pa se učenec zlaže staršem samim, so pa začudeni, kako je to mogoče, in ne pomislijo, da so ga tako sami učili. Vzgoja je nad vse resna stvar, saj je mati bolj-ših časov. Celotno najboljše starši so samo za silo dobri, pravijo.

3. Sodobno suženjstvo

Tak je naslov knjižice, ki jo je napisal psihoterapevt Bogdan Žorž. Zelo priporočam, da jo preberete in posebej priporočite mlajšim staršem.

Če vprašate učenca 5. ali 6. razreda, kaj imajo doma, vam bo morda odgovoril: »Ja, imamo hišo, dva avta, računalnik, doma pa ne.« To veliko pove. Raziskave povedo, da otroci malo berejo, zato zelo slabo berejo in se malo naučijo, in da vedno več časa preživijo pred računalnikom, pri čemer več kot tri četrtine časa porabijo za neumnosti, kar pa seveda prinaša celo vrsto negativnih posledic. Otroci na računalnikih po mili volji igrajo igrice ali deskajo po spletu, v žepih imajo zadnje modele prenosnih telefonov, opremljene s fotoaparati in ka-

merami, vedno manj časa pa so pri delu oziroma v naravi.

Ko so pred 20-imi leti začeli uporabljati računalnike, so mnogi upali, da bodo človeku odvzeli nekaj dela. Pa se to ni zgodilo. Nasprotno: računalniki so vzeli čas staršem in s tem otrokom starše in staršem otroke. Odtuji se! V ZDA iz osnovnih šol jemljejo računalnike, saj so postali neobvladljivi. Otrok na računalniku pride tudi do pornografije, ob kateri si seveda ne more ustvariti slike o zdravi spolnosti. Nemogoče je naštet in predvideti najrazličnejše posledice za otroke, ki postanejo zasvojeni s tehničnimi iznajdbami. Starši nimajo časa za otroka in kakovost staršev je vedno slabša, saj jih starševstva nihče ne uči. Otrok ima silno potrebo po obeh starših, a jih vseeno mora veliko živeti le z enim od staršev. Vse kaže, da bo treba nekaj v samih temeljih spremeniti, če bomo hoteli ohraniti duševno in telesno zdravo mladino. Starši bodo morali posvetiti več časa otrokom, otroci pa manj časa različnim tehničnim novostim.

Kaj pa vi menite?

Šiška, avgust 2008

P. Zdravko Jakop

Koledar in ura

Koledar – sistem za računanje časa v letu – in ura za vsak dan, merita čas, ki je po Prešernu 'rabelj hudi'. Le kdo si ga je izmisлил?!

Samo človek je bitje, ki nosi uro in se močno zaveda minljivosti, vidi, kako se sedanjost in prihodnost neopazno zlivata ena v drugo. Umrljiv človek je podvržen mnogim pritiskom, največji tiran pa je za vse gotovo čas. Čas je simbol nepopustljive oblasti narave nad človekom.

Poznamo različne koledarje. Stari Egipčani so uporabljali lunarni koledar. Leto je imelo 360 dni, 12 mesecev po 30 dni, 5 dni pa so dodajali na koncu leta (ker je lunarno leto krajše od solarnega). Meseci so bili razdeljeni na čas poplav, čas setve in čas žetve. Tudi stari Grki so uporabljali lunarni koledar. Prav tako so tudi Rimljani uporabljali grškemu podobni koledar. Leto je imelo najprej 10 mesecev (5. in 6. mesec sta se imenovala kvintal in sekstil, pozneje pa sta dobila imena po cesarjih Juliju in Avgustu). Julij Cezar je leta 45 pred Kristusom reformiral koledar, ki se po njem imenuje julijanski koledar. Judje so pod vplivom Babiloncev uporabljali lunarni koledar. Do leta 1582. so vsi kristjani uporabljali julijanski koledar. Pozneje smo zahodni kristjani začeli uporabljati gregorjanski koledar. Najstarejši slovenski koledar je objavil Primož Trubar l. 1557.

Leta 1800 so izračunali: astrofizikalna zgodovina je trajala in minevala 13 do 15 milijard let. Geološka preteklost Zemlje je tedaj štela že okoli 4.500 milijonov let, biološka pa 3.700 milijonov,

LIFE photo archive

človeška rasa je bila tedaj stara približno 200.000 let, njena civilizacija pa med 5.000 in 7.000 let. (Slovenska kronika XIX. stoletje /1800-1860/)

Kristjani štejemo leto 2008 po Kristusu, katoličani pa 3(4) leto po izvolitvi papeža Benedikta XVI. Judje štejejo 5767/5768 leto od »stvarjenja sveta«. Vendar to ni njihov edini način štetja; znani sta aleksandrijska in antiohijska šola. Imeli sta lastne koledarje in sta šteli različno. Od stvarjenja do Abrahama ali pa do izhoda iz Egipta. Seveda so zaradi različnega štetja tudi letnice različne. Muslimani imajo svoj koledar. Štejejo od Mohamedovega rojstva dalje, in sicer 1427/1428. leto.

Kako čas mineva, najbolj nazorno vidimo, če postavimo pred-

se peščeno uro. Zdi se nam, da sedanjosti sploh ni, ampak je le prihodnost in preteklost. Ob koledarju običajno ne razmišljamo, saj ga zamenjamo v »najdaljši noči«. Čez nekaj dni pa že rečemo: »Saj res, kdaj pa bo letos velika noč?« Zakaj ravno velika noč? Ker nam določi pepelnico in binkošti, torej tri mesece časa in v tem času vse praznike, ki so povezani z veliko nočjo.

Letošnja (2008) je bila zelo zgodnja. Samo en dan prej bi še lahko bila. Prva možnost je 22. marca. To se je nazadnje zgodilo leta 1818 in se bo zopet 2285 (?). Zadnji datum za veliko noč pa je 25. april, kar se je zgodilo sredi druge svetovne vojne (1943) in se bo zopet ponovilo 2038. Po izročilu velja: kadar je velika noč na sv. Marka, je leto težko. In to je l. 1943 gotovo bilo. Tako se je potrdilo geslo: »Quando Marcus Pasham dabit, totus mundus vae clamabit!« (Ko bo Marko dal veliko noč, bo ves svet vpil gorje.) Težke čase so napovedovala tudi znamenja na nebu pred drugo svetovno vojno in že davno prej, saj so že v revolucionarnem letu 1848 slovenski fantje peli: »Oblaki so rudeči, / kaj nek pomenijo? Da vsi ti mladi fantje / na vojsko pojdejo.« Razumeti znamenja časa, je pomembna stvar, še bolj pa uporaba časa. Apostol Pavel kliče: »To pa pravim, bratje, čas je kratek« (Kor 7,29). Torej: Carpe diem!

Šiška, december 2008

P. Zdravko Jakop

Delo – zemlja – življenje

Zadnje čase ekonomisti opozarjajo, da bo hrana vedno dražja, saj so se svetovne naloge zaradi podnebnih sprememb, suše, poplav in povečanja prebivalstva občutno zmanjšale. Poleg tega so se močno zmanjšala obdelovalna zemljišča. Veliko rodovitne zemlje smo žrtvovali za ceste in igrišča. Tako bomo prisiljeni čim več hrane pridelati doma na svoji zemlji. To pa pomeni delati in delu dati prednost pred zabavo in športom. Sedanje obnašanje do narave je v popolnem nasprotju s Stvarnikovo zamisljo: »Gospod Bog je vzel človeka in ga postavil edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval« (1 Mz 2,15). Moderno obnašanje pa podpira dvoje: a) vsak človek družbe mora kupovati, uporabljati, jesti, napraviti, uničiti in zavreči zadostno količino blaga in uslug; b) večina prebivalstva se mora odreči vsaki aktivnosti, za katero niso potrebni dragi stroji in strojna obdelava. Potem sodobno gospodarstvo teče brez zastoja! Da bi človek edenski vrt »obdeloval in ga varoval« nam duhovni mož Carlo Carretto svetuje: Če bi jaz odločal, bi dal prednost podeželju in naravi ... Vi pa ste izvajali nasilje nad gozdovi, onesnažili reke, potoke, vse stvari ste izropali kot razbojniki. Če bi nebo, morje ali rudniki imeli sodišča, bi bili vi vsi ali skoraj vsi obsojeni na smrt. Sicer pa tako sodišče že obstaja, čeprav nevidno, in vi že plačujete kazen. Veselje je zbežalo iz vaših hiš, ki so že kar preveč lepo zgrajene, vendar pa v njih ni prijaznosti, ni humorja in postajajo prazne ... Naredite iz zemlje vrt in ta vrt bo postal

rajski vrt, ki vam bo dal tisto, kar iščete: kruh in mir ... Če fant proda motor in kupi kolo, mu dajte nagrado. Če kmečka hiša umno gospodari, seje zdravilna zelišča, ji izrecite javno zahvalo in to objavite v časopisu. Zaprite pa tiste, ki uničujejo travnike, naložite kazen tistim, ki brez potrebe sekajo drevje ... Otroka, ki je nalašč pomečkal rožo ali mučil živali, pošljite spat brez večerje ... (prim. Jaz, Frančišek, str. 116) Tudi psihiater prof. dr. Hubert Požarnik daje dober nasvet (razvajenim ne bo všeč!), kako naj bi se vedli in ravnali v industrijsko-potrošniški družbi: »Hoditi peš na mesto voziti se z avtom, plesti jopico za otroka in ne kupiti že narejeno, prekopati vrt na mesto potovati na oddih z letalom, rezati kruh z navadnim nožem in ne električnim, kuhati doma pridelano hrano namesto hrane iz

konzerv, voziti se kolesom v naravo namesto občudovati naravo na televizijskih ekranih, krepiti mišice z delom namesto z aparatom za masažo.« (Proti toku, str. 82)

Če se bomo oprijeli takih nasvetov, bomo obvarovali naravo in svoje zdravje. Da, za zdravje gre. Nedavno sem v neki študentski ambulanti bral (in si zapisal) naslednje priporočila: Izkušnje kažejo, da vsakovrstna telesna dejavnost poveča odpornost organizma, krepi moč mišic in čvrstost kosti; zmanjšuje tveganje za bolezni srca in ožilja, raka in sladkorne bolezni, izboljšuje razpoloženje ter telesne in duševne sposobnosti. Priporočljive so koristne telesne dejavnosti: hitra hoja, tek, hribolazenje, kolesarjenje, pešačenje, vožnja s kolesom, peš v šolo, službo, po nakupih; še bolj koristno je vrt-

narjenje, kidanje snega, košnja, hišna opravila ... Na tak način se lahko izognemo pomehkuženju in zaspanosti.

Danes mnogi menijo, da sta bolj kot delo pomembna zabava in šport. Res je bolje, da so mladi zaposleni s športom, namesto da bi posedali po lokalih ali sedeli pred ekrani ali preganjali dolgčas z mobiteli. Še bolje pa bi bilo, če bi se naučili delati. Koliko koristi bi imeli! Delovne navade, zdrav telesni in duševni razvoj, manj strupoti ... Bolje bi bili pripravljeni na zakonsko/družinsko življenje, z delom bi prispevali svoj delež družini in družbi, bolje bi bili pripravljeni na napore, ki bodo potrebni, itd. Delati in živeti v naravi je nekaj čudovitega, medtem ko se je šport spridil in nima tistega pomena, kot ga je prvotno imel: *Mens sana in corpore sano* (zdrav duh v zdravem telesu). »Velika trgovina in veliki šport skrbita le za denarni interes in lasten prestiž. Trgovina močno izrablja verske praznike, zadnje čase tudi šport ne spoštuje več dnevor, ki so verniku sveti. Na cvetno nedeljo so bile športne tekme, podobno na veliko petek in veliko soboto. Formule 1 na veliko noč nihče ne ustavi. Kakšno češčenje boga – denarja. Moni Ovadia ponavlja, da danes zmaguje zlato tele (športa).« (Naš vestnik, Trst, april 2008)

Zdravniki svarijo mlade: oglušeli boste, ker poslušate hrupno glasbo, oslepeli boste, ker ste na zabaviščih pod žarometi, za rakom boste zboleli, ker preveč uporabljate aparate, ki močno sevajo ...

Dragi mladi, živite zdravo, delavno, odgovorno, služite si sami svoj kruh in delajte tudi za skupno dobro. Pa ne pozabite, živite z naravo!

Šiška, spomladi 2008

P. Zdravko Jakop

Nagovor g. nadškofa Franca Krambergerja na pogrebu p. Francija Pivca

Uvod v sv. mašo:

Spoštovani p. provincial frančiškanskega reda, tukajšnji gvardijan in hišni predstojnik, sobratje duhovniki, redovniki, sestre redovnice; spoštovani svojci, bratje z družinami, sorodniki, znanci in prijatelji pokojnega patra Francija, dragi bratje in sestre!

„Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti, ki ji nihče v življenju ne uide“. S temi besedami sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja frančiškanskega reda so sobratje tukajšnjega samostana sporočili po časopisu in radiu, da je preteklo sredo (29. oktobra 2008) „mirno v Gospodu zaspal v 55. letu življenja in 28. letu duhovništva p. Franci Pivec, frančiškan“.

Smo v času, ko smo na grobove naših rajnih položili sveže, živo cvetje in prižgali svečke ter bolj v dejanju kakor v besedi izpovedali, da smo povezani z njimi, čeprav so končali svoj življenjski delavnik in se poslovili.

In prav v tem času se poslavljamo v tej baziliki Matere Usmiljenja od redovnika frančiškana, p. Francija, župnika novoustanovljene župnije bl. A. M. Slomška v Košakih.

Ob tem slovesu želimo storiti največ, kar moremo: zanj moliti in opraviti sveto daritev; zahvaliti se Bogu, da nam ga je dal, čeprav za tako kratko obdobje; zahvaliti pa se želimo tudi njemu za vse, kar je naredil kot redovnik in duhovnik, posebej za ustanovitev nove župnije v Košakih in za začetna dela pri gradnji nove župnijske cerkve. Zahvali pa pridružujemo prošnjo, naj Božji Vi-

nogradnik pokliče in pošlje novih delavcev v svoj vinograd, ki bodo nadaljevali delo tistih, ki so se poslovili od nas.

Da bomo sveto daritev dostojno opravili in da bo naša prošnja vredna uslišanja, očistimo svoja srca s priznanjem in kesanjem svojih slabosti!

Homilija

Apostolu Janezu, ki smo ga slišali v berilu, je bila dano, da je na otoku Patmosu, kamor je bil pregnan, v preroškem videnju pogledal za zaveso zemeljskega življenja, iz časnosti v večnost, iz svoje sedanjosti v poslednjo prihodnost, kamor smo vsi usmerjeni in za katero živimo.

- V preroškem duhu in perspektivi odrešenja vsega človeštva je videl „novo nebo in novo zemljo. Prvo nebo in prva zemlja sta prešla“ (Raz 21,1), sta minila. Videl je sveto mesto, nebeški Jeruzalem (Raz 21,2). To mesto je prihajalo z neba na zemljo, od Boga k ljudem. To mesto je prebivališče Boga med ljudmi. To mesto – nebeški Jeruzalem je v podobi nakazan cilj, po katerem vsi hrepenimo, to je tisto popolno odrešenje, dokončno zveličanje, kjer ne bo več smrti ne žalovanja ne vpitja ne bolečine ne solznih oči. Vse to je bilo prej, a je minilo (Raz 21,4). Tam je večna novost, ki se nikoli ne postara; tam je večna mladost, ki ne šteje let življenja; tam je sreča, ki je ne more nihče in nič skaliti, odvzeti. Tam je naš pravi dom.

Danes, samo dva dni po prazniku vseh svetih, samo en dan po spominskem dnevu vernih rajnih se poslavljamo od frančiškanskega redovnika, duhovnika p. Francija Pivca. „Prvo nebo in prva zemlja sta zanj minila, zanj se je začelo novo nebo in nova zemlja. Vstopil je v nebeški Jeruzalem, k Njemu, ki dela vse novo.

Čez 3 dni bi dopolnil komaj 55 let življenja. Pred 39. leti je stopil v frančiškanski red (16.8.1969), leto dni za tem je opravil prve redovne zaobljube (17.8.1970); pred 29. leti, na praznik sv. Frančiška Asiškega (4. 10.1979) je opravil večne zaobljube. Kristusov klic: „Pridi in hodi za menoj“ ter karizma sv. Frančiška Asiškega. To dvojje ga je popolnoma osvojilo, zato je leto pozneje bil posvečen v duhovnika (29.6.1980), na praznik apostolskih prvakov Petra in Pavla. 28 let je opravljal duhovniško službo.

Ne bom podrobneje opisal njegovo življenjsko pot, to bodo storili njegovi redovni sobratje in provincialni predstojnik.

Od današnjem slovesu želim pokazati na tiste značilnosti ali razsežnosti njegove osebe, ki jih ni mogoče prezreti in pozabiti, ne mi duhovniki in redovniki, ne njegovi verniki.

Prva njegova značilnost je **otroška preprostost in Frančiškova skromnost**. To je sijalo iz njegovih oči, to je žarelo z njegovega obraza in se slišalo iz njegovih besed, ko je oznanjal Jezusa Kristusa. Vsi, ki smo ga poznali, smo ob njem začutili človeško pristnost, dobroto in Frančiškovo neponarejenost.

Rad je bil v duhovniški in redovniški družbi ali skupnosti. Med duhovniki in redovniki se je čutil doma. Tega veselja, biti s sobraty, ni mogel skriti. Njegov veseli značaj, vesela narava je bogatila vse, ki so bili z njim. To je dajalo vsebino njegovemu redovniškemu in duhovniškemu življenju.

Naslednja poteza njegove osebnosti je bila **ljubezen do nove župnije** in gradnja nove župnijske cerkve bl. A. M. Slomška.

Pred dobrimi devetimi leti (5. 8. 1999) je postal prvi župnik takojšnje župnije. S kakšnim veseljem in zaupanjem se je podal na delo. S koliko gorečnostjo Dobrega pastirja je naredil vse korake s svojimi sodelavci, z gradbenim odborom, da bi v Košakih zrasla nova cerkev. V tem je gledal svoje življenjsko uresničenje. Toda, ko je to seme, ki ga je položil v zemljo, že začelo rasti, in to rast kazati že nad zemljo, ga je Bog poklical k sebi. Sadove njegove setve bodo želi drugi. Kako nedoumljivi so Božji sklepi. Nič nam ne preostane drugega, kakor da ponižno in predani v Božjo voljo sklonimo svojo glavo. Danes se mu v imenu mariborske nadškofije in v svojem imenu iskreno globoko zahvalim. Ime p. Francija Pivca bo neizbrisno zapisano v temelje nove župnije v Košakih. Še ene posebnosti ni mogoče prezreti pri pokojnemu p. Franciju: Bil je velik **častilec bl. Škofa Slomška**. Pri poglobljanju v

njegovo delo in življenje je dobil marsikatero smernico za pastoralno delo v župniji, pa naj je bilo to delo z mladino ali odraslimi župljani. Samo dober mesec pred zgodovinskim dogodkom (05.08.1999), ko je papež Janez Pavel II. na Betnavi pri Mariboru razglasil škofa Slomška za blaženega (19.09.1999), se je pokojni p. Franci pogumno podal v novo župnijo in z zaupanjem v Slomškovo pomoč in priprošnjo začel graditi ne le vidno cerkev kot stavbo, marveč živo Cerkev v mladini, družinah, skratka v župniji. Kdo mu ne bi danes izrekel zahvale!

Bratje in sestre, v evangeliju smo poslušali poročilo o Jezusovem srečanju z Marijo in Marto v Betaniji. Brat Lazar jima je umrl. Kakšna žalost. Sestra Marta tega ni mogla sprejeti in se potolažiti. Ko je slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti. In začel se je čudoviti dialog med njima, med Jezusom in Marto, pogovor, v katerem je Marta izvabila iz Jezusovega srca za nas vse tolažilne in odrešujoče besede: Marta, tvoj brat bo vstal ... Ona njemu: Vem, da bo vstal ob vstajenju, poslednji dan ... In On njej: Marta! Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, tudi že umrje; kdor živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl (Jn 11, 23-26).

S to tolažbo in Kristusovim zagotovilom izrekam bratom pokojnega p. Francija, frančiškanski provinci, tukajšnji redovni skupnosti, župniji bl. Škofa Slomška, vsem sorodnikom in znancem iskreno in globoko sožalje.

V imenu pokojnega p. Francija in v svojem imenu pa se zahvaljujem vsem, ki ste mu bili v zadnjih tednih blizu, mu stali ob strani, posebej družini Kavčičevi, ki je skrbela zanj, in patru gvardijanu, ki je bil še v zadnjih urah pri njem in je danes poskrbel za tako lepo slovo od pokojnega sobrata. Amen.

*Dr. Franc Kramberger
nadškof metropolit*

Nagovor ob koncu pogrebne sv. maše za pokojnim p. Francijem Pivcem

Razveselil sem se, ko so mi rekli: »V Gospodovo hišo pojdemo veseli. Tisti, ki Te ljubijo, naj živijo v miru« (Ps 122, 1-2.6). Te psalmistove besede mi prihajajo na misel v teh trenutkih, ko se poslavljamo od našega sobrata, frančiškanskega duhovnika, župnika župnije bl. Antona Martina Slomška v Košakih p. Francija Pivca in v luči teh psalmistovih besed vam želim, dragi bratje in sestre, na kratko predstaviti življenje in delovanje p. Francija kot človeka, kot redovnika frančiškana in kot duhovnika. Težko je v kratkih besedah povzeti vse te razsežnosti njegovega bogatega in vsestransko dejavnega življenja in delovanja. Ker ste p. Francija vsi poznali, sami dobro veste, kdo je bil p. Franci in kako je živel svoje duhovniško poslanstvo med vami, z vami in za vas.

P. Franci se rodi 6. novembra 1953 v bolnici v Mariboru. Njegova starša, oče Franc in mati Marija roj. Lakner, sta že pokojna. 29. novembra 1953 je krščen v domači župniji v Studenicah. Šola se v domačem kraju in v Poljčanah. Ob koncu osemletke leta 1968 pošlje frančiškansko provinčialu prošnjo, da bi ga sprejeli v frančiškanski red, ki ga je spoznal, tako piše, na duhovnih vajah, ki so jih vodili naši bogoslovci za ministrante. »Obljubljam«, zapiše med drugim, »da se bom vestno učil in izpolnjeval pravila frančiškanskega reda tako, da boste imeli veselje z menoj«. Leto kasneje prosi za vstop v noviciat, to je leto preizkušnje redovnega poklica. V prošnji zapiše, da čuti željo po redovnem

življenju in poglobljeni duhovnosti ter verskim znanjem. Z njegovo odločitvijo se strinjajo tudi starši.

Njegov takratni magister to njegovo željo priporoča z besedami: »Franci je eden najboljših kandidatov za noviciat, je pošten, skromen in vesel. Vsi ga imajo radi«.

V našem samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici začne svoje redovno življenje in 16. avgusta 1969 obleče frančiškanski habit. Po enem letu naredi dne 17. avgusta 1970 prve redovne zaobljube. Magister novincev ga takole predstavi: »Brat Franci je telesno nekoliko slaboten, malo je, a je vesel, čuteč, družaben, nadpovprečno nadarjen, priden, vztrajen, lepega vedenja in zelo skromen. Kaže veliko spoštovanje do

vseh, posebno še do predstojnikov, je iskren, zna se obvladati, zelo skrbi za duhovno življenje in večkrat moli v samostanski kapeli. Ima smisel za red, bogoslužne obrede in glasbo, rad poje in je veselega srca. Ker je osebno zelo skromen, ga je treba vprašati, če kaj potrebuje«.

Po uspešni končani gimnaziji in maturi se vpiše na Teološko fakulteto v Ljubljani. Ocene TF kažejo, da teološki študij vzame resno in odgovorno in naravni nadarjenosti doda še svojo pridnost in prizadevnost. Nič čudnega ni, da mu predstojniki brez pomislekov dovolijo slovesne redovne zaobljube, ki jih naredi na praznik sv. Frančiška Asiškega, to je 4. oktobra 1979 v Ljubljani. S temi zaobljubami se br. Franci dokončno, za vedno in z vsem vključi v naš red in ga sprejme

kot obliko svojega nadaljnega življenja. Na IV. adventno nedeljo, 23. 12. 1979, je posvečen v diakona v Ljubljani, mašniško posvečenje pa prejme na god sv. ap. Petra in Pavla, 29. junija 1980. Po duhovniškem posvečenju ostane v Ljubljani v samostanu Marijinega oznanjenja oziroma v Šiški, kjer se posveča vzgojnemu delu naših kandidatov in misijonom ter kaplanskim dejavnostim. Ker pokaže svoje naravne pedagoške sposobnosti, ga predstojniki leta 1987 pošljejo na Irsko, da se na pedagoški akademiji tudi znanstveno izpopolni v pedagoškem-vzgojnem delu v naši provinci. Ko se vrne v domovino, opravlja kaplansko delo in vzgojno skrb za naše kandidate, posebno še v Kamniku, kjer postane magister postulantov, duhovni asistent sester Male Frančiškove družine, moderator provincialnega sveta za poklice, ljudski misijonar, goreč spovednik in navdušen pridigar. Iz te dobe je zapisano v našem arhivu: »Zaupamo Ti vodstvo Serafinskega kolegija v Kamniku, ker vemo, da imaš lep odnos do duhovnikov, da povsod prinašaš vedrino in pogum, da imaš rad ljudi in duhovniško družbo«.

Leta 1998 zapusti Kamnik. Predstojniki ga pošljejo v naš samostan v Maribor, k Materi Usmiljenja, kjer opravlja službo kaplana in gvardijana samostana. Kjerkoli deluje p. Franci, povsod pusti za seboj neizbrisne lepe spomine na veselega, zadovoljnega, preprostega, gorečega in prepričljivega ter privlačnega duhovnika. 5. avgusta 1998 ga provincialno vodstvo predlaga mariborskemu škofu dr. Francu Krambergerju za župnika novo ustanovljene župnije bl. Antona Martina Slomška v Košakih, ki se odcepi od naše župnije Matere Usmiljenja. To je nenavadna župnija: je brez cerkve, brez župnišča, brez sobe za verouk, a je skupnost dobrih in zavzetih ljudi, ki mu velikodušno priskočijo na pomoč pri pripravljanju vsega potrebnega za izgradnjo novega župnijskega pastoralnega središča v tem delu

Maribora. Prav temu projektu p. Franci, skupaj s svojimi najožjimi sodelavci, nameni vse svoje telesne in duhovne moči, svoj čas, talente, tudi zdravje in lahko rečem, da v ta projekt p. Franci vzida svoje življenje. Ves se razživi, ko razlaga in kaže načrte novega pastoralnega središča, neomajno zaupa v naklonjenost in pomoč svojih faranov in drugih dobrih ljudi ter upa v priprošnjo bl. Antona Martina Slomška.

Bolezen ga za nekaj mesecev tako rekoč iztrga iz tega dela. Upamo in pričakujemo, da se bo p. Franci čim prej ponovno vrnil na gradbišče, ki že dobiva prve oblike božjega hrama. Pred štiri najstimi dnevi, ko ga obiščem v mariborski bolnici, govoriva veliko o tem in o njegovih načrtih za prihodnost. V sredo, 29. oktobra v zgodnjih dopoldanskih urah, se zgodi tisto, kar ni nihče pričakoval. Bolezensko stanje se mu nenadoma zelo poslabša in med prejetjem zakramenta bolniškega maziljenja svojo blago dušo izroči Bogu. Uresničijo se besede iz knjige modrosti, ki pravi: »Ker je bil Bogu po volji, ga je vzljubil, vzel ga je k sebi, da zvihačnost in grešnost ne bi popačili njegove pameti in pokvarjenost zamajala njegovega srca. Njegova duša je bila Gospodu po volji, zato je pohitel in ga vzel k sebi. V kratkem je dosegel popolnost in izpolnil veliko let (prim. Modr 4,7-14).

Kot frančiškan je p. Franci pristen Frančiškov brat, vesel in igrivo družaben, krščansko optimističen in nesebičen, skromen v svojih potrebah in velikodušen v dobroti do drugih, pobožen, rad ima ljudi, sobrate in duhovniško družbo ter naravo. Osebnost se odlikuje po svojem nenarejenem spoštovanju predstojnikov in njihove odločitve, take ali drugačne, sprejema ponižno, z vero v srcu in prepričanjem, da sprejem in izpolnitev predstojnikovih odločitev, Bog od njega pričakuje, saj ga k temu zavezujejo redovne zaobljube. Nikdar ne uveljavlja

svoje volje ali da bi dajal svojim osebnim odločitvam prednost pred predstojnikovim.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste p. Francija, posebno še v času njegove bolezni, z razumevanjem in naklonjenostjo spremljali, ter mu na najrazličnejše načine izkazovali solidarnost, tudi z molitvijo. Hvala zdravniškemu osebju psihiatrične klinike v Mariboru in vsem, ki ste ga obiskovali in mu stali ob strani. To mu je veliko pomenilo in je znal ceniti.

Bratom pokojnega p. Francija, vsem njegovim domačim in sorodnikom, izrekam iskreno sožalje, ki ga naj osvetljuje krščansko upanje na naše skupno srečanje nekoč v Bogu. Domačim, ki so izrazili globoko željo, da bi p. Francija pokopali v njegovi domači fari Studenice, se iskreno zahvaljujem, da so po naših pogovorih razumeli, in čeprav z bolečino v srcu, sprejeli našo željo, ki je v skladu z našimi redovnimi pravili, da p. Franci najde svoj poslednji dom v grobnici svojih sobratov frančiškanov tukaj na mariborskem pokopališču in bo tako tudi po smrti ostal med svojimi sobraty, med farani in ljudmi, ki jim je v tem zadnjem obdobju svojega življenja nesebično služil kot dušni pastir.

Sv. Hieronim je zapisal: Luč na grobovih rajnih pomeni svetnike, ki so se z lučjo vere razsvetlili, preselili v večno domovino. Rože na njihovih grobovih ovenejo, solze za njimi se posušijo, molitve zanje pa ganejo Božje Srce. To naj bo tudi naš dar hvaležnosti in spomina našemu sobratu p. Franciju. Naj počiva v veselju svojega Boga, v njegovi neugasljivi svetlobi in večnem miru.

Maribor, 3. 11. 2008

p. Viktor Papež,
prov. minister

Slovo od p. Francija v imenu samostanske družine v Mariboru

Dragi p. Franci,
Hitro so se iztekle tvoje ure zemeljskega bivanja med nami. Tisti, ki smo bili ob tebi v sredo, ob podelitvi bolniškega maziljenja, nismo mogli verjeti, da je prenehalo tvoje dihanje in bitje tvojega srca. Kako tanka je črta med življenjem in smrtjo!

Dva dni prej si hodil po mestnem parku, da bi si utrjeval zdravje. Ko si gledal liste, ki so odpadali, si morda pomislil, da smo tudi ljudje kot listi, ki prej ali slej padejo.

Odšel si od nas brez poslovnih besed, brez stiska roke. Počasi so tvoje moči slabele in si mirno zaspal v Gospodu med našimi molitvami.

Nam in vsem, ki so te poznali, boš ostal v spominu kot vesel Frančiškov brat. Tvoj smeh smo slišali že od daleč. S svojimi veselimi domislicami si marsikomu olepšal življenje. Rad si hodil na romanja, spoznaval nove kraje in ljudi. Svoja doživetja in spomine si znal bistro posredovati tudi v pridigah in pogovorih. Predstojniki in župniki so te imeli radi, ker si bil vedno pripravljen pri-

skočiti na pomoč, ali koga nadomeščati.

Tvoja največja skrb pa je bila gradnja nove cerkve v Košakih. Ko te je pred 10-imi leti g. nadškof in metropolit dr. Franc Kramberger imenoval za župnika novoustanovljene župnije A.M. Slomška in ti zaupal gradnjo nove cerkve, si najbrž nisi predstavljal, koliko časa, sestankov in pogovorov bo potrebnih, da se bo gradnja pričela. O tem si nam pogosto pripovedoval, da smo tudi bratje s teboj delili skrbi in veselje. Kazal si nam načrte, makete cerkva, govoril o pridobitvi mnogih dovoljenj... Kako si bil vesel, ko ste lansko leto dobili gradbeno dovoljenje in s farani pričeli urejati prostor za cerkev, še bolj pa letos, ko ste podpisali pogodbo o gradnji in se je gradnja pričela.

V zadnjem času pa si vedno bolj slabel in tvoj smeh je bil vedno bolj slaboten. Bali smo se, da počasi odhajaš od nas. Čeprav nam je težko, smo hvaležni Bogu, da tvoja Kalvarija ni bila predolga in pretežka. Ko bomo gledali tvoj prazni sedež na koru ali v obednici, bomo pogosto v mislih in molitvah s teboj. Počivaj v miru!

p. Jože Urbanija

P.S.: z gospodom nadškofom Krambergerjem je somaševalo 85 duhovnikov.

P. Franciju Pivcu ob slovesu

Kadar nam umre kdo izmed naših bližnjih, kdo izmed sopotnikov našega življenja in dela čutimo, kakor da je umrl del nas, del našega veselja in ustvarjalnosti, tudi del našega poguma, zaupanja ter gotovosti v življenje, saj se nas dotakne njegova krhkost in razkrije naša ranljivost.

Dragi p. Franci!,
ko sta pred dobrimi 30 leti po klerikatu odmevala naš smeh in pesem, kjer smo se kot študent-

je-bogoslovci veselili življenja in poklica, na katerega smo se skupaj pripravljali, kdo od nas bi tedaj verjel, da je življenje tako krhko in človeško srce tako ranljivo, kdo izmed nas bi tedaj verjel, da se bo to izkazalo prav pri

tebi, ki smo te klicali Frančesko, tako kot so sobratje klicali sv. Frančiška, kajti doživljali smo te kot Frančiška, polnega sonca, veselja, smeha, plemenitosti in dobrohotnosti, skromnega in inteligentnega, vedno pripravljenega prisluhniti, razumeti in pomagati; skratka: radi smo se družili s tabo, radi smo bili v tvoji bližini, kajti tedaj smo bili lahko veseli, saj smo ob tebi bili vedno deležni kakšne pohvale in priznanja in spodbude.

Tudi kot z duhovnikom se je bilo kasneje lepo srečevati s tabo, saj si ostajal Frančesko in danes kar ne morem verjeti, da se je in zakaj se je tako zgodilo, da se takole zgodaj radikalno poslavljamo za ta svet!?

Če bi bil pogan, bi si ob tvoji zgodnji smrti dejal, da si bogovi zase vedno vzamejo najboljše izmed nas;

če bi bil ateist, bi pomislil, da se usoda rada ponorčuje s plemenitimi;

tako pa kot kristjan in duhovnik sprejemam skrivnost krhkosti življenja in ranljivosti srca, hkrati pa bi se ti rad kot sobrat in kot član prejšnjega vodstva naše province -pa verjetno velja tudi za sedanje- opravičil, da ti v tej krhkosti in ranljivosti nismo znali pomagati ali pa nismo imeli dovolj poguma za pomoč!

Ti, ki si zdaj že prestopil prag te krhkosti in ranljivosti, prosi za nas, da bi zmogli več, kot zmoremo sami in da bi ostalo za tabo med nami tisto najlepše, kar si nam dajal: Frančeska!

p. Pavle Jakop

Se srečamo – p. Franci!

V nedeljo, na praznik vseh vernih rajnih, smo se v Župniji A.M. Slomška v Košakih poslovili od posmrtnih ostankov našega župnika p. Francija Pivca. Štiri ure smo ga imeli v dvorani, kjer nas je 10 let nagovarjal, tolažil, bodril, nas učil. Običajno smo si po obredih pred dvorano podajali roke v slovo s patrom. Bili so to stiski z iskrenim pogledom, veselimi izrazom in lepimi željami. To nedeljo svojemu župniku nismo mogli stisniti roke, mu nismo mogli želeči lepe nedelje. V srcih je bila globoka žalost, na mnogih licih solze in izrazi zahvale. Dejali smo: « P. Franci veliko ste nam dali, želimo, da zato prejmete bogato plačilo! »

Preden pa je p. Franci prišel na Košake, je prehodil kar pestro pot z naslednjimi glavnimi postajami:

Rodil se je 06. novembra 1953 v mariborski bolnišnici, kamor se je nekaj pred poslovitvijo zopet vrnil na zdravljenje.

V svojih rodnih Studenicah je bil krščen 29. novembra istega leta. Na svojo željo se je pridružil frančiškanom in se z njimi v Ko-

stanjevici pri Novi Gorici preizkušal v samostanskem življenju. Teološko fakulteto je zaradi nardarjenosti in pridnosti uspešno končal in 29. julija 1980 prejel mašniško posvečenje.

Ker predstojniki spoznajo njegove pedagoške in vzgojne vrline, ga čez 7 let pošljejo na Irsko na Pedagoško akademijo na dodatno usposabljanje. Po vrnitvi iz Irske postane v Kamniku magister postulantov. Leta 1998 nastopi

službo kaplana in gvardijana v samostanu in baziliki Matere Usmiljenja v Mariboru.

5. avgusta 1998 pa postane župnik nove ustanovljene župnije A.M. Slomška v Košakih.

Njegovo mrtvo telo je bilo po slovesu v Košakih prepeljano v samostan bratov frančiškanov.

Naslednji dan smo se poslovili še v baziliki Matere Usmiljenja in na Pobreškem pokopališču. Pred shranitvijo krste smo mu v ime faranov župnije Košaki izrekli nekaj iskrenih besed zahvale za vse, kar nam je v teh letih dal na duhovnem področju in na mnoge vplival s svojim plemenitim značajem.

V datumih njegovega rojstva in smrti je veliko simbolike:

- rojen je bil v novembru pred 55 leti, tudi Slomšek

je bil rojen v novembru pred 209 leti, ki je naš farni zavetnik;

- umrl v mesecu oktobru. To je mesecu, ko se sonce dotika zemlje nežneje kot poleti. Je pa tudi mesec, ki je zraven meseca maja najlepši v letu, ki ju darujemo Mariji;
- v mesecu maju so se začele resne zdravstvene težave pri p. Franciju, ki smo

jih opazili farani. Po petih mesecih, v mesecu rožnega venca, pa je že na našo veliko žalost in presenečenje prestopil prag večnosti.

- v maju ni mogel več voditi šmarnične pobožnosti zadnji petek in tako ni podelil blagoslova počehovskim motoristom za varno vožnjo njih samih in varnost drugih. Nismo mogli skupaj zapeti „Zbogom danes Marija pravi“,
- konec oktobra pa nam je že on sam rekel „Zbogom vaščani, zbogom moji farani, zbogom p. Franci nam vsem pravi“.

10 let dela v našem Košaškem Božjem vinogradu je bilo obdobje nastajanja in oblikovanja nove župnije, ki je terjalo ogromno telesnih in duševnih naporov.

To pa je gotovo odprlo tudi zdravstvene rane. Smo pogosto rekli: imamo župnijo, imamo župnika, nimamo pa cerkve“. Zdaj se je v trenutku obrnilo, imamo cerkev – sicer v gradnji, imamo župnijo, nimamo pa več našega župnika, našega p. Francija.

Kaj čutimo Košaški farani ob ter izgubi, ilustrira zaključna molitev na dan smrti zvečer, ko je želela mlada, prizadevna faranka povedati molilcem nekaj podro-

ne bodo več slišali podajati duhovno misel, ko je imela oddaje naša župnija. Posebno pa Vas bomo pogrešali na naših romanjih, ko smo obiskovali mnogo Marijinih cerkva in hodili po poteh življenja in dela blaženega A. M. Slomška. Ostalo je še neizpolnjeno romanje v Celovec in Št. Andraž, od koder je leta 1859 Slomšek prenesel sedež škofije v Maribor. Ob tem se neizogibno zopet soočimo z neizprosno res-

nosti našega p. Francija, ki so ga naredile iskrenega prijatelja premnogih. Njegova duša se je pridružila zavetniku našega župnije blaženemu A.M. Slomšku. Oba sta bila delavca v Božjem vinogradu, p. Franci včasih tudi v pravem vinogradu v njegovih Košakih.

Še eno izredno pomembno značajsko vrednoto moram omeniti, in sicer, da kljub stalnemu pomanjkanju finančnih sredstev, ki nujno spremlja načrtovano gradnjo Božjega hrama nikoli ni to postavljaj na prvo mesto. Prednost je vedno dajal človeškosti in darovom medsebojnega spoštovanja in ljubezni. Vedel je, da ljudje zelo težko izrečemo besedo oprostite ali iskreno stisnemo roko sosedu, ki nam ni povsem po godu, saj je pri tem razumel, da človek še vedno mnogo raje da iz žepa, kot pa iz srca.

Iskreno hvaležni smo Vam p. Franci za vse, hvaležni smo Vam, da ste bili del našega življenja. In vedno, ko bomo imeli občutek izgubljenosti v temi, bo spomin na Vas p. Franci osvetlil naše misli in vrnil nasmeh na naša lica. Ne smemo žalovati, kot da ste za nas izgubljeni, saj vemo, da ste le pred nami odšli. Mirno si odpočijte p. Franci od vseh naporov, predvsem pa od bolezni. Tam zgoraj pa bdite nad našim delom, ki ga moramo, žal, nadaljevati brez Vas, pa saj se enkrat zopet srečamo. Šele postopoma bomo spoznali, kako veliko ste nam dali.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste p. Franciju kdajkoli in na kakršenkoli način v življenju pomagali. Posebna zahvala družini Kavčič, ki je nudila p. Franciju v času bolezni nesebično in polno pomoč pri lajšanju bolečin, ko je tudi moderna medicina ostala nemočna. Farani župnije A.M. Slomška – Košaki iskreno in globoko sočustvujejo z vsemi, ki ste smrt p. Francija sprejeli z žalostjo in spoštovanjem.

*Jože Križan
predsednik ŽPS - Košaki*

bnosti o pogrebu, a so jo izdala globoka čustva ob pogledu na sliko našega dušnega pastirja in ni mogla zbrano vsega povedati. Mnogi so ji potem dejali „storilo se ti je, kot bi se tudi nam, saj smo ga vendar pred tremi dnevi na žegnanjsko nedeljo imeli pred seboj živega“.

Brez Vas, p. Franci, se čutimo osamljene, čeprav vemo, da ste nas samo fizično zapustili in da ste ob slovesu dejali „Ne žalujte, sam Bog me je poklical, saj vendar V NEBESIH SEM DOMA“.

Veliko različnih dogodkov je oblikovalo naše duhovno življenje v župniji. Pogrešali Vas bomo na vsakoletnih šmarničnih pobožnostih tudi ob križih in kapelah, prav tako bomo to praznino čutili ob blagoslovih velikonočnih jedi. Poslušalci radia Brezje Vas

nico „ŽIVLJENJE NAŠE KRATKO JE, KONČALI BOMO ROMANJE“. Mnogi farani so me nagovarjali naj ob slovesu povem še to, pa naj ne pozabim tega in še mnogo predlogov in dobronamernih namigov je bilo. To pomeni p. Franci, da ste bili ljudski duhovnik, duhovnik dialoga, vedno ste želeli slišati različna mnenja. Celotna sodba o nedeljskem nagovoru med mašo ste včasih želeli imeti. Pogrešali bomo Vaš značilni glas, ki je izražal energijo, odločnost, a tudi milino in prijaznost. Srečni, pomirjeni, smo odhajali od nedeljskih maš. Tudi zato so bile v prenekateri družini nedelje lepše, bogatejše.

Zemlja je v ponedeljek, 3. novembra vzela, kar je telesnega, nam pa bo ostal spomin nanj in s tem spominom na vse plemenite last-

Náš dragi prijatelj in dobrotnik »Našega doma«, pater Franci Pivec OFM je odšel v večnost

V mesecu oktobru (29. oktobra) je v Mariboru po dolgotrajni bolezni odšel v večnost naš dobri prijatelj in dobrotnik, frančiškan pater Franci Pivec OFM, v starosti komaj 55 let.

Pater Franci je bil povezan z našo župnijo ali misijo v Združenem kraljestvu dolgo vrsto let. Najprej že v času župnika Ludvika Rota, kot bogoslovec in frančiškanski klerik in končno kot Frančiškov duhovnik – pater – v času sedanjega župnika S. Cikaneka, ko je koncem 80-tih študiral duhovno bogoslovje na Irskem. Ob praznikih in počitnicah je rad prihajal v London, kjer se je dobro počutil v domačem okolju in kjer je bil rad na razpolago za pastoralno in kakršnokoli drugo delo in pomoč v »Našem domu«. Na pastoralnem področju je s svojo izredno gostoljubnostjo rad pomagal pri sprejemanju rojakov v Domu in z obiski le-teh pri spremljanju župnika na 9-ih različnih posto-

jankah po Angliji in Walesu, kjer sta oznanjala Božjo besedo in skupaj z njimi obhajala evharistijo v slovenskem jeziku. Pater Franci je vedno znal rojake zelo prisrčno nagovoriti in se po sv. maši ob srečanjih z njimi lepo pogovoriti.

Mnogokrat je tukajšnjega slovenskega župnika tudi nadomeščal, kadar je bil le-ta odsoten iz Anglije. Naši rojaki so ga imeli radi in so ga zelo vzljubili. Bil je v vsem, posebno pa s svojo dobroto in ponižnostjo, pravi Frančiškov brat! Zelo ga bomo pogrešali. Za njim žalujemo, ker smo z njim izgubili prijatelja, s katerim smo pred leti skupaj prehodili del življenjske poti. Kadar potekajo poti prijateljev skupaj, se človeku zdi, da postane ves svet za nekaj trenutkov domovina.

Želimo izraziti zahvalo, da smo ga imeli med sabo (da je živel med nami). Njegova prisotnost med nami, je naredila naše življenje svetlejšo, bogatejšo in srečnejšo. Hkrati želimo prositi dobrega Boga, da nam morda za premajhno pozornost do njegove dobrote in razdajanja samega sebe, odpusti.

Vse nas je ganila in prizadela vest

o nenadnem odhodu patra Francija v večnost. Ko sem od njegovega in mojega prijatelja zdravniška, izvedel žalostno vest, so mi prišle na misel besede, ki jih je izgovoril kralj David na gori Gelboe v spomin svojega dragega prijatelja Jonatana:

»Hudo mi je za Teboj, moj prijatelj! Zelo si mi bil prijeten« (2Sam 1,26).

Ko človek lista po starih albumih in si ogleduje številne slike, na katerih je bil Francijev vedno vesel nasmeh, se ob gledanju slik spomni:

- na veliko lepih srečanj iz preteklosti, ki so nas obogatila,
- na pogovore, ki so nas sogovornike razbremenili,
- na skupaj preživete ure in dneve, ki so nam vlili novih moči.

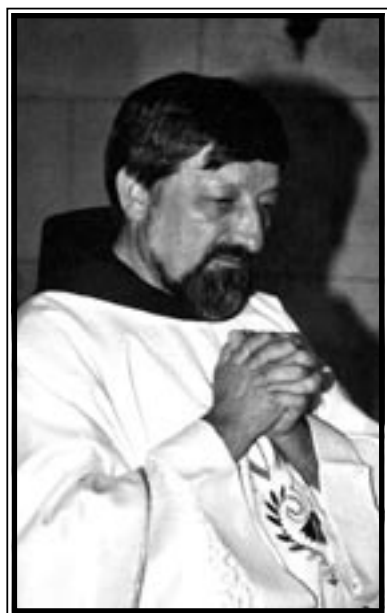
Hvala Ti dragi pater Franci, lepo je, da si bil med nami, da smo se Tvoji slovenski rojaki na tem britanskem otoku od časa do časa srečali s Teboj, da si bil rad z nami pri slovenskem bogoslužju, da si nas obiskoval in ostal prijatelj.

Tudi sedaj, po Tvoji smrti, ostajamo s Teboj povezani in hkrati trdno upamo, da se znova snidemo v onostranstvu, v svetlih prostorih večne ljubezni in svetlobe in da se znova vidimo tam, kamor si Ti odšel pred nami.

Spočij se v Gospodu, kateremu si vse svoje življenje služil, dragi prijatelj, pater Franci!

S. Cikanek

Za vpis v nekrologij:

29. 10. 2008

Maribor: P. Franci Pivec iz Studenic pri Poljčanah, frančiškansko veder in igrivo družaben redovnik, preprost, skromen in velikodušen do bratov in ljudi, spoštljiv do predstojnikov in goreč v duhovniški službi, prvi župnik v novoustanovljeni župniji bl. Antona Martina Slomška v Mariboru-Košaki in graditelj župnijske cerkve, potrpežljivo in vdano prenašal križ bolezni. Pokopan 3. novembra 2008 v grob bratov frančiškanov na mariborskem pokopališču. star 55, redovnik 38, duhovnik 28.

DOM ZA TRIDESET ŠTUDENTOV – Študentje so se že vselili v zasebni dom Jadro, ki so ga te dni uredili v prizidku kopskega frančiškanskega samostana sv. Ane. Boris Markež, prokurator frančiškanske province v Sloveniji, je povedal, da je to nadomestna stavba in je le del bodočega kompleksa, ki nastaja s prenovo samostana. V prizidku s 700 kvadratnimi metri površine bo poleg študentskega doma deloval še zavod Središče Rotunda. Ta bo imel več sodobno opremljenih predavalnic in poslovne prostore. Zavod Središče Rotunda deluje že šest let kot neprofitna organizacija na podlagi prostovoljstva in se ukvarja z dejavnostmi za mlade in družine, zdaj pa bodo lahko okrepili še izobraževanje.

Trideset novih ležišč je za Obalo že velik dosežek

Na obalnem območju uradno samo 156 ležišč v dveh študentskih domovih – Primanjkanje sob že zavira razvoj kopske univerze

KOPER – Študenti v Slovenski Istri so pri iskanju postelje in tople sobice v najbolj nezavidljivem položaju. V tretjem univerzitetnem središču je okoli 7500 študentov, uradno pa premorejo samo 126 ležišč v portoroškem študentskem domu Korotan. Zato je vsekakor spodbudna novica, da so ob frančiškanskem samostanu v Kopru te dni v novi študentski dom Jadro vselili 30 študentov. Premalo študentskih sob že lahko vpliva na vpis na kopsko univerzo in na druge visokošolske ustanove na Obali.

Po besedah Leona Horvatiča, direktorja Študentskih domov Univerze na Primorskem, so za novo študijsko leto prejeli 1500 prostelj, razpisali pa so lahko samo 1264 ležišč, od tega 50 v sežamski občini. Študenti so na različnih koncih: poleg tistih v študentskem domu Korotan, jih je 330 v treh dijaških domovih, 40 v dveh hotelskih penzionih, 30 v Jadru (frančiškanski dom) in približno 700 pri zasebnikih. V uradnih študentskih domovih je ležišč samo za približno tri odstotke vseh študentov, v Ljubljani in Mariboru jih je celo več kot za 10 oziroma 12 odstotkov.

Cena za prenočišče je najnižja v dijaških domovih (80 evrov na mesec), v študentskem domu Korotan 86, v hotela Port 105, pri zasebnikih 130 in v Jadru 129,5 evra. Na te cene imajo možnost pridobiti subvencijo, ki je različna (od 16 do 40 evrov). Leon Horvatič pravi,

da so morali letos odsloviti 300 študentov. Prepričani so, da bi bil vpis večji, če bi bilo na voljo več študentskih domov.

»Veseli smo, da smo v Jadru pridobili 30 ležišč za študente, vendar smo hkrati v dijaškem domu Portorož izgubili 20 ležišč. Zaradi novoustanovljenega centra EMUNI (evromediterranske univerze) so že napovedali, da bomo prihodnje študijsko leto v dijaškem domu še ob 80 ležišč. Država nam je za pripravljalna dela za Kampus Sonce letos namenila 300.000 evrov (prihodnje leto pa več kot štiri milijone evrov za 170 ležišč), a jih ne moremo investirati. Z občino Koper smo 22. maja podpisali pismo o nameri, mestni svet pa bi moral do konca junija sprejeti sklep o prenosu lastništva velikega zemljišča v bližini kamionskega terminala na Univerzo na Primorskem. Prenos je nujen, če želimo nadaljevati priprave. Toda mi-

nil je še september, z občine pa nam niti ne odgovorijo, kdaj bodo izpolnili svojo obvezo iz pisma o nameri. Zato je univerzitetni upravni odbor v petek sprejel sklep o začetku pospešenih priprav za ureditev študentskega kampusa v izolskih Livadah,« je povedal Leon Horvatič.

O tem smo vprašali Sabino Mozetič, direktorico občinske uprave, ki je dejala: »Za medije nismo nikoli dali nobene izjave o tem, da bi si občina premislila glede kampusa Sonce. Tudi nikoli nismo komentirali očitkov, da odstopamo od dogovorov v pismu o nameri. Od zapisane nismo odstopili. Čeprav je bilo v pismu opredeljeno, do kdaj naj bi mestni svet sprejel sklep o prenosu lastništva, tam zapisanega ni mogoče jemati tako natančno. Mestni svet se od tedaj pravzaprav sploh ni sestel. In tudi zdaj ne morem povedati, kdaj se bo, kot tudi ne, ali bo obravnaval to temo.«

BORIS ŠULGOJ

Delo 2. 10. 2008

Prenova samostana sv. Ane na polovici

Križni hodnik na ogled tudi obiskovalcem

*Velika galerija v nekdanjih koprskih zaporih za dela,
ki so jih med drugo svetovno vojno odnesli v Italijo*

KOPER – Zvečer bodo v obnovljenem delu kopskega frančiškanskega samostana sv. Ane slovesno odprli nove prostore Središča Rotunda, primorskega družbenega centra. Vrata odpira tudi Študentski center Jadro Koper, ki bo skrbel za študentski dom v stavbi. Prenova frančiškanskega samostana sv. Ane v Kopru, bolj znanega kot nekdanji koprski zapor, je na polovici. Tako je povedal Boris Markež, prokurator frančiškanske province v Sloveniji. Slovenski frančiškani (v državi jih je nekaj čez sto) ta samostan intenzivno prenavljajo že dve leti in pol, po projektih Liz Inženiringa. Predvideli so, da bodo za vsa dela potrebovali pet milijonov evrov, do zdaj so porabili približno dva milijona evrov in pol.

V glavnem gre za posojila, državna sredstva, prostovoljno delo in nekaj darov. Doslej so prenovili križni hodnik, ki bo na voljo tudi zunanjim obiskovalcem. Radi bi namreč, da bi bil njihov križni hodnik vsaj tako popularen, kot je križni hodnik mino-ritskega samostana v Piranu. Lahko bo še popularnejši.

Prizidek samostana je dal stari stavbi povsem novo podobo. V njem so pridobili kakih 700 kvadratnih metrov površine, kjer so poleg študentskega doma uredili še večjo galerijo, atrij za prireditve in preda-

valnice ter prostore zavoda Središče Rotunda.

Še najbolj zanimiva je velika galerija ob križnem hodniku. To je galerija, ki je namenjena vsem delom, ki so jih odnesli med drugo svetovno vojno v Italijo in si slovenska država že več let prizadeva za njihovo vračilo. »Za zdaj bo galerija prazna. V Italiji pa ne bodo mogli reči, da nimamo prostorov, kamor bi namestili vrnjene dragocene umetnine in arhiv,« je dejal prokurator Boris Markež. Iz samostana sv. Ane so namreč odnesli kar 65 del.

BORIS ŠULIGOJ

Delo 7. 10. 2008

IZ FRANČIŠKANSKEGA SAMOSTANA SV. ANE V KOPRU SO ODNESLI KAR 65 UMETNIN

Desetletnica delovanja Škrabčeve domačije

Pomembno kulturno središče

*Podelili štipendije Ustanove patra Stanislava Škrabca – Jezikoslovna nagrada dr. Martini Orožen
Slovesno ob desetletnici delovanja – Kersničeva kovačnica nov razstavnih in galerijskih prostor*

S podelitvijo sedmih novih štipendij Ustanove patra Stanislava Škrabca in nagrade za jezikoslovno delo, ki jo je letos prejela dr. Martina Orožen kot trenutno najboljša poznavalka razvoja slovenskega jezika, so na Škrabčevi domačiji v Hirovači zaznamovali letošnjo desetletnico delovanja. Dogodek je bil še slovesnejši, ker je prireditev potekala na valškem trgu, kjer so odprli tudi Kersničevo kovačnico, ki bo, pravi Polona Lovšin, programska vodja Škrabčeve domačije, »sodobno preurejen prostor za prikaze ustvarjalne in umetniške moči«.

Škrabčeva domačija, ki si jo na leto ogleda približno 5000 obiskovalcev, ni le domačija, kjer se je rodil pater Stanislav Škrabec, znameniti jezikoslovec slovenist. Prav tako ni samo muzejska stavba, ki je bil leta 2004 nominirana za naziv Evropski

muzej leta, in ni le protokolarni objekt. »Škrabčeva domačija se je vseh teh deset let spreminjala,« pravi Polona Lovšin. Iz domačije, ki jo je zasebnik Janez Škrabec, direktor podjetja Riko, temeljito obnovil s pomočjo strokovnjakov, kar jo po

mnenju številnih uvršča med kulturne spomenike, je postala pomembno in razpoznavno kulturno središče, kjer se vsak mesec srečujejo umetniki, znanstveniki, gospodarstveniki ... »Najpomembnejše pa je, da so program Škrabčeve domačije sprejeli obiskovalci,« pravi Polona Lovšin.

Večina kulturnega in družabnega življenja na Škrabčevi domačiji je sicer organizirana v Slikečnjcu, ki je gospodarska stavba le po imenu. V njem vsako leto predstavijo tudi nove štipendiste Ustanove patra Stanislava Škrabca, ki je začela de-

lovati leta 2004 in je namenjena spodbujanju znanstvenega dela na področju slovenskega knjižnega jezika, saj je glavni namen ustanove spodbujanje mladih študiju in raziskovanju slovenskega jezika.

Prof. dr. Andreja Kocijančič, rektorica Univerze v Ljubljani, je nagrado za posebne dosežke iz slovenskega jezikoslovja, ki jo Ustanova patra Stanislava Škrabca podeljuje vsaki dve leti, izročila prof. dr. Martini Orožen, ki se je s tem pridružila dosedanjim nagrajencem, akad. dr. Jožetu Toporišču in Janku Modru. Dr. Oroženova je v svojem govoru spregovorila o Škrabcu, ki je bil, je poudarila, velik znanstvenik in jezikoslovec ter prvi raziskovalec slovenskega jezika. »Toda njegova znanstvena dognanja ostajajo trajna in neovrgljiva,« je dejala dr. Orožen, ki je še poudarila, da je bil Škrabec tisti, ki se je v tedanji panslaviistični zmedzi zavzemal za neokrnjenost slovenskega jezika. »Bil pa je tudi veliki človek,« je poudarila dr. Martina Orožen, »ki je živel geslo 'Mir in dobro'«.

Slovesnost se je sklenila z odprtjem Kersničeve kovačnice, nekdanje kovačnice rodbine Kersnič. Stavbo, ki jo je kupil Janez Škrabec in vse predmete podaril Muzeju Miklova hiša, je prenovil s pomočjo strokovnjakov: avtor arhitekturne prenovne je Matjaž Deu, konservatorski program je izdelal doc. dr. Vito Hazler, pri izdelavi programske usmeritve pa je sodeloval prof. dr. Janez Bogataj. Z novo stavbo bodo dopolnili delovanje Škrabčeve domačije, pravi Polona Lovšin: »S Kersničevo kovačnico smo pridobili novo razstavno in galerijsko namembnost in vsebino.«

SIMONA FAJFAR

LETOŠNJI ŠTIPENDISTI USTANOVE PATRA STANISLAVA ŠKRABCA – Ustanova je do zdaj podelila 36 štipendij izbranim diplomskim in poddiplomskim študentom slovenskega jezika, slovanskih jezikov ter klasične filologije, ki se odlikujejo s svojim študijskim delom, ter poddiplomskim študentom frančiškanom. Aleš Hauc, generalni direktor Pošte Slovenije, in Marko Škrabec, predsednik Ustanove patra Stanislava Škrabca, sta na letošnji slovesnosti podelila štipendije novi generaciji: poleg Lucie Gaje Scuteri in Januške Gostenčnik, ki se slovesnosti nista mogli udeležiti, so to (od leve proti desni) Mateja Jemec Tomazin, Mojca Horvat, Anja Benko, Andraž Arko in Živa Borak.

DR. MARTINA OROŽEN

Nagrada dr. Martini Orožen za jezikoslovne dosežke

Škrabčeva ustanova je tretjo nagrado za posebne dosežke v slovenskem jezikoslovju včeraj podelila prof. dr. Martini Orožen. Strokovna komisija Škrabčeve ustanove, ki jo sestavljajo dr. Ada Vidovič Muha, akademik dr. Kajetan Gantar in dr. Zoltan Jan, se je zanjo soglasno odločila, ker je želela poudariti njene raziskovalne in pedagoške dosežke za razvoj slovenskega jezika. »Njeni dosežki so nenadomestljivi, izjemni in odlični. Ob štiri-desetletni profesuri, med katero je kot mentorica vzgojila cel rod diahronih jezikoslovcev, je dr. Martina Orožen predano nadaljevala raznovrstno znanstvenoraziskovalno delo.«

Zelo pomembni so njeni prispevki o splošnih jezikoslovnih temah, zgodovini slavistike in slovenistike, raznoča-

sne obravnave posameznih jezikoslovnih ravni, besedi-slovne in prevodoslovne teme ter druge teme, ki jih je raziskovala. Strokovni svet je delil mnenje predlagatelja nagrade, da je dr. Martina Orožen danes najboljša poznavalka razvoja slovenskega jezika. Z upoštevanjem jezikovne tradicije različnih slovenskih pokrajin pri raziskovanju razvoja slovenskega jezika je razvila tudi vprišanje jezikovne in nacionalne zavesti ter pri tem nakazala vodilno vlogo slovenskega jezika. S tem se je postavila ob bok največjim slovenskim jezikoslovcem, tudi patru Stanislavu Škrabcu, katerega delo je predano raziskovala in dokazovala njegovo težo tudi s sodelovanjem na Škrabčevih simpozijih, piše v utemeljitvi nagrade.

MARJAN ZLOBEC

Delo 11. 10. 2008

Center za usposabljanje Elvira Vatovec

Samostan je ministrstvo za kulturo znova vrnilo župniji

*Priloge na selitev centra, čeprav odločba o vrnitvi še ni pravomočna
V piranski občini se o morebitni pritožbi še odločajo – Sestanek župana in župnika*

STRUNJAN – Ministrstvo za kulturo je po 16 letih odločanja pred dnevi izdalo delno odločbo, da se nekdanji frančiškanski samostan v naravi vrne strunjski župniji Marijinega prikazovanja. Ministrstvo je tako odločilo, čeprav je vrhovno sodišče lani razsodilo v prid piranski občini in zadevo vrnilo v ponovno odločanje. Center za usposabljanje Elvira Vatovec medtem že pripravlja prostore, ki bodo čez nekaj mesecev omogočili delno selitev centra iz starega samostana.

Vse kaže, da je občina Piran izgubila potrpljenje v več kot 15 let dolgem boju za nekdanje samostanske prostore. Že pred odločitvijo vrhovnega sodišča so lani v piranski občini presodili, da imajo malo možnosti za ohranitev samostanske stavbe v Strunjani. Zato so začeli pripravljati načrte, kako bi najceneje poskrbeli za Center za usposabljanje Elvire Vatovec in se izognili visoki odškodnini, ki bi jih lahko doletela. Že lani jeseni so imeli pripravljene načrte za selitev nekaterih prostorov, a jih je presenetila odločitev vrhovnega sodišča, da samostana ni mogoče vrniti v naravi, za kar se je zavzemala tudi

V strunjskem Centru za usposabljanje Elvire Vatovec skrbijo za 63 otrok z lažimi in zmernimi motnjami v duševnem razvoju (imajo še oddelke v Divači za devet otrok). Gre za otroke iz sedmih južnoprimorskih občin.

piranska občinska uprava. Ministrstvo za kulturo je v ponovljenem postopku ugotovilo, da se občina Piran že pripravlja na selitev Centra Elvire Vatovec, da stroški selitve niso tako visoki, kot je dolga leta zatrjevalo občinska uprava, in da torej ni pravih ovir za selitev ter vrnitev samostana

v naravi. Odločba je prišla pred dvema tednoma, v občinski upravi se uradno še niso odločili, ali se bodo nanjo pritožili.

Vse je odvisno od dogovora med piranskim županom Tomažem Gantarjem in strunjskim župnikom Nikom Žvokljem prihodnji teden. Spomladi so predstavniki piranske občinske uprave ministrstvu za kulturo že povedali, da so se pripravljali poravnati, če se bo župnija odpovedala vsem zahtevkom po odškodnini. V poravnavi bi se morali dogovoriti še o razmejitvi parcel med samostanom in centrom Elvira Vatovec. **Boris Šuligoj**

KMALU SELITEV CENTRA IZ STAREGA SAMOSTANA – Odločitev o vlaganju v novejši del stavbe centra so sprejeli tudi zato, ker v samostanski objekt že več kot 15 let zaradi denacionalizacijskega postopka (moratorija) ne morejo, prostori pa so čedalje manj primerni. V osrednji šolski stavbi (ki je le lučaj od samostanskega objekta) zdaj urejajo in gradijo razdelilno kuhinjo, jedilnico in večnamenski prostor na skupaj 160 kvadratnih metrih površine. Naložba je vredna 160.000 evrov, 60.000 evrov jim je obljubilo ministrstvo za kulturo, 70.000 evrov bodo zagotovile tri obalne občine. S svojim denarjem so že obnovili manjšo hišo v bližini centra, v kateri bodo na 180 kvadratnih metrih površine tri učilnice in dom za deset otrok. Knjižnico bodo nekaj časa še imeli v samostanskem objektu (po dogovoru z župnikom), zobno ambulanto morajo urediti v enem od šolskih prostorov. Upajo tudi, da se bosta občina in župnija dogovorili o zemljišču za dostopne poti in igrišča. *Foto Boris Šuligoj*

Delo 25. 9. 2008

Magistralno cesto pri Brezjah bodo razgradili

Namesto ceste kmetijska zemljišča

Domačini so nad odločitvijo občinskega sveta navdušeni, v Frančiškanskem samostanu pa niso zadovoljni, saj so na odseku magistralne ceste nameravali urediti dodatna parkirna mesta, ki jih je zdaj premalo

BREŽJE – Odsek magistralne ceste na Brezjah, ki po odprtju gorenjskega avtocestnega kraka ne bo več v uporabi, bodo razgradili, je na sredini seji sklenil radovljjski občinski svet. Z odločitvijo je Ciril Pohar, predstavnik civilne iniciative, ki je zahtevala odstranitev ceste, zelo zadovoljen, saj bodo s tem Brezje postale miren kraj. V Frančiškanskem samostanu na Brezjah pa nad sklepom niso navdušeni, je povedal predstojnik samostana Silvin Krajnc. Parkirišče ob baziliki po njegovem mnenju ne zadošča za potrebe obiskovalcev, zato so hoteli na delu ceste urediti dodatne parkirne površine.

»Nerazumljivo se nam zdi omarovanje občine Radovljica. Če je bil sprejet sklep, da se 360 metrov ceste ohrani in zgradi cesta do obstoječega parkirišča, naj ta sklep ostane,« je prepričan Silvin Krajnc. Povedal je, da njihovo pobudo podpira tudi slovenska škofova konferenca in da si bodo le naprej prizadevali za primerno dodatno parkirišče na Brezjah. Zdaj manj kot tristo (287) parkirnih mest ne zadoštuje niti za navadne nedelje, kaj šele za praznike, je opozoril Krajnc. Ciril Pohar je predlog samostana označil za nesprejemljivega. Odsek ceste od podvoza pod magistralno

cesto proti Brezjam na Črncu do viadukta Peračica bodo v celoti odstranili, zemljišča pa rekultivirali v kmetijska zemljišča. S tem so svetniki razveljavili sklep občinskega sveta iz oktobra lani, ko so na predlog samostana predvideli, da bi del ceste ohranili kot novo dovozno cesto do Brezij, in ki bi ga lahko uporabljali tudi kot parkirišče ob večjih prireditvah v baziliki.

Staša Čelik Janša, vodja oddelka za okolje in prostor na radovljjski občini, je povedala, da bo del ceste odstranil Dars pri gradnji gorenjske avtoceste.

BLAŽ RAČIČ

DELO: Vr. arhiv občine Radovljica

Delo 26. 9. 2008

VLADA ZA KULTURNI SPOMENIK RAZGLASILA OSREDNJI LJUBLJANSKI CERKVI

Kulturna spomenika

Na pobudo ljubljanske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je vlada oktobra izdala odlok o razglasitvi stolnice sv. Nikolaja in frančiškanske cerkve Marijinega oznanjenja (obe v Ljubljani) za kulturna spomenika državnega pomena. »Stolnica je hierarhično najpomembnejša cerkev v Sloveniji in je sedež najstarejše kontinuirano obstoječe stolnice v Sloveniji vse od leta 1492. Je prostor številnih pomembnih zgodovinskih dogodkov in grobnica vidnih predstavnikov Cerkve. Predstavlja dominantno srednjeveškega jedra Ljubljane. Cerkev Marijinega oznanjenja je bila zgrajena kot redovna cerkev ljubljanskih avguštincev med letoma 1645 in 1660. Zgodnjebaročna dvoranska cerkev je odličen primer naprednega toka v kranjskem stavbarstvu 17. stoletja in značilna srednjeevropska arhitektura s prevladujočimi lombardsko-beneškimi vplivi. Cerkev se ponaša tudi z nekaterimi najkakovostnejšimi deli slovenske baročne oltarne plastike,« so sporočili iz urada vlade za komuniciranje.

Družina

Sledimo zgledu sv. Frančiška 5.10.08

Sva Mateja in Metod. Bog nama je podaril štiri otroke: najstarejši Miha hodi v šesti razred, Mojca v četrty, Martin bo dopolnil peto leto, najmlajšega Mateja pa nam je lani prinesel sv. Miklavž. Poročila sva se pred dvanajstimi leti, zadnjih pet let pa živimo v župniji Ljubljana Zadobrova.

Kdaj ste se srečali s Frančiškovo duhovnostjo in kako dozorli odločitve za obljube Frančiškovega svetnega reda?

Spoznavala sva jo v frančiškanski župniji, na duhovnih vajah ter romanju v Assisi. Patri so naju navdušili za rast v Frančiškovem svetnem redu (FSR) in dozorela je želja po globlji povezanosti. V času uvajanja so nam bratje in sestre pomagali pregnati dvome in strahove ter nam predstavili bogastvo življenja v veliki Frančiškovi družini.

Kaj sploh je FSR?

Prizadevamo si živeti evangelij po zgledu sv. Frančiška. Kljub 800-letni zgodovini je še vedno aktualen in privlačen. Kdor je doživel, da je Bog dober in ima vsakega človeka rad, mu želi zares pripadati – ne glede na spol, stan, starost, izobrazbo, premoženje in poklic. FSR je pomoč na tej poti k Bogu. Živimo v svetu, v svojih družinah, na delovnem mestu, zato izraz »svetni«. Red pa se imenuje, ker gre za ustanovo, za katero stoji avtoriteta Cerkve.

Kako pripadnost FSR vpliva na življenje vaše družine? Kako sledite njegovemu zgledu v vsakdanjem življenju?

Frančiškovo družino doživljava kot dar dobrega Boga, ki nama daje

brate in sestre, da so nama v oporo na poti k njemu. Frančišek je bil preprost in vesel svetnik in želiva si, da bi bili tudi mi takšni. Živimo v lepem okolju, skoraj na vasi, zato gremo radi na sprehod, z otroki nabiramo rožice za čaj, se radi smejemo, pojemo, kolesarimo in gremo na izlet. Otroke navajava, da bi razmišljali s svojo glavo in da se ne bi pustili vplivati televiziji, ki jo tudi sicer bolj malo gledamo.

Zgledu uboštva, ki ne pomeni revščine, ampak nenavezanost na gmotne dobrine, skušamo slediti tako, da se sprašujemo, kaj zares potrebujemo, in ne nasedamo porabniški miselnosti.

Sodelujemo tudi v župniji pri petju in ministriranju.

Oktober je mesec molitve, kako pa molite pri vas doma?

Najlepši del dneva je večer, ko se vsi zberemo skupaj. Takrat tudi molimo. Najprej »pogledamo v srče

ke« in se drug drugemu opravičimo, če je bilo tisti dan kaj narobe. Vsak dobi priložnost, da pove, kar mu leži na duši. Že štiriletni Martin zelo dobro ve, kaj ni bilo prav in v čem se mora poboljšati. Tako lepo je, ko si rečemo: »Je že v redu!« Potem so na vrsti zahvale. Vsak od nas se Bogu zahvali s svojimi besedami. Tudi devtmesečni Matej že zna ploskati z ročicami in reče: a, gu, aga. Vsi zapojemo: Hvala ti, hvala ti, dobri Bog! Končamo z zdravamarijo za vse naše namene in prošnje. V mesecu maju in oktobru nam včasih uspe zmoliti še desetko rožnega venca ali dve.

Česa se veselite kot družina?

Najbolj dragocen nam je čas, ko smo skupaj. Lepo je tudi takrat, ko smo preprosto doma in skupaj rišemo, se igramo, beremo ali kaj delamo. Veselimo se prihodnosti, saj vemo, da Bog skrbi za nas, tako kot za »lilije na polju in ptice pod nebom« (prim Mt 6,25-34).

Lom pod Storžičem

Tržiški muzealci smo v soboto, 27. septembra, pripravili v župnišču v Lomu pod Storžičem muzejski večer, posvečen stoti obletnici smrti Franca Premruja, vojaškega kurata, ki je jesen svojega življenja posvetil dušnopastirskemu delu v tej vasici pod Storžičem.

Gostja večera je bila Majda Clemenž, profesorica filozofije, ki je predstavila Premrujevo življenje in delo. Vrhunec večera je bila predstavitev dokumentarnega in slikovnega gradiva o pokojnem kuratu, ki naj bi ga v Tržiškem

muzeju pripravili za tisk v obliki zloženke.

Večer nam je popestril domačin Janez Slapar Temšakov s pripovedovanjem o dogodkih iz časov delovanja Premruja. Posebno zanimiva je bila pripoved o njegovem pogrebu. Pogrebna procesija je bila po ustnem izročilu Lomljanov tako dolga, da je zaobela skoraj vso vas. To je bilo znamenje, da je med Lomljani užival veliko spoštovanje. Prav zaradi tega in bogatega dokumentarnega gradiva, ki ga je zbrala prof. Clemenževa, daljna sorodnica Franca Premruja, je prav, da zloženka izide še v tem letu.

Melanija Primožič

Družina 12. 10. 2008

Orgle za Plečnikovo umetnino

Ob 80-letnici župnije Ljubljana Šiška blagoslovili nove orgle

V mogočni Plečnikovi cerkvi v Šiški so blagoslovili nove orgle, narejene po vzoru francoskih simfoničnih orgel, ki so prve te vrste v Sloveniji.

Na dobrih trinajdeset metrov dolgem in pet metrov širokem koru, ki ga je arhitekt Jože Plečnik zasnoval že ob zidavi cerkve pred osemdesetimi leti, so na žegnanijsko nedeljo ob prazniku sv. Frančiška, 5. oktobra, v šišenski cerkvi zadonele nove orgle. »Naj slovesna blagoslovitev orgel obogati ne samo pevce, temveč celotno župnijsko občestvo ter pritegne vse farane, da boste z glasbo slavili Boga, molili in izražali svojo vero. Želim, da bi v mogočno Plečnikovo cerkvi sv. Frančiška mnogi doživeli Boga tudi po orglah in glasbi,« je dejal nadškof Alojz Uran po blagoslovu, kot je nov instrument imenoval »kraljice glasbil«.

Dosedanje Jenkove orgle – v Šiški so služile več kot 60 let, pripeljali pa so jih po drugi svetovni vojni iz porušene frančiškanske cerkve v Brežicah – so po lanskim velikonočnim praznikih odstranili in pripravili prostor novim. Da orgle mojstra Jenka, ki jih je izdelal za štirikrat manjšo brežiško cerkev, »zvočno ne zmorejo obvladati prostora šišenske lepotic«, kot je zapisal član župnijskega sveta Pavel Merljak, so ugotavljali že leta 1984, ko je v župnijo kot novomašnik prišel za kaplana p. Vid Lisjak, velik ljubitelj glasbe, organist in zborovodja, pa tudi na župnika p. Pavletu Jakopa je bila, kot je zapisal v brošuri o novih orglah, v dveh de-

Župnijski pevski zbor z zborovodjem Matijem Brežičem med blagoslovu novih orgel

setletjih (p. Pavle je bil župnik v Šiški od leta 1986 do 2004) po vsaki slovesnosti naslovljena prošnja: »Kdaj bodo pa nove orgle?« V svetem letu 2000 so župljani začeli zares: ustanovili so župnijsko komisijo za orgle, s koncerti in drugimi prireditvami načrtno zbirali sredstva, predvsem pa se pogovarjali s strokovnjaki o tem, kakšne orgle sodijo v akustično pomanjkljivo cerkev tako velikih dimenzij.

Zahteven orgelski projekt so zapali v izdelavo Orglarstvu Močnik iz Cerklj na Gorenjskem. Orgle francoskega simfoničnega tipa po vzoru slovite francoske delavnice Cavaille-Coll imajo 47 pojočih registrov, razdeljenih na tri manuale in pedal. Orgelska omara je zasnovana tako, da zvok usmerja v osrednji prostor cer-

kvene ladje in zato, kot je zapisal Merljak, »znatno zmanjšuje akustične šibkosti šišenske cerkve«. Sama tehta štiri tone, skupna teža orgel pa je približno petnajst ton, zaradi česar so morali pred postavitvijo ojačati nosilno strukturo kora. Od dela kora, ki je namenjen pevcem, prostor loči pregrada, ki zaokrožuje celovito prenovljen kor, hkrati pa je v pregradi prostor za arhiv zborovskega notnega gradiva.

»Brez pretiravanja je blagoslov orgel za župnijo dogodek stoletja,« pravi p. Mari Osredkar, ki je zadnje štiri leta vodil projekt, in se ob tem zahvalil vsem dobrotnikom, da je 380 tisoč evrov draga naložba – brez pomoči države in mesta, čeprav je šišenska cerkev kulturni spomenik – v celoti pokrita. K. H.

Družina 12. 10. 2008

Nova Gorica – Kapela

Lepa jesenska sobota, 4. oktobra, in hkrati slovesni praznik sv. Frančiška sta nas znova združila, saj smo popoldne v naši župniji v Novi Gorici na Kostanjevici obhajali mašo, po njej pa je bilo druženje za starejše in bolne župljane. Na pomoč je uigrani ekipi Karitas priskočilo kar nekaj prostovoljcev, ki so pripravili samostansko dvorano in vse, kar je bilo potrebno postaviti na mize.

Pred mašo je bila možnost za prejem sv. spovedi, med mašo pa je približno 70 bolnih in ostarelih prejelo zakrament bolniškega maziljenja. Mašo je daroval župnik p. Krizostom ob somaševanju dveh sobratov: p. Bruna, ki letos obhaja diamantni mašniški jubilej, in

p. Lojzeta, ki je letos obhajal zlati jubilej prvih redovnih obljub. V molitvi pa smo se spomnili tudi sobrata p. Andreja, ki se je hudo ponesrečil s kolesom in je med mašo še ležal v bolnišnici. Vsak udeleženec je prejel tudi spominsko podobico z napisom: »Bog, ki nas ljubi, je natrosil rož na našo pot.« Med mašo smo prepevali ljudske pesmi, nekaj so jih zapeli tudi mladi ob kitari pod vodstvom Kristine Škibin.

Mladim se je po maši pridružil še mladinec Aljoša, ki je raztegnil meh klavirske harmonike. Tako se je duhovno druženje nadaljevalo v samostanski dvorani v sproščnem duhu še kakšno uro. Vsem in vsakemu posebej, ki je prispeval k zares lepo pripravljenemu srečanju, se v imenu vse župnije iskreno zahvaljujem in kličem ob letu nasvidenje. p. K. K.

Družina 26. 10. 2008

Temeljna odločitev za Kristusa

Redovniški dan v Veržaju posvečen družini in redovni skupnosti

Vsako tretjo sredo v septembru se redovnice in redovniki v Sloveniji zberejo na redovniškem dnevu. Letos so v Veržaju razmišljali o vlogi in poslanstvu redovne skupnosti in družine.

»Letošnji redovniški dan nas želi prebuditi k ponovnemu razmišljanju o bistvu redovniškega življenja – to je k iskanju Gospodovega obličja,« je navzoče v Kovačičevi dvorani v Marijanišču v Veržaju v sredo, 17. septembra, nagovoril minorski provincial p. Milan Kos. Čez 250 redovnikov, ki so prišli iz vseh koncev Slovenije, in večino slovenskih škofov, ki so se jim pridružili, je pozdravil tudi apostolski nuncij Santos Abril y Castello. Poudaril je izreden pomen žive vere, ki naj jo gojijo tako redovne skupnosti kakor družine. Osrednje predavanje je imel domači škof dr. Marjan Turnšek. V zanimivih vzporednicah med življenjem redovne skupnosti in družine je nizal temeljne postavke krščanskega življenja in izpostavil nekaj glavnih izzivov, na katera morata odgovoriti obe življenjski skupnosti. Pokazal je na zanimivo protislovje, ki smo mu priče v današnji družbi in se dotika življenjskih odločitev. Danes se namreč mladi prej odločijo za posa-

Srečanje je priložnost za sproščen pogovor

mezne izbire (poklic, partner, redovna ustanova), kakor za temeljni in življenjski odločitvi, ki sta odločitev najprej za Boga ali proti njemu in odločitev za stan (poročnost ali samskost). Iz teh odločitev namreč izhaja odločitev za prizadevanje živeti sveto. Prav v tem vidi škof Turnšek izjemno poslanstvo redovnih skupnosti: »Ljudje potrebujemo živo pričevanje, da je življenje evangelijskih svetov mogoče, seveda z božjo pomočjo.«

Po predavanju in pogovoru so se redovniki skupaj z nuncijem in škofi zbrali pri maši v župnijski cerkvi sv. Mihaela. Tam jih je nagovoril mariborski nadškof dr. Franc Kram-

berger. »Ljudje bi danes radi videli živega Boga,« je dejal nadškof. Z besedami: »Vero bi radi videli živo, uresničeno, udeleženo,« je nakazal poslanstvo redovnih skupnosti in na koncu poudaril, da krščanska družba ne pozna edincev.

Po maši so se redovnice in redovniki odpeljali v Prekmurje, najprej v Hotizo na kraj mučeniške smrti božjega služabnika Danijela Halasa, v Veliki Polani so obiskali njegov grob, srečanje pa sklenili z litanijami Matere božje v škofijem romarskem svetišču v Turnišču.

Besedilo in fotografija:
KARLO SMODIŠ

Družina 28. 9. 2008

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN MARIJA NAZARET

Društvo sv. Jakoba
Kamnik

vključno vabi na

PREDAVANJE O ŽIVLJENJU IN DELU p. LADISLAVA HROVATA

iz Velikega Hriba
v Tuhinjski dolini.

Zaslužnega rojaka
bo v okviru cikla
o pomembnih ljudeh iz kamniške občine
predstavil

dr. Matej Hriberšek,
docent na Oddelku za klasično filologijo
Filozofske fakultete v Ljubljani.

Predavanje bo
v petek, 24. oktobra 2008, ob 19.30 uri,
v dvorani Frančiškanskega samostana
v Kamniku.

Vstop prost.

Dobrodošli!

Zbornik
ob 100. obletnici župnije
sv. *Antona Padovanskega*

Ljubljana Vič
1908–2008

DSI - Filozof Edvard Kovač o sv. Pavlu

»Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel ...mi nič ne koristi«

V Društvo slovenskih izobražencev se rad vrača Edvard Kovač, teolog, filozof, pedagog, literarni mentor, pisatelj in predsednik Mirovnega komiteja Mednarodnega PEN. Prof. Kovač (dobitnik Rožančeve nagrade leta 2000) predava na Teološki fakulteti v Ljubljani in na Filozofski fakulteti Katoliške univerze v Toulouseu, kjer je lani po štirindvajsetih letih sodelovanja prejel francosko državno odlikovanje Reda za zasluge (Ordre du Mérite) za intelektualne in kulturne stike ter izmenjave med Slovenci in Francozi, posebej na področju filozofije, teologije in sociologije, pa tudi za promocijo frankofonije. Da je veliko prispeval k srečevanju sredozemskih kultur, civilizacij, literatur in ljudi, so mu priznali tudi udeleženci prvega srečanja Mediteranskih PEN centrov v Arlesu s podelitvijo prve Mediteranske nagrade PEN za spodbujanje človeškega, intelektualnega, literarnega in medkulturnega dialoga v Mediteranu.

Na razgledanost in vsestransko široka obzorja svojega gosta je v ponedeljek opozoril tudi predsednik DSI Sergij Pahor, ki je uvedel večer, posvečen apostolu narodov in mostu med poganskim ter krščanskim svetom, sv. Pavla, ki je utemeljil krščanstvo, ga vneto zagovarjal in širil po Mali Aziji, Grčiji in vzhodnem Sredozemlju.

Ob Pavlovem letu, ki ga je papež Benedikt XVI. razglasil ob 2000-letnici njegovega rojstva in se bo zaključilo na god sv. Petra in Pavla 29. junija 2009, je prof. Kovač na ponedeljkovem srečanju predaval na temo Pavlov preobrat od morale k etiki; v Peterlinovi

Edvard Kovač,
teolog, pisatelj,
filozof, pedagog,
literarni mentor,
pisatelj in
predsednik
Mirovnega
komiteja
Mednarodnega
PEN

KROMA

dvorani so se kljub prazničnemu dnevu zbrali poslušalci, ki so želeli približe spoznati svetnikovo življenjsko pot, kulturni in miselni svet ter oblikovanje njegove evangelijske etike.

Pavel iz Tarza, po očetu sicer Jud, a rimski državljan, se je rodil v nekdanji grški, nato rimski koloniji na meji med Sirijo in Anatolijo, kjer se je odlično naučil helenistične grščine,

obiskoval grške šole in se izpopolnil v grški retoriki, ki se je je odlej izvrstno posluževal v svojih nastopih. V tem času je tudi doživel prvi prelom, ko je odklonil helenizem in prestopil k farizejem, najstrožji judovski školi tistega časa.

Naslednje obdobje Pavlova življenja je tako zaznamovala Gamalielova šola v Jeruzalemu, ki je zagovarjala dosledno izpolnjevanje Mojzesove postave in dokazovanje čistosti z dejanji. Tačas je Pavel opustil medkulturni dialog, postal goreč Jud, podložen črki, bolj kot duhu. Na poti v Damask pa je končno doživel razsvetljenje in mistično komunikacijo s Kristusom. Zato se je pridružil Jezusovim učencem v Jeruzalemu, kjer je poslušal Petrove pridige ter sprejemal glavne izreke Kristusovega nauka in spoznal, da je spoštovanje zapovedi drugotnega pomena. Nad vsem namreč stoji ljubezen do Boga in sočloveka.

Kdo je torej Pavel iz Tarza, se je nazadnje vprašal Kovač. V njem najdemo vsega po malem, bistvena pa ostaja skrivnost, ki jo je doživel in iz katere je črpal svojo misel: daje Jezus vir nove inteligence in baza za etiko ljubezni, na podlagi katere je Pavel zgradil novo moralo, ki jo je predavatelj povzel s citatom iz 1. pisma Korinčanom: »Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel... mi nič ne koristi.« (al)

Stena frančiškanske cerkve obnovljena

"Vsi turisti pridejo v baziliko, naj nam pride še mesto naproti," je odzivnost Mestne občine Maribor komentiral frančiškanski pater Janez Papa

TADEJA TOPLAK

Po včerajšnjem pregledu bodo vsa obnovitvena dela, ki so se na zunanosti bazilike frančiškanske cerkve pričela 23. junija letos, v tem tednu končana, sledi še podiranje odrov. Dela na fasadi severne stene so bila nujno potrebna, saj so predvsem zimske razmere in gostota prometa ob baziliki naredile svoje. "Šlo je za več faz obnove, za menjavo opek, obnovo kamna, pločevine in menjavo oken oziroma zasteklitve. Določeni segmenti na bolj izpostavljenih mestih so bili zelo uničeni in nevarni, najbolj kamniti robovi pod streho, ki jih je voda že kar precej sprala in jim je grozilo, da odpadejo," je pojasnil pater Janez Papa in dodal, da še ene zime stena

ne bi vzdržala. Na več krajih je voda zatekala v notranjost in tako še dodatno poškodovale opeke. Vitrali so ostali isti, dodana je le toplotna in zvočna izolacija.

Zahtevna dela je opravila mednarodna zasedba specialistov za kamen iz Avstrije in strokovnjakov za opeko iz Nemčije, ki imajo izkušnje z obnavljanjem opečnatih stavb. V Sloveniji namreč ni nikogar, ki bi bil pripravljen izvajati dela na takšni stavbi. Razlog je najbrž ta, da je pri nas opečnatih stavb zelo malo. Zgodovinarica Ljiljana Brecl: "V glavnem iz opeke je ob naša neoromanski frančiškanski cerk-

vi še cerkev srca Jezusovega v Ljubljani, v Šmartnem pri Litiji je ena v neogotskem stilu, delno je tudi mariborska železničarska kolonija grajena opečnato, tako se je pod vplivom severa gradilo na preloma stoletja, po letu 1900. Pri obnovi so tiste opeke, ki niso bile uničene, s posebno restavratorsko maso izpolnili in nanašali posebno vezivo. Ko je bilo to strjeno, so še dodatno oblikovali opeko, nanašali fuge. Preko 1200 opek je bilo tako obnovljenih, okoli 2300 opek pa je bilo treba zamenjati. Le ena tovarna v Nemčiji še dela te opeke, ki so večkrat žgane

in zato zelo trde." Manfred Koller, nadzornik dela, je pojasnil, da naj bi tako obnovljene opeke vzdržale naslednjih 50 let, kamen, obdelan s posebnim premazom, ki diha, pa 25 let.

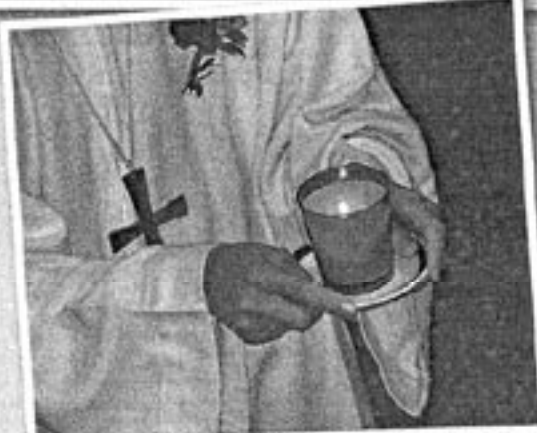
Projekt obnove je bil vreden 189.000 evrov, po večletnih prijavah na razpise ministrstva za kulturo je frančiškamom lani uspelo tako pridobiti polovico potrebnih sredstev, polovico pa so prispevali darovalci. Državnega denarja je bilo dovolj za eno stranico stavbe, ki ima še tri zunanje stranice in eno notranjo ter peoche-lje zvonika.

Ker je frančiškanska cerkev ena najbolj reprezentančnih mariborskih stavb, ki stoji v samem centru mesta, se nadejajo kakšne pomoči tudi mesta. "Ta obnova gre tudi v korak s pripravo Maribora na evropsko prestolnico kulture. Že dalj časa čakamo na pogovor z vodstvom Mestne občine Maribor, in kot kaže, se je začelo premikati v smeri, da ugledamo tudi sestanek," je bil vedel pater Janez Papa. Če bodo uspešni na naslednjem državnem razpisu čez dve leti, bo na vrsti obnova obeh stolpov, in sicer v trikratni vrednosti obnove 50 metrov široke severne stene cerkve.

Večer 9. 10. 2008

Vsa obnovitvena dela na zunanosti bazilike frančiškanske cerkve bodo v tem tednu končana, zatem pa bodo gradbene odre podirili. (Janiko Rath)

Kamnik

PRAZNIK SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA

Praznik sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja frančiškanov, minoritov in kapucinov, soustanovitelja sester klaris in ustanovitelja tretjega reda, danes imenovanega frančiškov svetni red, smo v Kamniku obhajali posebej slovesno. Najprej je provincial slovenskih frančiškanov dr. p. Viktor Papež blagoslovil na novo urejene pristore za ministrante. Nato pa je vodil slovesno sveto mašo med katero so bili mlajši ministranti sprejeti v skupnost ministrantov našega oltarnega občestva. Pri pridigi je p. provincial najprej spomnil na zgled sv. Tarzicija, zavetnika mašnih strežnikov, ki je daroval svoje mlado življenje, ko je nosil obhajilo bolnikom in jetnikom. Nato je nadaljeval: »Lahko ste ponosni, da imate službo v bližini Jezusovega oltarja. To po od vas zahteva tudi odgovornost, pričevanje in zgled v obnašanju: v žoli, doma, med prijatelji, v cerkvi... Vi ste živa evangeljska knjiga po kateri nas Jezus uči živeti. Vi ste živ tabernakelj. Vi ste živa evharistija, vaše življenje se spreminja v daritev. Ste živa sveča, ki sveti drugim, se razdaja za druge. Vi ste živi zvonček, ki spominja na zbranost, urejenost, da lahko ljudje lažje doživijo lepoto bogoslužja.«

Sledil je sprejem. Najprej so se kandidati za ministrante p. provincialu in zbranemu občestvu posamezno predstavili. P. Viktor je nato vsakemu posebej zastavil tri vprašanja: Ali obljubiš, da boš izvrševal svojo službo v čast evharističnemu Jezusu zvesto in pobožno? Ali se hočeš ravnati po pravilih, ki veljajo za ministrante našega občestva? Ali sprejmeš ministrantsko obleko v znamenje svoje zaobljube? Po izraženih volji, da hoče posamezni to izvrševati, je sledil blagoslov ter izročitev ministrantskih oblek in preobleka. P. provincial je ministrantom predal knjigo, vrčke, zvonec, sveče in križ, ter vsako izročitev pospremil s pomenljivimi besedami. Okrepani z Gospodovim telesom so po obhajilu vsi ministranti obnovili obljubo zvestobe Bogu in svoji službi.

V večnamenskem prostoru ob cerkvi smo se po maši zadržali v prijetnem klepetu in druženju ob bogato obloženi mizi.

Besedilo in fotografije: Ignac Navernik

Ministrant, oktober 2008

oktober 2008 | Ministrant | 19

Številka

REPORTER (2008), 22, str. 41

V začetku je bila beseda, ne številka, je nekoč – že veliko let je tega – duhovito zapisal Vinko Ošlak. Ker se prvi del stavka v Janezovem evangeliju nadaljuje »in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bil Beseda«, ne more biti odveč vprašanje, kako je torej s številkami, kako so nastale in komu služijo. Ko bi že skoraj pomislila, da so tako rekoč hudičovo delo, sem nenadoma odkrila, da pravzaprav tudi one služijo besedi, jo dopolnjujejo, razlagajo in jo, če je potrebno – se pravi, kadar je lažnja – celo razkrinkavajo. Zgodba, ki sledi, je primer za to.

Genesiis. Frančiškovi bratje so v Kopru prisotni že skoraj 700 let. Ob koncu 15. stoletja so v Bošadragi zgradili cerkev in samostan, ki je bil tako kot drugi frančiškanski samostani vedno odprt ne le za redovne in duhovne dejavnosti, temveč tudi za kulturo, duhovno izobraževanje in pomoč človeku v njegovih različnih potrebah in iskanjih. Skozi stoletja je v njem nastala bogata zbirka rokopisov, inkunabel, listin, knjig, umetniških slik priznanih slikarjev in še česa. V samostanu je potekal študij filozofije in teologije, v njem so se vagajali sloviti profesorji in iskani pridigarji. Leta 1919 je bil samostan dodeljen provinci svetega Antona v Benetkah, ta pa ga je leta 1948 legalno odstopila slovenski frančiškovi provinci. Slovenski frančiškani so se vanj vselili novembra 1953.

Eksodus. Že leto kasneje, februarja 1954, so frančiškove brate jugoslovanske civilne oblasti izgnale iz samostana in ga spremenile v jetnišnico. Komaj da se je ohranila cerkev, za katero je v nelahkih razmerah skrbel pater Atanazij Kocijančič, ki je moral vse do svoje smrti leta 1996 prebivati v ozkem hodniku. Leta 2004, natančno na 50. obletnico podrtja, so zapor frančiškankom slovesno vrnil izpraznjen samostan. Ob vrnitvi je bil približno v takem, če ne celo v slabšem stanju, kot slovenske vojašnice po odhodu jugovojake. Na nekdanji samostan je spominjal samo samostanski atrij, vse drugo je bilo uničeno, prezidano, degradirano.

Leviticus. Čeprav morda ne posebej omenjan, je tako tudi samostan svete Ane v Kopru postal del premoženja katoliške Cerkve na Slovenskem, se pravi tistega premoženja, ki je tolkerim v spotiko in pohujšanje. Kar spomnimo se brez številnih komentarjev v naših medijih, v katerih se pisci zgražajo nad gromozanskim bogastvom, ki ga je Cerkev že dobila in ga menda še bo dobila na račun vračila nacionaliziranega premoženja. Posebej zadnja štiri leta, v času vlade Janeza Janše, pa se je, tako vsaj pravijo »pознаvalci«, v cerkveno blagajno nezadržno stekala močna reka davkoplačevalskega denarja. V senci teh obtožb so potekala tudi obnove in tvežna dela v našem samostanu svete Ane v Kopru. Začela so se pred štirimi leti, takoj potem ko ga je država vrnila. Potek del si bom o (vsaj nekateri) prebivalci Kopra zapomnili tudi pa patru Evgenu Ketlihu, ki sivo ga, čeprav jih šteje že čez 70, vsa ta leta srečevali ne v habitu, temveč v modrem kombinezonu, v katerem je od jutra do večera pomagal delavcem, ko so delali, in delal sam, ko drugi niso delali.

Numeri. Prvi del obnove je zdaj končan in prejšnjo sredo je bil predan namenu del samostana, v katerem sta našla svoj prostor študentski center Jadro, v sklopu katerega deluje tudi študentski dom s 30 posteljami za študente, ter Primorski družbeni center Rotunda. Na otvoritvi je pater Boris Markež, ko se je zahvaljeval vsem, ki so pri obnovi kakor koli pripomogli, razgrnil tudi nekatere številke. Potem ko se je zahvalil številnim dobrim ljudem za njihov prispevek, je omenil, da so med obnovo najrazličnejšim ustanovam, morebitnim donatorjem in sponzorjem poslali več kot 50 prošnji. Odzvali so se štirje. Najvišji znesek donacije je bil štiri tisoč evrov, naslednji po višini pa sto evrov. Med sfinancirja pa je pater omenil Ministrstvo za kulturo republike Slovenije, ki je dosedanje obnovo podprlo s tremi odstotki, kar je, v denarju izraženo, značilo 130 tisoč evrov. Mnogi pa so bili radodarni z obljubami. Vsa štiri leta so namreč ponavljali, da se bo projekt financiral iz evropskih strukturnih

Komentira: **Zlata Krašovec**
publicistka

skladov. Doslej je ostalo pri obljubah. Ali se bo katera od njih uresničila, ko bodo na vrsti obnova galerije, v katero se bodo, ko bo končana, vrnil v Italijo zadržane umetnine (65 jih je), obnova samostanske knjižnice, ki po oceni pokojnega profesorja Jara Dolara obsega 40 tisoč knjig, pa obnova pastoralnih in drugih prostorov ter vseh fasad, je težko reči. A brez pomoči številnih dobrih ljudi gotovo tudi v prihodnje ne bo šlo, se zavedajo frančiškovi bratje.

Deuteronomium. Poglejte številke še enkrat in presodite sami, ali so primerni očitki vladni postavi v odhajanju, da je bila do Cerkve preveč radodarna, in ali je triodstotna soudeležba države pri obnovi primerno nadomestilo za polstoletno barbarsko preobrazbo samostana v zapor, kar je prineslo hudo degradacijo vseh objektov. Če je bil ta prispevek vlade, ki je po oceni opozicije Cerkev veliko preveč razvajal, potem se upravičeno bojimo, kaj bo, ko bo nastopila vlada v novi postavi in ko bodo ministrstvo za kulturo prevzeli ljudje, ki morda menijo, da mora Cerkev dobiti (šim) manj. ■

Poglejte številke še enkrat in presodite sami, ali so primerni očitki vladni postavi v odhajanju, da je bila do Cerkve preveč radodarna, in ali je triodstotna soudeležba države pri obnovi primerno nadomestilo za polstoletno barbarsko preobrazbo samostana v zapor, kar je prineslo hudo degradacijo vseh objektov.

Nov zbornik o delu patra Stanislava Škrabca

TV SLOVENIJA 1, 07.10.2008, ODMEVI, 22.40

NATAŠA GLOBOČNIK: Ob 90-letnici našega največjega jezikoslovca Stanislava Škrabca so v frančiškanskem samostanu v Kostanjevici nad Novo Gorico predstavili zbornik o njegovem delu. Gre za povzetek 6. simpozija o delu patra Škrabca.

MOJCA DUMAČIČ: Na 6. simpoziju o delu patra Stanislava Škrabca so osvetlili predvsem Škrabčevo naglasno teorijo slovenskega knjižnega jezika in slovenska narečja. Urednik tega zbornika, tako kot celotnega opusa o Škrabcu, je profesor Toporišič.

AKAD. PROF. DR. JOŽE TOPORIŠIČ (urednik zbornikov Škrabčeva misel): Pravzaprav se je pa začelo tako, da so me odkrili v Slovenskem biografskem leksikonu, kjer sem jaz prikazal Škrabca.

DAVID ŠRUMPF OFM (gvardijan, Frančiškanski samostan Kostanjevica nad Novo Gorico): Torej s tem delom smo izredno zadovoljni, smo lahko ponosni na vse, ki so k temu prispevali. Obsega okoli 4000 tiskanih strani, če štejemo jezikoslovna dela, kazalo, zbornike.

DR. JAN ZOLTAN (zunanji sodelavec Univerze v Trstu): Upam pa, da je, da smo dosegli nek drug namen, da je to postala vzpodbuda, da je to zanimiv jezikoslovec, ki odpira številne nove poglede.

DUMANČIČ: Pobudnik raziskovanja Škrabčevega dela pa je pater Niko Žvokelj.

NIKO ŽVOKEJ (pobudnik Škrabčevih simpozijev): Ampak danes sem, bom rekel, lahko kar rečem, srečen. Zato, ker nadaljevanje tega že traja tudi pet let in to je pa Škrabčeva fundacija.

DUMANČIČ: S čim se pa je vam pravzaprav tako priljubil, usidral v srce, da ste vi začeli pravzaprav z njegovim ponovnim obujanjem?

ŽVOKEJ: Ker je izkoristil talente. To, kar naj bi jih vsak.

RTV Slovenija, Odmevi

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 533 88 61
fax: (04) 533 88 66
franciskani.brezje@rkc.si
Za pos. brate:
03 - Rafko; 18 - Silvin;
21 - Polikarp; 22 - Štefan;
24 - Leopold; 25 - Bogdan;
26 - Herman;
27 - Peter; 28 - Miroslav;

■ KAMNIK

Franciškiški trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
franciskani.kamnik@rkc.si
Za pos. brate namesto 0:
3 - Boris; 5 - Peter
6 - Pashal; 7 - Ernest

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (05) 627 33 22
franciskani.koper@rkc.si

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
franciskani.tromostovje@rkc.si

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
franciskani.lj.bezigrad@rkc.si
*Za pos. brate namesto **:*
20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Franci; 25 - Marjan

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
franciskani.lj.siska@rkc.si
Za pos. brate namesto 70:
75 - Zdravko; 80 - Mari;
81 - Bogdan; 37 - Jernej

**■ LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
franciskani.lj.vic@rkc.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hireonim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
franciskani.maribor@rkc.si
Za pos. brate namesto 00:
13 - Janez; 14 - Bogoljub;
19 - Jože; 26 - Lavrencij;
29 - Franci; - Tomaž P.

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
franciskani.nazarje@rkc.si

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
franciskani.nova.gorica@rkc.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ NOVA ŠTIFTA

Nova štifta 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
franciskani.nova.stifta@rkc.si

■ NOVO MESTO

Franciškiški trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
franciskani.novo.mesto@rkc.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
franciskani.strunjan@rkc.si

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
franciskani.sveta.gora@rkc.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bernard; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
franciskani.sv.trojica@rkc.si

■ AVSTRALIJA**ADELAIDE
Holy Family Slovenian
Mission**

51 Young Avenue
AU - WEST HIND-
MARSH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

MELBOURNE**SS. Cyril and Methodius
Slovenian Mission**

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

■ SYDNEY**St. Raphael Slovenian
Mission**

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ AVSTRIJA**P. Bertrand Kotnik**

Klosterstrasse 2
AT - 9100 VÖLKER-
MARKT / VELIKOVEC
tel.: 0043 (4232) 38 960

■ BENIN**P. Pepi Lebreht**

Fraternité franciscaine
B. P. 280
BJ - NATITINGOU
tel.: 00 229 677 20 06

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA**P. Hugo A. Delčnjak**

Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

P. Milan Kadunc

Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

■ ITALIA**P. Robert Bahčič**

Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ ZDA**JOHNSTOWN****St. Therese's Friary**

536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT**St. Mary's Friary**

14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
fax: 001 (630) 257 85 59
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 6432
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

**Slovensko versko
središče**

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK**St. Cyril's Friary**

62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

provincialat: provincialat.ofm@rkc.si
prokuratura: prokuratura.ofm@rkc.si
komisariat: komisariat@rkc.si

Nadoba: nadoba.ofm@rkc.si

Založba BF: zbf@rkc.si

Generalna kurija: http://www.ofm.org

e-mail: [ime]@ofm.org

[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econ-gen, pax, acta, kmartzall ipd.)

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si

Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si

Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si

Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com

Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si

Anton Jerman - anton.jerman@email.si

Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si

Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com

Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net

Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si

Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si

Boris Markež - boris.markez@rkc.si

Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si

C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si

Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com

Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net

Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si

Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si

Filip Rupnik - filipr@volja.net

Franci Kovše - franc.kovse@siol.net

Franci Pivec - franci.pivec@gmail.com

Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si

Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com

Janez Papa - janez.papa@rkc.si

Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com

Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si

Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net

Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si

Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si

Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net

Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net

Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si

Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si

Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com

Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net

Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si

Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si

Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si

Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si

Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net

Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si

Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si

Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si

Rafko Slejko - rafael@libero.it

Regalat Razbočan - regalat@gmail.com

Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si

guardianus@ofm.org

Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si

Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si

Stane Zore - stane.zore@rkc.si

Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si

Tadej Strehovec - tadejstrehovec@hotmail.com

Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si

Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com

Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si

Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si

Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au

Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com

Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si

Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si

